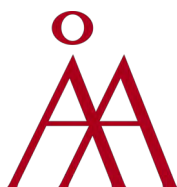

VASA ÖVNINGSSKOLA
Årsberättelse för läsåret 2018-2019

© Åbo Akademi/Vasa övningsskola
Ombrytning: Katariina Smulter, Andreas Sundstedt,
Bernt Klockars
ISSN 2669-879X
Vasa 2019

INNEHÅLL

ALLMÄN DEL I	3-19
--------------	------

GRUNDSKOLAN F-9	20-37
-----------------	-------

GRUNDSKOLAN F-6	38-49
-----------------	-------

GRUNDSKOLAN 7-9	50-71
-----------------	-------

GYMNASIET	72-101
-----------	--------

ALLMÄN DEL 2	102-129
--------------	---------

LUST ATT LÄRA OCH LÄSA

”Lust att lära och läsa” är det läsårstema som lärarkollegiet valde för Vasa övningsskolas 44. verksamhetsår, läsåret 2018-2019. Det lustfyllda lärandet och motivation är tätt sammanbundna med varandra. Det som motiverar oss ger oss också lust att lära och läsa. Vilka faktorer motiverar oss människor? Vi motiveras till olika handlingar av t.ex. fysiska behov, behov av säkerhet och trygghet, sociala behov, kognitiva, estetiska och andliga behov. Skolan bör försöka tillrättalägga en lärmiljö – fysisk, psykisk och social – som ger varje barn och ung utrymme att växa optimalt. Ibland finns det faktorer som stjälar motivationen och hindrar ett lustfyllt lärande även om allt i skolan vore tillrättalagt. Elevvården eller studerandevården är skolans redskap, vid sidan av specialundervisningen, för att i samarbete med hemmen försöka minska och undanröja hinder för optimal inlärning.

Verksamheten i Vasa övningsskola har under läsåret fortsatt med intensitet och engagemang liksom tidigare år. Under mitt andra år som ledande rektor fascinerar jag av den utvecklingsanda som råder trots att arbetsbelastningen är hög. Över 110 personer i personalen ansvarar för över 900 barn och unga och över 400 lärarstuderande. Det är fråga

om ett stort maskineri med många kugghjul som bör samspela. Duktiga och ambitiösa stadierektorer, prorektorer och IB-koordinatorer håller allt i sin hand. Även om vardagen med lektioner, rutiner och läxor är fundamentet i verksamheten, är det många enskilda händelser som kunde lyftas upp i årsberättelsen vilka säkert stannar kvar i barnens och de ungas minnen. Jag tänker t.ex. på skolfreden, gymnasiets musikal, Christmas Carols med engelskalinjen, Bänkskuddardagen och De äldstes dans, faddergalan, vänelevernas disko, teater- och kyrkobesök, friluftsdagar, studieresor, vårfesten och stafettkarnevalen. Några få saker vill jag speciellt lyfta fram för historiken från läsåret 2018-2019:

Redan innan skolan började deltog ca 150 lärare från olika övningsskolor i SUHOs (Suomen Harjoittelukoulujen Opettajat ry:s) sommandagar som Vasa övningsskola stod värd för 1-3.8. Ett särskilt tack till Hillevi Honga-Oksanen som ledde arbetsgruppen bakom de lyckade dagarna.

Från läsårets början bär Vasa stad helt ansvaret för Vasa övningsskolas elev- och studerandevårdstjänster, i enlighet med lagen om elev- och studerandevård från 2014. För grundläggande utbildningsdel innebar det en förstärk-

Bildkavalkad från Valborgsfesten 2019. Foto och kollage: Andreas Sundstedt.

Förtjänstfull insats. Åbo Akademi delade ut förtjänststecken till personalen i Vasa fredag 22.3.2019. Från Vasa övningsskolas sida premierades från höger Stefan Røj (35 år, förtjänststecken i förgyllt silver) och Jockum von Wright (25 år, förtjänststecken i silver). På bilden saknas Tina Liljeblad som fick förtjänststecken för 30 års insats och Elisabeth Horn för 25 års insats. Foto: BK.

ning i och med att vi fick tillgång till en egen skolpsykolog vid sidan av skolkuratoren. För gymnasiets del försvagades tillgången till skolkuratorstjänsterna och samtal har kontinuerligt förts med Vasa stad kring hur tillgången till tjänsterna kunde förbättras.

I början av oktober firades gymnasiets bild- och konstlinjes 30-årsjubileum. Jubileet uppmärksammades med såväl konstutställning som jubileumsfest. I samband med jubileet gjorde gymnasiets rektor Ulla Granfors sin sista skoldag före pensioneringen efter 20 år som rektor och många år som lärare före det. Diane-Christine Blusi, flankerad av prorektor Henrik Lindgrén, fungerade som tf. gymnasie-rektor läsåret till slut. Under senhösten inleddes rekryteringen av nya stadiektorer för perioden 1.8.2019-31.7.2025. Fakultetsrådet utsåg i februari Elisabet Backlund-Kärjenmäki till rektor för grundläggande utbildning och Mats Borgmästars till rektor för gymnasiet. Till prorektorer för grundläggande utbildning utsågs Annika Lassus och Pamela Backholm och till prorektor för gymnasiet Diane-Christine Blusi.

I början av november kunde Vasa övningsskolas nya konstgräsplan invigas under högtidliga former. Fotbollsproffs Tim Sparv medverkade i

"Vi motiveras till olika handlingar av t.ex. fysiska behov, behov av säkerhet och trygghet, sociala behov, kognitiva, estetiska och andliga behov. Skolan bör försöka tillrättalägga en lärmiljö – fysisk, psykisk och social – som ger varje barn och ung utrymme att växa optimalt."

Klimatet i fokus. Greta Thunberg, 16-årig klimataktivist som blev känd för sin skolstrejk utanför riksdagshuset i Stockholm i augusti 2018, inspirerade till klimatsstrejk också i Vasa. Bilden är tagen fredag 15.3.2019 vid demonstrationen framför stadshuset. Vasa övningsskolas elever och studerande deltog med vårdnadshavarnas tillstånd. Foto: BK.

invigningen. Han hade personligen sponsorerat hälften av kostnaderna för konstgräsplanen medan lokala företag bekostat resten. Från skolans sida är vi oerhört tacksamma för det lyft konstgräsplanen innebär för grundskolans skolgård. Ett stort tack till lärare Anna Wulff som höll i projektet från skolans sida.

I november fick dekanus' för fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier beslut om utredning av förutsättningar för eventuell flytt av gymnasiet till Academill stort medialt utrymme. Utredningsgruppen lades på is fram till dess att stadirektorerna var utsedda. Utredningsuppdraget omformades när gruppen småningom i maj inledde sitt arbete.

I december deltog en stor del av övningsskolans personal i Åbo Akademis storslagna 100-årsfest som firades i Vasa. Festen avslutade jubileumsåret 2018. I december inleddes en serie utbildningsdagar i Regionförvaltningsver-

kets regi kring bedömning med rektor för grundläggande utbildning Elisabet Backlund-Kärjenmäki och prorektor Annika Lassus som föreläsare och inspiratörer.

Två gånger under läsåret, i oktober och i januari, fick vi dels via fakulteten och dels via Vasa stad möjlighet att träffa representanter för kultur- och undervisningsministeriet och Utbildningsstyrelsen ute på utbildningsturné i landet. Vid evenemanget i slutet av oktober synliggjorde vi de många forsknings- och utvecklingsprojekt Vasa övningsskola är involverad i.

I februari publicerade kultur- och undervisningsministeriet slutrapporten från den arbetsgrupp vid ministeriet som grunnat på modeller för samarbete mellan gymnasiet och högskolorna. I arbetsgruppen ingick ledande rektor. I medlet av mars publicerades de nya grunderna för läroplanen för gymnasiet, GLP2021, med

Bildkonstalter. Klass 2a i grundskolan har avbildat rävar. Foto: BK.

möjlighet att ge utlåtande för allmänheten överlag och utbildningsanordnarna i synnerhet. De slutgiltiga grunderna skall publiceras i november för att bearbetas under år 2020 och tas i bruk från hösten 2021.

*Under läsåret har vi flera gånger läst om Greta Thunbergs skolstrejk för klimatet och hur kampen spritt sig som en löpeld kring jordklotet. I Vasa ordnades klimatstrejk framför stadshuset där en del av våra elever och studerande deltog med vårdnadshavarnas tillåtelse 15.3. Miljö-
vårdsplanen som godkändes ett år innan kunde synliggöras för vårdnadshavarna när klimatet aktualiserades på detta sätt.*

I månadsskiftet mars-april hölls kompetensveckan med åk 7-9. Kompetensveckan innebar ett mångsidigt ämnesöverskridande program som utvecklats som fortsättning på projektet Utmaningen.

I april ordnade Vasa övningsskola svenskspråkigt parallellprogram inom ramen för koordineringen av finlandssvenskt internationaliseringsarbete under Utbildningsstyrelsens vårdagar för internationalisering. Andreas Sundstedt fungerar som deltidskoordinator för nätverket, som under våren fick en egen Facebook-sida där bl.a. några poddar publicerades.

Under sen vår vidtog rutiner som har med nästa års antagning att göra; lämplighetsprov och antagningsprov för gymnasiets speciallinjer och IB-utbildningen. IB-utbildningen kommer under inkommande läsår att genomgå en "five year review" som innebär en ganska omständlig och noggrann granskning av kvaliteten på utbildningen. Ett nytt IB-avtal utarbetades med Vasa stad under hösten, likaså ett avtal kring antagningen av elever till grundläggande utbildning.

I maj firade vi första gången med s.k. "framgångstårta" speciellt med tanke på alla som under året representerat skolan med stor framgång, det må sedan vara i kör, musikal, idrott eller på annat sätt.

Personalfortbildningen under läsåret har fokuserat dels på handledning och dels på

"I början av november kunde Vasa övningsskolas nya konstgräsplan invigas under högtidliga former. ... Från skolans sida är vi oerhört tacksamma för det lyft konstgräsplanen innebär för grundskolans skolgård."

språkutvecklande ämnesdidaktik (grundläggande utbildning). Inom arbetet med handledningen önskar jag framföra ett varmt tack till universitetslärare Renata Svedlin för hennes insatser för övningsskolan. Två tillfällen med "Övis delar" har ordnats under året av tutorlärare Jan Alin.

Olika typer av samarbetsnätverk är oersättliga i dagens värld. Jag önskar framföra ett stort tack till alla Vasa övningsskolas samarbetspartners – och speciellt personalen vid FPV, föräldraföreningarna, direktionen samt Vasa stad. Med Föregångarna rf. har vi under läsåret samarbetat kring en ny form av stöd för lärande och med Vasa Arbis bl.a. kring fortbildning i akut första hjälp. Med CLL har vi tagit emot gäster från när och fjärran. Samarbetet med de övriga övningsskolorna i eNorssi är oersättligt.

En grupp i personalen som sällan lyfts fram men som gör en oerhört stor insats för en fungerande skolvardag är alla stödfunktioner. Jag vill avsluta med att tacka assistenter, sekreterare, IT-pedagog, IT-support och alla övriga som gör sin insats för vår skola. Ni är guld värda – på samma sätt som alla i den undervisande personalen.

Med önskan om ett avkopplande sommarlov

Bernt Klockars

Ledande rektor

I PENSION

Gymnasierektor Ulla Granfors avgick med pension 30 november 2018. Vasa övningskola har varit Ullas arbetsplats i nästan 40 år. Hon studerade svenska och litteratur vid Åbo Akademi och utbildade sig till modersmållärare. Hennes konstnärlighet och intresse för konst inspirerade henne senare till vuxenstudier inom Konstindustriella högskolan. Det första lärarjobbet vid Övningsskolan var de facto ett vikariat som teckningslärare. Under sin lärargärning som lektor i modersmål och litteratur har hon verkat inom både högstadiet och gymnasiet. Från 1998 fram till och med hösten 2018 har Ulla fungerat som rektor för gymnasiet.

Under Ullas tid som gymnasierektor har hon hunnit verka på olika adresser, engagerats i att utveckla lärmiljöerna och varit med då gymnasiet renoverats och byggts till, för att ge bildkonst- och musikprogrammen nya, ändamålsenliga utrymmen.

I en intervju i Vasabladet från september 2018 beskriver Ulla en rektors arbete. "En rektorsposition vid en skola är inget färdigdukat bord. Du kommer till ett bord där en del ska diskas och nya kakor ska bakas." Ett gymnasium är i ständig utveckling och då nytt ska in behövs förmågan att våga se utanför de invanda ramarna men även ett kritiskt öga. I allt utvecklingsarbete har Ulla hållit pedagogiken i första rum. Hon har varit engagerad i flera läroplansrevisioner och hört till pionjärerna i Svenskfinland då studentexamen digitaliserades. Hennes intresse för skolans pedagogiska digitalisering finns beskrivet i publikationen DiDiDi vid Vasa övningskola 10 år! I boken beskrivs didaktiska dimensioner i digitalt lärande.

Nätverkande inom olika forum har utmärkt

Ullas sätt att arbeta och samverka. Då gymnasienätverket Vi7 tog sina former fanns Ulla med i spetsen för utvecklingen. Samarbetet med Åbo Akademi och FPV har varit viktigt. Speciellt har Övningsskolans roll som praktikskola för blivande lärare engagerat och sporrat Ullas intresse för lärarens handledande uppdrag. Tillsammans med Benita Kavander har hon gett ut boken "Handledning – en (o) möjlig konst". Ullas grundprinciper för all handledning är respekt och att trivas tillsammans. Det framkommer också i hennes passion och omtanke för gymnasiestuderandenas bästa. Studerandekåren har under Ullas ledning involverats aktivt i skolans verksamhet.

Vid sidan av arbetet har Ulla varit engagerad i många uppdrag inom lokalpolitiken, i föreningar och i olika arbetsgrupper. En rektors arbetsliv är intensivt men Ulla har alltid prioriterat man, barn, barnbarn och mor och far högt och alltid lyckats klämma in gemensamma stunder med dem. Under skolårets pauser har huset i Kaskö och segelbåten där inneburit möjligheter för hela familjekretsen att samlas och umgås

under ledigare förhållanden.

Under åren som gymnasierektor har Ulla valt ett citat som ledstjärna för varje läsår. Rektorsskollegerna Gun och Elisabet har botanisierat bland citaten och valt ett som också står som rubrik på minnesboken från rektorernas äventyrsresor i Joniska havet: "Navigare necesse est" - att segla är nödvändigt.

Vi önskar Ulla och hennes familj förliga vindar då hon seglar vidare mot nya äventyr!

Gun Jakobsson och Elisabet Backlund-Kärjenmäki (Foto: Kasper Dalkarl)

I PENSION

Sonor stämma och sansad röst

Jockum von Wright, lektor i matematik och fysik, firade sin sista arbetsdag 29.3.2019, samtidigt som IB-abiturienterna firade sin sista skoldag före läslovet. På IB-studenternas avslutningssamling framkom det tydligt hur uppskattad Jockum både som lärare och handledare. Sin vana trogen bidrog Jockum med musikaliskt program, för musiken har tillsammans med undervisningen varit ledtonerna under alla år.

Jockum kom till Vasa övningsskola hösten 2002. Ganska snabbt blev han engagerad inom IB och fungerade som koordinator åren 2007-2016. Att vara IB-koordinator innebär att hålla ett oändligt (men numrerbart) antal bollar i luften samtidigt, och Jockums förmåga att i alla situationer hålla sig lugn (eller åtminstone visa sig lugn) har varit trygghet och inspiration för studerande liksom kollegor. Förutom sina egna ämnen, matematik och fysik, undervisade han också IB-ämnet Theory of Knowledge med stor entusiasm. Hans insatser både som lärare, handledare och administratör kommer ett saknas i ämneskollegiet och bland hela skolans personal.

Vi önskar Jockum allt gott i de nya uppgifterna som pensionär på ny ort, och vi vet att han även framöver kommer att bli konsulterad i många olika ärenden enligt IB-devisen "Keep calm and call Jockum".

Ämneskollegerna

Foto: Airaksinen Oy

I PENSION

Grundskolans skolsekreterare Gun Hinders avgick med pension i november 2018.

ÖVNINGSSKOLORNAS SAMARBETS- NÄTVERK ENORSSI

SUHOs sommandagar 1-3.8.2018 som Vasa övningsskola stod värd för. Foto: Heimo Oksanen.

eNorssi är alla övningsskolors samarbetsnätverk där också Vasa övningsskola är en aktiv part. Lärarutbildning drivs av 8 universitet i Finland som också upprätthåller 10 övningsskolor. eNorssi ordnar årligen ett höst- och ett vårseminarium kring aktuell pedagogisk utveckling vid sidan av de fasta arbetsgrupper som nätverkar kontinuerligt runt handledning, ICT, läroplan, försöks-, utvecklings- och forskningsverksamhet samt läroplansutveckling.

Under hösten publicerade övningsskolorna en tvåspråkig digital bok om bedömning. Våra lärare har bidragit med texter i publikationen. Boken Oppimista edistävä arviointi – Bedömning som stöder lärande finns att tillgå via länken Oppimista edistävä arviointi - Bedömning som stöder lärande på enorssi.fi.

För den svenskspråkiga översättningen står Annika Lassus. En viktig funktion som eNorssi

nätverket har är att utbilda övningsskolornas lärare i handledningsuppdraget. Under hösten avslutade Annika Lassus och Gun-Britt Kull-West den tvååriga utbildningen för handledarfortbildare.

I samarbete med Regionförvaltningsverken startade övningsskolnätverket under hösten fortbildningen Fördjupade färdigheter i bedömning. Fortbildningen ordnas för personal inom den grundläggande utbildningen kring bedömning. Den består av tre närstudiedagar som ordnades hösten 2018 i Vasa. Då efterfrågan på fortbildningen var stor hölls modul två våren 2019 i både Vasa och Helsingfors. Den tredje modulen hålls hösten 2019. Fortbildningen finansieras av Utbildningsstyrelsen och deltagandet är avgiftsfritt. Övriga samarbetspartners är Nationella centret för utvärdering och universitetens lärarutbildningar. Ansvarig för den Finlandssvenska fortbild-

ningen är Elisabet Backlund-Kärjenmäki och Annika Lassus. Våra lärare Katrina Åkerholm och Johan Vikström har föreläst under modul 2. På LP-verktygsbacken kan man bekanta sig med materialet från fortbildningarna <http://ops-tyokalupakki.fi/vasa/?Hem>

Övningsskollärarnas förening SUHO (Suomen harjoittelukoulujen opettajat) ordnade i början av augusti sommandagar i Vasa. Programmet försiggick i Academill men också på färjan över till Umeå. Vår representant i SUHO Hillevi Honga-Oksanen var huvudansvarig för arrangemangen tillsammans med en arbets-

grupp. Flera av våra lärare var engagerade i det praktiska. Skolans husband bjöd på högklassig underhållning på kvällsfesten som hölls på Bernys intill Replotbron.

Harre (Harjoittelukoulujen rehtorit) är rektorernas viktiga nätverk. De flesta rektorer har olika uppdrag i nationella arbetsgrupper på bland annat Utbildningsstyrelsen och inom ministeriet. Den samlade kunskapen behöver nå till alla övningsskolor i landet och därför träffas rektorerna några gånger per läsår. Vasa övningsskolas representant i Harres styrelse är Elisabet Backlund-Kärjenmäki. EBK

Annika Lassus och Elisabet Backlund-Kärjenmäki inför ett utbildningstillfälle kring bedömningen anordnat av Regionförvaltningsverket och Utbildningsstyrelsen. Till höger publikationen om bedömning utgiven av övningsskolnätverket eNorssi.

LEDNINGSGRUPPEN MED ANSVAR FÖR UTVECKLANDE AV HANDLEDNINGEN

Vasa övningsskolans ledningsgrupp med ansvar för utvecklande av handledning har sammanträtt åtta gånger under läsåret för att diskutera och planera fortbildning av den handledande personalen både vid FPV och övningsskolan. Tankarna har kretsat både kring planering på årsbasis och i ett femårs-perspektiv. Gruppen har bestått av Bernt Klockars, Renata Svedlin, Ulla Granfors/ Diane-Christine Blusi, Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Gun-Britt Kull-West, Anne Uppgård och Anna Norrback.

Under året har gruppen ordnat två interna fortbildningstillfällen kring handledningste-mat; 4.9.2018 och 10.1.2019 kl 16-18:45. Dessa har varit obligatoriska för den under-visande personalen vid Vasa övningsskola och frivilliga för handledarna på FPV.

Vid det första tillfället hörde vi Renata Svedlin presentera en sammanfattning av vad som genomförts under fjolåret och vad som är på gång inom handledningsprojektet. Vi-dare hörde vi en presentation av Katrina Åkerholm om arbetsalliansen inom handled-

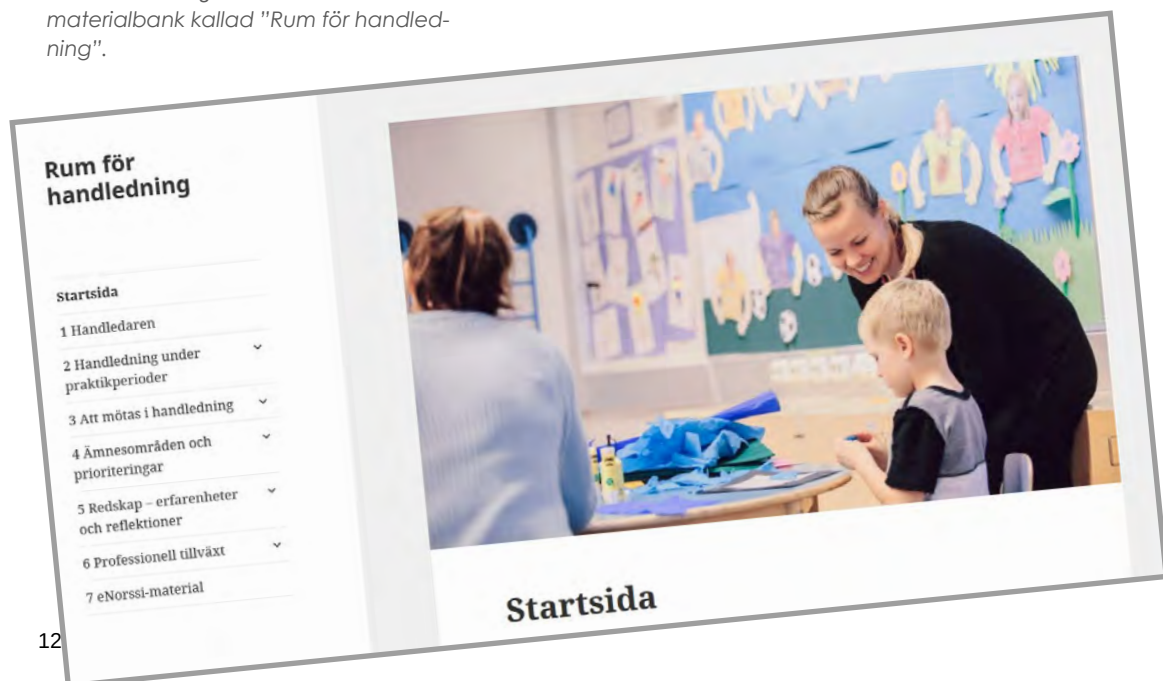
ning samt Jenni Haagensens och Caroline Ingos miniforskningsresultat.

I gruppdiskussionerna funderade vi kring den virtuella handledningsmappen som tar form på vårt intranät. Grupperna fick komma med förslag till struktur, innehåll och namn. Av förslagen valdes "Rum för handledning" och mappens struktur är under bearbetning. Det kommer att finnas både handledningsteore-tiskt och praxisrelaterat material tillgängligt för intern användning. Renata Svedlin och bl.a. Andreas Sundstedt har jobbat vidare med detta.

Vid det andra tillfället hade Linda Thors en presentation som baserade sig på det slutar-bete hon gjort i samband med handlednings-kursen inom universitetspedagogiken våren 2018. Efteråt diskuterade kollegiet i hetero-gena grupper den bild på handledning de hade gjort som förarbete till kurstillfället. Ge-mensamma värderingar kännetecknande för gruppens handledning rapporterades i ekot efteråt.

Handledningsgruppen har även arbetat med texten till den tilltänkta ingressen på den nya

Det samlade materialet kring handledning vid Vasa övningsskola samlas i en virtuell materialbank kallad "Rum för handledning".

Nästan hela arbetsgruppen med ansvar för utvecklande av handledningen. Från vänster Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Gun-Britt Kull-West, Renata Svedlin, Anne Uppgård, Anna Norrback och Bernt Klockars. Foto: Katariina Smulter.

hemsidan under rubriken "lärarstuderande" samt med en beskrivning av handledning i praktikhandboken.Handledningsgruppens medlemmar har även föreläst kring handledningstemat bl.a. för danska gäster via CLL.

Tre interna handledningsfortbildningsträffar är planerade till nästa år. Tanken är att i studiecirkel reflektera kring handledningen på basen av läsning av litteratur ur en materialbank som gruppen arbetat fram.

Som medlem i en sådan här fortbildningsgrupp upplever man arbetet givande men svårigheten att göra ett bra arbete. Det är omöjligt att möta allas behov. En del kolleger har upplevt att det finns för mycket betoning på handledning, andra anser att det varit för lite. Det har funnits önskemål om flera externa föreläsare, andra efterlyser mer praxisnära arbetssätt. Det borde göras mera enhetligt och likadant som vid de finska övningsskolorna. Det har även förekommit kritik kring

*"Det finns inte två
auskultanter som kan
handledas på samma
sätt. Alla är de olika."*

*Ur utvärderingen av handlednings-
fortbildningen 2018-2019*

tidpunkten för fortbildningsträffarna och att deltagandet har varit obligatoriskt. Många har trots detta upplevt att träffarna varit givande. Jag vill tro att gruppen har fyllt en funktion och lyckats åtminstone delvis i sitt uppdrag som har varit att medvetandegöra handledningsteori och praxis samt bidra till handledningsutveckling i en lärande organisation. AN

FORSKNING OCH PROJEKT

Utvecklingsprojekt och forskning Vasa övningsskola är involverad i 2018-2019

Slöjd 2.0 - programmering i slöjd

Kontaktperson: Kasper Hiltunen
1.8.2015-30.9.2019

Nya material inom elektronikkens område gör det allt lättare och roligare att förverkliga egna idéer som kombinerar slöjdens olika material med modern teknologi och programmering enligt egna behov och önskemål. Slöjd 2.0 är ett ämnesintegrerande projekt, där barn i åk 3-9 får arbeta med konkreta, programmerbara slöjdprojekt. Projektet genomförs i samarbete med ett urval pilotskolor i Vasaregionen och Åbo. Målsättningen är att man inom projektet vid dess slut har producerat material, idéer och innehåll som lärare kan ta i bruk för att introducera programmering i undervisningen. Projektet finansieras av undervisnings- och kulturministeriet.

VÖS ingår som pilotskola i projektet. Material och idéer testas både i undervisningen i åk 6 och i klubbverksamhet.

Kasper Hiltunen, Linda Mannila

Spelifiering

Kontaktperson: Minna Rimpilä
2016-

Att kartlägga möjligheter för spelifiering i bildkonstundervisningen och i klassrummet genom mångfacetterade uttrycksätt.

VÖS-klassrummet verkar som ett "laboratorium" för olika former av digitala och virtuella lärmiljöer.

Matilda Ståhl ÅA, Hannah Kaihovirta HU, Minna Rimpilä VÖS

TIU - Världen är så stor

Kontaktperson: Katrina Åkerholm
2018

Samarbete mellan Wasa teater och Vasa övningsskolas årskurser 5-6 och 7-8 inom ämnet modersmål och litteratur. Pjäsen *Världen är så stor* baserar sig på Zacharias Topelius saga *Björken och stjärnan* och anknyter till dagsaktuella frågor som flyktingskap. Arbetet har i workshopar i samarbete med Wasa teaters dramapedagog Sarah Bergkulla kretsat kring utvecklandet av empatisk förmåga och vilja att uttrycka egna åsikter. Elever och lärare har fungerat som referensgrupper och testpublik under utarbetandet av den turnerande pjäsen där en deltagande pedagogik är en viktig hörnsten.

Sandra Bernas, Katrina Åkerholm, Minna Rimpilä, Pia Valkeakari, Lina Teir (WT), Sarah Bergkulla (WT)

MAT-É-TEMA(T)

Kontaktperson: Kasper Hiltunen
2015-2019

Syftet är att sammanföra ämnesdidaktiker och verkssamma lärare till en serie workshops där man tillsammans undersöker och tillämpar matematisk begreppsbildning och matematiska modeller i slöjdverksamhet och huslig ekonomi. Syftet är att såväl utveckla mångsidiga lärmiljöer och angreppssätt som bedömning i formativ mening inom dessa.

Forskningen fokuserar på att identifiera, beskriva och diskutera lärarnas och ämnesdidaktikers erfarenheter, synliggöra dilemman, utmaningar och framgångskriterier som deltagarna identifierat i sina helhetsskapande projekt.

Kasper Hiltunen, Ann-Sofi Røj-Lindberg (FPV) & Juha Hartvik (FPV)

Läs mer på <http://blogs2.abo.fi/matetemat/>

Digitala möjligheter i en blandad lärmiljö

Kontaktperson: Minna Rimpilä
2014-

Att utveckla användningen av digitala verktyg i en blandad lärmiljö.

Projektet som påbörjades år 2014 har genomgått många faser och pågår fortfarande med nya infallsvinklar och försök. Bildkonst och multilitteracitet har en central roll i projektet. Flera artiklar och föreläsningar har producerats inom projektet.

Minna Rimpilä, VÖS Hannah Kaihovirta HU

Projekt DiDiDi

Kontaktpersoner: Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Andreas Sundstedt

2011-

Projektets övergripande syfte är att granska, upptäcka och sprida de lärandepotentialer som ny innovativ digital teknik kan innebära för undervisning och didaktisk utveckling i skola, lärarutbildning, forskning och fortbildning.

<https://projektdididi.wordpress.com/>

INNOKOMP

Kontaktperson: Kasper Hiltunen
2018-2019

Avsikten med projektet är att ge yrkesverksamma lärare redskap som kan användas då läraren vill förnya sin undervisning i slöjd. I projektet utvecklas pedagogiska verksamhetsmodeller som stärker jämlikhet och beaktar olika lärandetyper. Samtidigt som den grundläggande undervisningens och lärarutbildningens undervisning står i fokus skapas nya modeller för fortbildning.

En av projektets målsättningar är att utveckla lärarnas

samlärarskap. Det erbjuder nya infallsvinklar för slöjdundervisningen, professionellt stöd och ett vidgat perspektiv och praxis för elevutvärderingen. Lärarmiljöer, expertnätverk och externa aktörer används som stöd för lärarutbildningen och grundläggande utbildningen i skapandet och utvecklandet av en delandekultur och för att finna fenomenbaserade och läroämnesövergripande samverkansmodeller. Projektets praktiska verksamhet grundar sig på pilotisering av innovativa verksamhetsmodeller vid universitetens partnerskolor. Lärare och elever samt lärarutbildare och lärarstuderande skapar tillsammans verksamhetsmodeller som utvecklar elevernas formgivnings- och teknologikunnskap i en mångmateriell och jämlikhetsfrämjande slöjdundervisning. De nya verksamhetsmodellerna testas i skolorna under två utvecklingscykler med start våren 2018. Projektet är ett s.k. spetsprojekt och koordineras av ämneslärarutbildningen vid Åbo Universitet, Raumo campus. Slöjdlärarutbildningarna vid Åbo Akademi i Vasa, Östra Finlands universitet och Helsingfors universitet är samarbetspartners i projektet.

Kasper Hiltunen, Stina Ahlmark & Lars Broman, Mia Porko-Hudd (FPV)

Läs mer om projektet:

<https://static.punomo.fi/uploads/2017/09/innokomphanke.pdf>

Visuell kultur som strategi och praktik i bildkonstundervisning

Kontaktperson: Johan Vikström

2018-2020

Doktorsavhandling. Bidrag till kunskapsutvecklingen inom bildkonstpedagogiken.

Ingår i forskarstudierna vid Forskarutbildningen vid FPV/ÅA. Forskningsprojektets empiriska del utförs vid VÖS som klassrumsforskning. Undersökningens försökspersoner är elever och lärare vid VÖS.

Flera lärarkollegor är resurspersoner.

Musikteorioprojekt tillsammans med ÅA, Novia, New York Steinhardt universitet/egen forskning på doktorandnivå gällande skolmusikal

Kontaktperson: Jan Jansson

2017-2020

1. Utarbeta nya metoder för musikteoriundervisning i appform för därigenom göra teorin mer tillgänglig, praktisk. 2. Doktorsavhandling VÖS gymnasium (musikprogrammet) involverad i bägge projekten.

Jan Jansson

Makerverkstan

2018-2020

Kontaktperson: Kasper Hiltunen

Inom projektet skapas ett så kallat "makerspace" i nära anslutning till skolans bibliotek. Den nya lärmiljön inbjuder till nyfikenhet och uppfinnarglädje samt erbjuder möjlighet att i en social gemenskap utforska hur teknik fungerar och kan utvecklas. Makerverkstan rymmer teknologier såsom 3D-printer, laserskärare, programmerbar broderimaskin samt byggsatser, utrustning och komponenter för elektronikarbete, programmering och robotik. Makerverkstan ska möjliggöra öppna laborationer och visa på kopplingar mellan det analoga och det digitala; naturvetenskaper, design, konst och hantverk. Makerverkstan fungerar som arbetsmiljö för ämnesundervisning, helhetsskapande undervisning och klubbverksamhet. Makerverkstan kan också bokas för lärarfortbildning i samråd med Centret för livslångt lärande (CLL). Projektet finansieras av Utbildningsstyrelsen och Svenska folkskolans vänner.

Jan Alin, Elisabet Backlund-Kärjenmäki, John Henriksson (CLL), Kasper Hiltunen & Andreas Sundstedt

Koe ja kokeile/Experimentella metoder; digital databehandling och utvärdering

Kontaktperson: Elisabeth Norrmén

1.9.2016 - 31.12.2018

Att utveckla experimentella arbetsmetoder som involverar digitala mätningar, digital databehandling och utvärdering enligt den nya läroplanen (både formativ och summativ) tillsammans med de andra övnings-skolorna i landet.

Inom VÖS har införskaffats mätapparatur som kan användas inom ämnena BI-FY-KE-HÄ. Laborationsinstruktioner med förslag på utvärderingsmetoder har utarbetats och laddats upp i en mapp som är gemensam för projektdeltagarna både inom de ovannämnda ämnena och MA. Samtliga deltagande övningskolor har tillgång till alla instruktioner som skrivits inom projektet.

EN, SR, CI, MN, JH, NP, ES, CS

YES - Gymnasierna i arbetslivet

Kontaktperson: Anders Fransén

2016-2018

YES är ett expertisnätverk som stöder och fortbildar lärare inom företagsamhetsfostran och fungerar som regional utvecklare av företagsamhetsfostran. Vårt mål är att varje ung finländare får ta del av företagsamhetsfostran oberoende av skolestadium och bopingsort och att varje lärare har beredskap att förverkliga företagsamhetsfostran i sin undervisning.

<http://pohjanmaa.yesverkosto.fi/2018/03/07/vasa->

Nytt utbyte etableras. Lärare och elever från Veritas Learning Circle är intresserade av utbyte med Vasa övnings-skola. Från vänster koordinator för internationella studerande Heimo Oksanen, Bengt Lindholm, rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki, ledande rektor Bernt Klockars och grundare av Veritas Learning Circle Muzaffar Bukhari. Skolans hemsida: <https://www.vlc.org.pk/>
Foto: Katariina Smulter.

ovningskolas-gymnasiumissa-on-laajat-yhteistyoverkostot/?lang=sv
Anders Fransén, Tina Liljebäck

Handledning av lärarstuderande/HELLA

Kontaktperson: Anna Norrback m fl
Inspiration för VÖS lärare till större medvetenhet om handledningspraxis och teori, workshopar, kurser, miniforskning.
Mikael Uljens, Renata Svedlin.
Hela personalen är mer eller mindre involverad indirekt

Utbildning av handledare för lärarstuderande

Kontaktpersoner: Gun-Britt Kull-West, Annika Lassus
2018-2019
Inom övningskolornas samarbetsnätverk eNorssi utbildas handledare för utbildning och fortbildning som riktas till verksamma handledare vid övningskolor. Vasa övningskola medverkar i utveckling av utbildning för nya och redan verksamma handledningsfortbildare. Målgruppen för utbildade handledare är lärarstuderande.
Arbeten och genomförda studiehelheter publiceras på eNorssis hemsida www.enorssi.fi, övningskolornas samarbetsnätverk inom lärarutbildningen.

Lär miljön Läslandet

Kontaktperson: Katrina Åkerholm
Våren 2017 - hösten 2018
Syftet med projektet är att skapa en inspirerande lärmiljö som väcker läslusten och främjar elevernas

läsfärdigheter. Dessa färdigheter är centrala för hela elevens lärande och skolgång, och ett aktivt skolbibliotek bidrar till elevernas lärande.

I en enkät i åk F-6 i höstas uttryckte alla åldersgrupper ett gemensamt önskemål. Både förskolebarn och niondeklassister önskade sig en lugn miljö i vilken de kunde sjunka in i en bok. Inom projektet skapas därför 'läslandet', en lärmiljö där eleverna på ett lekfullt sätt kan utveckla sina läsfärdigheter och läsa i lugn och ro. Projektmedel kommer att användas för att skapa lärmiljön, samt för anskaffning av pedagogiska spel och verktyg för läsinläring.
Jenny Norrgård, Susanna Stenbacka, Helena Svarvar, Katrina Åkerholm

Eklasstandem

Kontaktperson: Åsa Löf
Läsåren 2018-2021
Hallå! Ett samarbetsprojekt mellan VÖS och Jyväskyläns normaalikoulu.
Läsåret 2018-2019 utarbetades och genomfördes 5 eklasstandemkurser mellan skolorna. Nu tas steget vidare och de studerande har möjlighet att få en egen personlig språktutor (PLT = Personal Language Tutor) som de kan samarbeta med i sina språkstudier under hela gymnasietiden. Projektet utarbetar även en modell för hur PLT implementeras i ämneslärarutbildningen inom svenskan och finskan (5 sp).
Lärarna vid skolorna erbjuds möjlighet att skugga sina finska kollegor och undervisa det egna ämnet på svenska vid Jyväskyläns normaalikoulu.
Projektets resultat kommer att publiceras i en fritt tillgänglig elektronisk handbok.

Projektet MOFI 2.0

Kontaktperson: Åsa Löf
Läsåren 2018–2021

Projektet ägs av Åbo Akademi och genomförs som ett samarbete mellan Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier vid Åbo Akademi, Vasa övningsskola och avdelningen för svenskspråkig utbildning och småbarnspedagogik vid Utbildningsstyrelsen.

Syftet med projektet är att utveckla den modersmålsinriktade finskundervisningen inom grundläggande utbildning för att förtydliga undervisningens uppdrag i svenska skolor i Finland. Utvecklingsarbetet bedrivs på lokal, regional och nationell nivå och bygger på kollegialt lärande. Projektet resulterar i en forskningsbaserad handbok för att dokumentera och etablera gemensamma riktlinjer för den modersmålsinriktade finskundervisningens uppdrag.

Bothnia Learning Hub

Kontaktperson: Jenny Teir
Läsåret 2017-

Läsåret 2017–2018 fungerade klass 4a som pilotgrupp för projektet Bothnia Learning Hub (BLH) inom ramen för klasslärautbildningen och kursen Vardagens kemi.

Bothnia Learning Hub är ett av regeringen Sipiläs spetsprojekt för att utveckla lärarutbildningen. BLH utnyttjar digitaliseringens möjligheter och målet för projektet är att vidareutveckla och sprida god praxis av digitala lärandemiljöer samt experimentera med nya teknologier och arbetssätt. I fokus är lärarutbildningen vid Åbo Akademi och lärare på fältet. Detta sker genom ett utvecklingsarbete i form av en medskapande process på tre nivåer som leder till ett kunskapslyft hos alla aktörer.

Vasa övningsskola är fadderskola inom BLH och J Teir fungerar som kontaktlärare. I anslutning till FPV kursen Skola i utveckling och samverkan kommer vi under läsåret 2018–2019, som fadderskola inom projektet, att få ta emot en grupp studerande som ska jobba med ett givet utvecklingsuppdrag för Vasa övningsskola.

European Youth Parliament (EYP)

Kontaktperson: Johanna Bonäs

European Youth Parliament är en politiskt obunden organisation med syfte att göra europeiska ungdomar till aktiva samhällsmedborgare med intresse för Europa och politik. EYP har verksamhet på tre olika nivåer: Fyra regionala sessioner därifrån de bästa delegaterna går vidare till en nationell session, varifrån de bästa delegaterna väljs ut till internationella sessioner. På samtliga sessioner deltar dock delegater från många olika länder. En EYP-session varar tre

till fyra dagar. Under dagarna är deltagarna indelade i olika delegationer som har i uppgift att ta fram lagförslag inom ett viktigt område. Under den sista dagen sammankommer alla delegaterna i en generalförsamling där alla presenterar sina förslag med åtföljande diskussion och omröstning. Studerande vid Vasa övningsskola har deltagit i EYP-sessioner på alla nivåer sedan 2016. I år ordnas de regionala uttagningarna i Vasa, vilket gör att intresset för EYP är extra stort bland våra studerande i år. EYP bidrar till att stärka elevernas språk (engelska), argumentationsteknik, samarbetsförmåga, ansvarstagande, intresse för internationella frågor och politik, kännedom om Europas länder och folk, kännedom om skolsystem i andra länder. Studerandena knyter också värdefulla kontakter till Europas framtida beslutsfattare.

ProgMath (Erasmus+ -projekt)

Developing a sustainable Europe-wide model for the integration of Programming in the teaching in Mathematics

Kontaktpersoner: Ulf Thors, Jan Alin, Johanna Hedvik, Anne-Marie Kronholm

Läsåren 2018–2021

Första träffen med projektskolorna från de olika länderna ägde rum i mitten av oktober 2018 och den andra i mars 2019. Syftet är att testa och utveckla lektioner i programmering. Projektet koordineras från Västerås. Förutom Vasa övningsskola och Västerås grundskola deltar ett gymnasium från Toulouse i Frankrike, en grundskola från Botoşani i Rumänien och en grundskola från London i projektet.

Projektets hemsida: <https://sites.google.com/view/progmath>.

Bedömning för lärandet

“Fördjupade färdigheter i bedömning som en del av lärarens yrkesliv”

Kontaktpersoner: Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Annika Lassus

Läsåren 2018-2020

Nationell fortbildningshelhet i samarbete med Utbildningsstyrelsen och Regionförvaltningsverket. Fortbildningen stöder färdigheterna i bedömning bland personal inom den grundläggande utbildningen och stärker bedömningskunnande regionalt och ökar jämlikheten i skolorna.

Fortbildning inom eNorssi (www.enorssi.fi)

Publikation utgiven av läroplansgruppen inom eNorssi. Svenskspråkiga ansvariga Annika Lassus, Elisabet Backlund-Kärjenmäki.

<http://www.enorssi.fi/arvointijulkaisu/mobile/index.html#p=1>

Bedömningskultur - FYREN

Kontaktperson: Elisabet Backlund-Kärjenmäki
2014-

Fyren är ett nationellt nätverk för skolutveckling inom den grundläggande utbildningen. Utbildningsstyrelsen upprätthåller och utvecklar nätverket, samt stöder utvecklingsskolornas verksamhet.

Vasa övningsskolas arbete handlar om att definiera och utveckla en mångsidig bedömningskultur inom den grundläggande utbildningen.

Planer och stödmaterial:

- + Plan för bedömning och beskrivning av bedömningskulturen
- + Underlag för årskursvisa lärandesamtal
- + Mål för bedömning av lärande, arbete och uppförande - underlag för bedömning

Arbetsgrupp: Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Tommy Nordman, Annika Lassus, Gun-Britt Kull-West, Minna Rimpilä, Sandra Bernas och Heidi Borgmästars.

Skola i rörelse

Kontaktperson: Tommy Nordman
Läsåret: 2018-2019

Syftet med Skolan i rörelse- projektet är att öka aktiviteten både inom- och utomhus framförallt under skolvardagen. Skolan innehar en allt viktigare roll i frågan om att stimulera elevernas fysiska funktionsförmåga. Undersökningar visar att eleverna har en högre aktivitet i skolvardagen än hemma under helgerna – trots det ligger aktiviteten under det rekommenderade. Målet är att uppnå "En timme om dagen" under skoldagen genom olika insatser som uppmuntrar till mera rörelse i skolvardagen.

Arbetsgrupp: Tommy Nordman, Eva Ramstedt, Carina Forsdahl, Fred Holmsten och Kaj-Ove Ahlmark.

Erasmus+ projekt What's your ID?

Kontaktperson: Diane-Christine Blusi
2018-2020

Vasa övningsskolas gymnasium är koordinerande skola för ett nytt Erasmus+ projekt. Namnet för projektet är "What's your ID?" och syftet är att medvetandegöra våra studerande om olika aspekter av begreppet identitet samt stärka deras förståelse av social, språklig och kulturell mångfald. Vilka byggstenar formar vår identitet? Vilken bild ger vi av oss själva via sociala medier? Hur ser mitt "digitala pass" ut i jämförelse med ditt? Vad är det som bildar vår skolas identitet i jämförelse med andra skolor? Vad innebär europeisk identitet?

Verksamheten utgår från aktivt deltagande av studerande i alla skeden av projektet (planering, genomförande och utvärdering). Känslan av delaktighet och erfarenheten av kollektivt arbete med lärare och studerande från andra skolor utomlands stärker deras

kompetenser på många områden. Utvärderingen sker kontinuerligt. Projektarbetet innebär kreativt, pedagogiskt utvecklingsarbete inom vår egen skola och i samarbete med våra partnerskolor.

Våra samarbetsskolor är Heilig Hart College Waregem (Belgien), Stanislavs Broks Daugavpils Music Secondary School (Lettland) och Agrupamento de Escolas de Constância (Portugal).

Utvecklingsprojekt F1 – Hur stöder man lärandet vid tidig ålder?

Kontaktpersoner: Fred Holmsten, Evgenia Bos
2018-2021

Utvecklingsprojekt F1 står för den gemensamma gruppen bestående 6 förskolebarn och 13 elever i årskurs 1. Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen och Grunderna för förskoleundervisningens läroplan har flera gemensamma beröringspunkter. En viktig del i utvecklingen av en väg mot en enhetlig lärtig är att klargöra de gemensamma beröringsytorna utifrån de båda läroplanerna men också att hitta vägar som beskriver olikheterna. Våra samarbetspartner från ÅA är professorerna Ann-Katrin Svensson och Ria Heilä-Ylikallio.

SYNAPS (Synergi av Psykologi vid Vi7-gymnasierna och Åbo Akademi)

Kontaktperson: Mikael Lax
Läsåret: 2019 -

Syftet med SYNAPS-projektet är ett kreativt samarbetsprojekt mellan ämnet utvecklingspsykologi vid Åbo Akademi i Vasa och Vi7-gymnasiernas psykologilärare i Österbotten. Projektets övergripande mål att utveckla och testa en samarbetsmodell som kan generaliseras även till andra ämnesbaserade samarbeten mellan gymnasium och universitet. Projektet möjliggör en gemensam verksamhet där universitetsstuderande ordnar föreläsningar, workshops och seminarier för gymnasie-studerande kring det gemensamma favoritämnet psykologi.

Genom att delta i Synaps programpunkter och göra självständiga skrivuppgifter i anslutning till dessa så kan gymnasie-studerande avlägga en kurs i tillämpad psykologi. Hemsida:

<https://blogs2.abo.fi/synaps/>

Koordinering av finlandssvenska internationaliseringsprojekt

Kontaktperson: Andreas Sundstedt
2018-

Koordineringsprojektets uppdrag är att informera om, motivera, inbjuda och inspirera till ökad kännedom om internationella och globala frågor inom den allmänbildande utbildningen, såväl grundläggande utbildning som gymnasieutbildning i det svenskspråkiga Finland,

i enlighet med gällande läroplaner. Som paraply för verksamheten fungerar Förenta Nationernas Agenda 2030. Projektet strävar efter att belysa internationella och hållbarhetsfrågor och nå fram till såväl enskilda skolor och på utbildningsanordnarnivå som till studerande inom lärarutbildningen. Det långsiktiga målet är unga som växer upp med nya, generösa attityder gentemot det internationella och globala med förståelse för vikten av hållbarhet. Projektet har kontakt med och stöder även övriga finlandssvenska internationaliseringsprojekt som fått finansiering av UBS.

<https://www.facebook.com/internationaliseringidenfinlandssvenskaskolan>

Projektets referensgrupp har under läsåret bestått av Andreas Sundstedt, Bernt Klockars och Markus Norrby.

Samundervisningsprojekt

Kontaktperson: Maj-Len Rönngqvist

2018-

"Vi stöder tillsammans! Mångvetenskapligt och digitalt samarbete för att stöda lärande" är ett samarbetsprojekt mellan sex universitet (Uleåborg, Helsingfors, Åbo, Joensuu, Rovaniemi) och Åbo Akademi.

Involverade är också olika experter och många skolor från nämnda städer.

Projektet kommer att genomföras från 1 september 2017 till 31 juli 2020.

Projektet finansieras av Undervisnings- och Kulturminderiet. Projektet har fyra mål som kombinerar samundervisning, pedagogisk konsultation, positiv pedagogik och digitaliserad undervisning. Åbo Akademis fokus är samundervisning med betoning på att

utveckla studerandes möjlighet till att samundervisa yrkesövergripande för att differentiera och ge specialpedagogiskt stöd i klassen.

KAARO

2018-

Kontaktpersoner: Elisabet Backlund-Kärjenmäki och Bernt Klockars

Projektet är en del av regeringens spetsprojekt som handlar om bedömning och utvärdering samt utvecklandet av dem.

Renata Svedlin, Michael Uljens, Janne Elo, Ritva Mertaniemi och Elisabet Backlund-Kärjenmäki.

Projektets hemsida: www.kaaro.fi.

DIVED

2018-2020

Kontaktperson: Bernt Klockars

Projektet är en del av regeringens spetsprojekt. Projektet handlar om diversitet t.ex. ifråga om språk och kultur i utbildningen.

Projektpresentation: <https://www.youtube.com/watch?v=VNxtZvku-U>

Erasmus+ lärarutbyte

2019-2021

Kontaktperson: Johanna Bonäs

Åtta lärare bereds möjlighet att delta i Erasmus+-kurs i samband med skolor i andra länder.

Finlandssvensk utbildningskonferens i september 2018. Med i ledningsgruppen för konferensen satt rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki. På bilden från vänster James Nottingham, Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Gun-Britt Kull-West, Annika Långgård och Annika Lassus.

GRUNDSKOLAN F-9

LÄSANDET HAR MÅNGA DIMENSIONER

Årets läsårstema "Lust att lära och läsa" låter litet väl enkelt och självklart för en skola, tänker du kanske. Då opponerar jag mig: det är faktiskt ett mångfacetterat, spännande och utmanande tema som vi valt att arbeta med under läsåret!

Att läsa innebär så mycket mer än att tolka skriven text. Idag finns begreppet multilitteracitet i läroplanen och det är en av de sju kompetenser skolan ska satsa på. Multilitteracitet innebär att förstå mångfald och att ha färdighet att bedöma information, påståenden och olika åsikter. I första hand gäller det naturligtvis att förstå skriven text, något som barn blivit sämre på. Men läsandet är så mycket mer: vi pratar idag om ett vidgat text- och språkbegrepp. Våra barn behöver kunna läsa verbala, visuella, auditiva, numeriska och kinestetiska symbolsystem eller kombinationer av dessa och de ska kunna produceras skriven, talad, tryckt, audiovisuell och text i digital form.

I skolans alla läroämnen lär eleverna sig läsandet utifrån de olika läroämnenas textbegrepp. I modersmål och litteratur har läsandet och förståelsen av texter inom olika genrer en viktig roll, medan bildkonstens, slöjdens, matematikens, fysikens och musikens texter är av andra slag. Läsandet utvecklas

hela tiden men en tendens är tydlig. Den multimodala läsförmågan har blivit allt viktigare. En emoji används idag som en del av det digitala skrivandet för att snabbt och effektivt förmedla ett budskap och en känsla. Det gäller att välja rätt och att kunna tolka klokt för att undvika missförstånd.

Att läsa och skriva var under 1900-talet något annat än det är i dag. Det krävs en bredare förmåga att iaktta, läsa och tolka samt nya och föränderliga färdigheter att producera olika slags tecken, symboler, bilder och texter.

För lärarna gäller det att hänga med i läsandets mångfacetterade värld. Därför har vi under läsåret träffats regelbundet inom fortbildningen Språkutvecklande undervisning som Centret för Livslångt Lärande vid Åbo Akademi ansvarat för.

Det som hänt under skollåret har traditionellt beskrivits i en årsberättelse som den här. En annan sorts årsberättelse har vuxit fram under läsåret genom dokumentation på skolans Facebook-sida, Vasa övningsskola grundskolan. För utomstående har det varit ett utomordentligt sätt att följa med och få en inblick i skolans vardag. På de sociala medierna gäller det att kommunicera med bilder och korta tydliga texter. På FB finns drygt 70 berättelser från det gångna läsåret i grundskolan samlade. Den årsberättelsen inleds med att vi väcker skolan till liv då vi utlyser skolfred med rubriken "Du kan påverka – ett leende hjälper". Det har aktualiserats under hela läsåret i flera av skolans projekt. Samarbetet med Wasa Teaters TIU-projekt (teater i undervisningen) med eleverna i årskurserna 5-7 kring den Topeliusinspirerade pjäsen "Världen är så stor" behandlade den aktuella flyktingproblematiken och våra attityder. Eleverna lärde sig att vi kan påverka positivt med ett leende och genom positiva handlingar!

En viktig arbetsgrupp som lyft upp betydelsen av att läsa är skolans biblioteksarbetsgrupp. Deras berättelse över det gångna läsåret kan man också bekanta sig närmare med via soci-

Rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki testar den nya Swivl som tas i bruk från hösten 2019. Foto: EBK

"I modersmål och litteratur har läsandet och förståelsen av texter inom olika genrer en viktig roll, medan bildkonstens, slöjdens, matematikens, fysikens och musikens texter är av andra slag."

ala medier: vosbiblican på Instagram. Listan över deras läsårsteman är beundransvärd. Gruppen har också under året inrett ett läsland i biblioteket.

Berättelserna på skolans FB-sida visar att lärarna och eleverna också lär en hel del utanför skolan. En allt större del av lärandet sker helhetsskapande och ämnesintegrerat under studiebesök, lägerskolor, friluftsdagar, prao och inom de många projekt, jippon, utmaningar och tävlingar där våra elever är med. Även inbjudna gäster har en stor betydelse då de berikar och utvidgar undervisningen. Via sko-

lans sociala medier får vårdnadshavare och andra utanför skolan också inblick i hur vi i skolan uppmärksammar traditioner så som Lucia, julfestfirande, Runebergsdagen och mycket mer.

I vår skola händer varje dag fina och spännande saker inne i klassrummen, ute på skolgården och till och med utanför skolområdet!

Elisabet Backlund-Kärjenmäki
Rektor för den grundläggande utbildningen

Vasa övningsskola på sociala medier

Officiell hashtag #ovningsskolan

twitter.com/ovningsskolan

youtube.com/vasaovningsskola

soundcloud.com/vasaovningsskola/

facebook.com/vosgrundskola

facebook.com/biblioteketbiblican

instagram.com/vosbiblican/

instagram.com/vosslojd/

facebook.com/vosgymnasium/

facebook.com/VasaOvisIB/

instagram.com/vosgymnasium/

instagram.com/bildkonstprogrammet/

KiVa-SKOLA

KiVa-skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning. Med hjälp av programmet vill vi minska och förebygga förekomsten av mobbning i vår skola.

I år har KiVa-skola programmet presenterats för eleverna i klasserna i både f-6 och 7-9. Lärarna har informerats om KiVa-teamets verksamhet under lärarmöten och föräldramöten. Även den riksomfattade KiVa-kartläggningen från våren 2018 presenterades för alla lärare i början av läsåret. Resultaten av skolans egen undersökning diskuterades och vi kunde konstatera att utfallet är positivt i hela grundskolan. I åk f-6 har vi kamratstödjare bland eleverna i åk 3-6 vars uppgift är att hjälpa KiVa-teamet i deras jobb. I år har teamet i f-6 bestått av Minna Rimpilä, Martina Wilhelms och Henrik Friberg och i 7-9 av Sandra Bernas, Maj-Len Rönqvist och Joel Storgård. KiVa-teamet har haft regelbundna möten för att diskutera det mobbningsförebyggande arbetet i vår skola.

Väneleverna på 7-9 har bidragit till det mobbningsförebyggande arbetet vid välkommandet av de nya eleverna i årskurs 7.

KiVa-teamets huvudsakliga uppgift är att utreda mobbningsfall. KiVa-teamet har följt programmets riktlinjer för hur det specifika utredningsarbetet med enskilda mobbningsfall skall skötas. Teamet inom f-6 har också sammankallat kamratstödjarna en gång i månaden. Dessa elever har fungerat som informationskanaler till KiVa-teamet. Under mötena har kamratstödjarna upplyst KiVa-teamet kring eventuella konflikter som har uppstått i deras klass eller bråk och osämjor mellan skolkompisar under rasterna. Inom KiVa-skolaprogrammet finns det färdiga lektionspaket som eleverna i åk f-6 har jobbat med under lektionstid med sina klasslärare. I åk 7-9 är det främst klassföreståndarna som har jobbat med KiVa-skolamaterialet i sina klasser. Lektionerna har innehållit diskussioner, grupparbeten, kortfilmer om mobbning samt värderings- och rollspelsövningar. Även flera ämneslärare job-

bar kring frågor som stöder Kiva-teamets arbete. Det kan gälla t.ex. gruppdynamik, känslor, kommunikation och självkänsla. Det centrala målet med arbetet på klassnivå är att påverka eleverna så att de i stället för att stöda mobbaren ställer sig på den mobba-

des sida och visar att de inte godkänner mobbning. Det är möjligt att få slut på mobbningen då hela gruppens ansvarskänsla väcks och det sker förändringar i gruppnormerna.

INTERNATIONELL VÄNSKAP

Elliot Simons deltog som enda finländare i Ekonomiska Världsförbundets ungdomsläger i Davos. Artikeln med honom publicerades i Vasabladet 7.2.2019.

Till vänster: seminarium kring mobbning on 13.2.2019 arrangerat av Centret för Livslångt Lärande i samarbete med Vasabladet.

TORSDAG 7 FEBRUARI 2019 VASABLADET

Elliot från Vasa lärde ut basket och foto i Davos

● Nyligen ordnades det ekonomiska världsförbundet (WEF) i Davos i Schweiz. Elliot Simons från Vasa var där.

VASA. Niondeklassaren från Vasa övningskola deltog i WAY, ett internationellt ungdomsläger som pågick parallellt med världsförbundet. Förkortningen kommer från Youth (vishets-accelerator för ungdomar). Syftet är att ge ungdomar från olika delar av världen möjlighet att ta del av det som världsförbundet bjöd på.

–Det var både live-seminarier och skype-möten. Ungdomarna kunde ställa frågor och diskutera med föreläsarna. En var Jane Goodall, som berättade

Elliot Simons

- 16 år.
- Bor i Vasa.
- Går i nian i Vasa övningskola.
- Hobbys: Basket, bildkonst, fotografering, huslig ekonomi, bygga datorer.
- Har ett företag tillsammans med en kompis: Lazer ul (står för ungdomsföretagare). Affärsdelen är lasergravering av mobilhöljen.

om sitt liv tillsammans med schimpanser och forskningen som blev hennes livsverk.

Men det som Elliot Simons minns bäst från WAY-veckan är föreläsningen som handlade om vad människan behöver för att leva länge.

–Jag minns inte namnet på föreläsaren, men det han sade var jätte-

intressant. En av poängerna var att man ska vara aktiv och göra saker själv för att leva länge. Om någon annan gör allt för en så blir man trött och slö.

Ett experiment som föreläsaren berättade om gjorde ett speciellt intryck.

–Det var en jämförelse av två grupper av äldre på boenden. Alla fick varsin krukväxt. De äldre i den ena gruppen fick höra att någon skötte sig. De äldre i den andra gruppen skulle själva sköta sina växter. De som hade en uppgift levde längre.

–Alla behöver något att bry sig om. Äldre borde ha husdjur, säger Elliot Simons.

DET VAR 15 UNGDOMAR som deltog i lägret.

–De kom från Ryssland, USA och Spanien. Jag var den enda från Finland.

Språket var engelska.

–Det var en bra grupp med smarta människor. Där var till exempel en som var väldigt bra på USA:s politik och en som skrev noveller. Varje förmiddag var det någon

form av uteaktiviteter. På programmet fanns snöskovandring och skidåkning men också inlärningsövningar och igloo-bygge.

PÅ EFTERMIDDAGARNA var det föreläsningar och workshoppar.

–Ett grupparbete gick ut på att lära andra unga något. Vårt mål blev skolelever i Zimbabwe. Vi gjorde planscher som de kan använda för att lära sig alfabetet och siffror. Ibland jobbade lägerdeltagarna parvis.

En uppgift var att dela kunskaper och färdigheter med varandra. Elliot Simons specialintresse är att teckna och måla digitalt.

–Jag lärde ut basket, fotografi och baskunskap om universum.

Han är jättenöjd med veckan i Davos.

–Jag skulle åka tillbaka genast om jag fick chansen.

Han och de andra ungdomarna som deltog i WAY-lägret har kontakt via en whatsapp-grupp.

Anders Strändén
anders.stranden@vasabladet.fi
06-7848 305

"Man ska vara aktiv och göra saker själv för att leva länge. Om någon annan gör allt för en så blir man trött och slö."
ELLIOT SIMONS

SKOLANS BIBLIOTEK - BIBLICAN

Biblican f-9, fortsätter på väg mot ett drömbibliotek.

Sedan ett antal år tillbaka är vårt skolbibliotek Biblican ihopkopplat med Vasa stadsbiblioteks databas, men i en sluten enhet. I och med att VÖS är ansluten till Vasa stadsbibliotek så görs alla boklån med ett och samma bibliotekslånekort. Biblioteket är bemannat alla skoldagar. Under läsåret har eleverna i f-6 regelbundna bibliotekslånetider. Åk 7-9 har besökt Biblican vid behov.

Biblioteksgruppen har under läsåret fortsatt med att utveckla vårt skolbibliotek. I början av vårterminen blev Läslandet med läsfortet

klart, där eleverna får koppla av (chilla) och läsa. Läslandet har blivit en succé.

Två uppskattade temaveckor har vi haft i vår skola. Under hösten var temat "nordisk litteratur" och på våren "deckare".

Lagom till jullovet drog "bibbagruppen" i gång julens läsutmaning för lärare och elever. Det blev rekord i antalet lästa sidor, 127 001 sidor!

Vårt skolbibliotek finns också på Instagram under namnet vosbiblican. HS

Foto: Helena Svarvar

TUTORLÄRARE

Under läsåret har Jan Alin fungerat som tutorlärare för grundutbildningen. Till tutorlärarens uppgifter hör att hjälpa kolleger och elever använda digitala verktyg i undervisningen. Under året har tutorläraren skrivit, fotograferat, filmat och gjort diagram tillsammans med eleverna.

Programmering är ett populärt inslag i klasserna, och också i år var många klasser med i den världsomspännande Hour of Code-kampanjen, där man försöker få så många elever som möjligt runt om i världen att programmera under en lektion. Temat för årets programmeringsutmaning var Minecraft, ett populärt tema av elevernas entusiasm att döma.

Tutorläraren har också arrangerat två Övis delar-tillfällen, där kolleger delar med sig av sina kunskaper till varandra. I år har vi fått ta

del av tips på rörelse i klassrummet, animering med appen Keynote, spelifiering, parundervisning, Grej of the Day, alternativa läromedel och Teams, samt att fråga vad vi vill om användning av iPad.

På våren 2019 kommer en grupp elever att få utbildning för att kunna bistå lärare och studerande med tekniken i klassrummen, samt att kunna visa hur man använder olika appar i undervisningen. Eleverna kommer med jämna mellanrum att få vidareutbildning och ges möjlighet att fördjupa sina kunskaper.

SKOLA I RÖRELSE

Programmet Skolan i rörelse har varit ett spetsprojekt inom kompetens och utveckling i regeringsprogrammet i den tidigare regeringen. Målet har varit programmet Skolan i rörelse skall utvidgas till ett riksomfattande program som angår alla barn och unga i grundskoleålder.

Syftet med programmet Skolan i rörelse är en aktiv och trivsamt skoldag för eleverna. Målet är att varje grundskolelev skall röra på sig ca en timme per dag. Det är konstaterat att inlärningen främjas då eleverna rör på sig mera. Vi har strävat efter att utveckla nya aktiverande modeller som intresserar eleverna i samtliga årskurser.

Skolan i rörelse handlar om en omfattande ändring av verksamhetskulturen. Av de medel som skolan erhållit via projektet har även en del införskaffningar gjorts t.ex. airhockey bord, cyklar, motionscyklar, fotbollar och lekredskap till skolans lekotek.

FÖRÄLDRAFÖRENINGARNA

Föräldraföreningen F-6 läsåret 2018-2019

Den traditionella gårdsfesten ordnades den 28.8.2018 på skolgården. Skolan bjöd på saft och korv till tonerna av musik ute på skolgården. Föräldraföreningen skötte serveringen och sålde skoltröjor.

På Hem och skola dagen 28.9.2018 fick föräldrar och elever delta i "röris" ute på gården, föräldraföreningen bjöd på frukt och dryck åt alla elever. Föräldraföreningen deltog i invigningen av den nya konstgräsplan den 6.11.2018.

Den 4.12.2018 ordnade föräldraföreningen evenemanget Läslust i samarbete med skolans bibliotek. Under kvällen kunde man lyssna på högläsning, delta i en ordutmaning eller byta böcker i bokbytarhörnan. Som en del av projektet som stöddes av Svenska Kulturfonden så införskaffade föräldraföreningen en mängd nya böcker till skolans bibliotek. På julfesten 15.12.2018 ordnade man glöggmys i skolans matsal där föreningen sålde glögg och pepparkakor.

Ett vändagsdisco ordnades för eleverna i åk 1-4 den 13.2.2019. På vändagen den 14.2.2019 bjöd föreningen traditionsenligt barn, föräldrar och personal på en uppskattad frukost i skolans matsal.

Traditionell gårdsfest ordnades läsårets andra skolvecka. Föräldraföreningen skötte servering och försäljning av Övis-hupparin. Husbundet underhöll.

På Svenska Dagen kunde den efterlängtade konstgräsplanen, Timplanen, invigas. Petra Bengs, ordförande för föräldraföreningen, håller tal.

Föreningen har betalat bidrag för en buss till Stafettkarnevalen och donerat vinterutrustning till Lekoteket.

Föräldraföreningen ordnade en drogforebyggnad föreläsning för föräldrar i maj 2019.

Under läsåret har Föräldraföreningen deltagit i Hem och skolas projekt, "Varje förälder är en resurs för sitt barn". Föräldraföreningen har samverkat med skolan gällande renhållning, bespisning och klubbverksamheten.

Petra Bengs (ordförande)

Fotbollsproffs Tim Sparv sponserade tillsammans med lokala företag grundskolans nya konstgräsplan. Elevrepresentanterna Emil Aaltonen och Mollie Långskog framför elevernas tack.

Föräldraföreningen 7-9 läsåret 2018-19

Föräldraföreningen vid Vasa Övningsskola åk 7-9 r.f. har under året aktivt som mål haft att främja en fungerande dialog mellan hem och skola. Föreningen vill fungera som en länk mellan skolan och hemmen samt sammanföra föräldrarna på ett naturligt sätt och etablera ett nätverk föräldrar emellan.

Läsåret 2018-2019 har varit utmanande för föreningens verksamhet. På hösten verkade hela föreningens framtid vara oklar eftersom intresset för verksamheten dalat bland föräldrarna en längre tid. För att få verksamheten att uppfattas som relevant och givande har föreningens styrelse arbetat för att konkretisera verksamhetsmålen, strukturera verksamheten mot sammanförande evenemang och hitta former för konkret stöd till familjer med barn i åk 7-9.

Under våren har föreningen ordnat föreläsning med skolpolisen Jan Långbacka. Elever i

årskurserna 7 och 9 har fått träffa och

Skolpolis Jan Långbacka.

lyssna på polisen. De har fått information gällande faror med social media. Föreningen ordnade också en föreläsning separat för föräldrarna med i princip samma information. Dock anpassad för föräldrar och med möjlighet att ställa förhandsfrågor.

Föreningen eftersträvar att aktivt stöda elevkårsverksamheten och framför allt skolans vänelevsverksamhet.

För att aktivt rekrytera medlemmar och främja föreningens verksamhet och mål kommer föreningen att representeras när nya elever till årskurs 7 får introduktionsinformation under våren. Att vara aktiv medlem i föreningen är inte särskilt svårt eller betungande utan det kan vara trevligt och givande. Genom den får man god kontakt och inblick i skolans verksamhet. Den fostran som skolan ger ungdomarna är av avgörande betydelse för deras framtid. Det är inte alltid lätt att vara elev och skolmotivationen är väl inte alltid på topp. Föreningen kan hjälpa till att göra skolgången trevligare, men för det behöver vi också allas stöd och allas medverkan!

Skolan är en så viktig och central del av det samhälle vi lever i, att den alltid är värd ditt stöd.

*Johanna Lehtonen
(ordförande)*

INTERNATIONELLA STUDERANDE OCH HANDEDARE

Under detta läsår har vi tagit emot ett rekordantal utbytesstuderande. Dessa studerande kom i år från Åbo Akademis partneruniversitet i Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Belgien, Spanien, Slovakien, Tjeckien, Norge, Sverige, USA, Japan, Mexico och Colombia. De flesta stannade en termin men många ändrade också sina planer och stannade hela läsåret. Under året gör de en eller två lärarpraktiker på övningsskolan. På detta sätt byter vi erfarenheter mellan länderna. Eleverna får uppleva både nya språk och kulturella möten.

Studerande från olika länder erbjuder eleverna goda möjligheter att försöka förstå främmande språk och lära sig om andra kulturer. Eleverna blir rätt trygga i att kommunicera med dessa studerande och detta förstärker deras självförtroende.

Vi har också tack vare de utländska studerandena kunnat ordna eftermiddagsklubbar i tyska och spanska.

Under praktiktiden kommer också en del av handledarna från hemuniversitetet på besök. I år besöktes vi av handledare från Spanien, Belgien, Norge och USA.

Många studerande håller upp kontakten med vår skola efter avslutad praktik. I år kunde det handla om hjälp för deras forskningsuppgifter på magisters- eller doktorsnivå.

Heimo Oksanen, koordinator för utbytesstuderande

ERASMUS-ASSISTENT

Under höstterminen hade vi förmånen att ha en assistent på Erasmus-avtal hos oss. Marta Perich Pallaruelo från Barcelona gjorde ett mycket gott arbete med eleverna. Hon fungerade som hjälplärare i många klasser och höll både klubbar i spanska och hemspråksundervisning för elever med spanska som modersmål. Marta jobbade mest på engelska, men hade genom ett tidigare praktikår i Sverige lärt sig en del svenska som hon snabbt utökade hos oss. Hon var ett bra föredöme för eleverna i vikten av att våga tala ett främmande språk.

Marta engagerade oss också i ett besök av en lärar- och studerandegrupp från Barcelona. Denna grupp fick ut mycket av besöket ge-

nom att följa med undervisningen, diskutera med lärare både på övningsskolan och på fakulteten. Lärare från vår skola blev välkomnade till Barcelona på studiebesök. Kanske något för framtiden.

Heimo Oksanen

SKOLANS KLUBBVERKSAMHET

Skolans klubbverksamhet är en mångsidig fritidsverksamhet som ska stödja barns och ungas växande samtidigt som den ska utgöra en del av barnets och den ungas eftermiddag. Vår klubbverksamhet har planerats i samarbete med föräldraföreningarna i åk F-6 och 7-9, med elevkåren och lärarna. Våra egna lärare håller klubbar men ett flertal specialister inom olika områden engageras också som ledare för vår verksamhet.

I årskurserna 1-6 har vi erbjudit ett varierande utbud av klubbar. Eftersom de yngsta eleverna har möjlighet att delta i eftis så har det ordnats endast en klubb, finska på lek, för dem. I klubben har man lekt fram det finska språket på olika sätt med målet att öka ordförrådet och skapa en positiv inställning till språket.

Skolan har ordnat klubbar olika sorters klubbar. Våra språkklubbar har handhåfts av våra internationella studerande och koordinerats av Heimo Oksanen. I år har vi kunnat erbjuda språkklubbar i tyska och spanska. Teater, akrobatik och drama har varit efterfrågade populära klubbar och till vår glädje har Jakob Johansson kunnat hålla två kortare klubbar i främst akrobatik.

Andra populära klubbar är matlagningsklubbar som vi ordnat som månadsklubbar kring särskilda teman. För elever med intresse för programmering och robotik har ordnats två klubbar. Vi skulle gärna se att fler elever väljer dessa klubbar till ett annat år.

I årskurserna 7-9 har det ordnats klubb i estetik, pepparkaksbak och Ung företagsamhet.

De flesta klubbar inom olika idrottsgrenar har ordnats i samarbete med skolans projektgrupp "Skola i rörelse". Vårens gymnastikklubb i åk 3-6 ansvarade klasslärarstuderande som fördjupar sig i gymnastik för.

Man kan konstatera att klubbarna har varit mycket populära och omtyckta. Vi tackar Utbildningsstyrelsen som finansierar vår klubbverksamhet! EBK

"Teater, akrobatik och drama har varit efterfrågade populära klubbar."

KLUBB I LEGO MINDSTORMS EV3

Eleverna i åk 5-6 hade möjlighet att bekanta sig med programmering av Lego robotar. Vi använde oss av de nya Lego Mindstorms EV3 robotarna som har införskaffats till skolan.

Programmet var planerat så att både nybörjare och längre hunna kunde delta. Vi jobbade under tre eftermiddagar i mars. Första tillfället gick åt att bygga roboten och bekanta sig med den. Med hjälp av block skapade vi programmet hur roboten skulle röra på sig.

De två följande tillfällena gjorde vi programmeringar. Första programmeringen som eleverna gjorde var att roboten skulle röra sig som en robotdamsugare. Robotarna åkte runt på golvet och när de kom mot ett hinder, svängde de och bytte riktning. Eleverna

kunde ställa in avståndet till hindret och på det sättet komma väldigt nära det för att sedan svänga om. Följande uppgift var att roboten skulle följa ett svart streck med hjälp av ljussensorn som läste av skillnaden mellan mörkt och ljust. Här blev utmaningen att så snabbt som möjligt komma runt en bana. Om hastigheten blev för hög, hann sensorn inte läsa av färgen, utan roboten tappade bort sig.

Ville man, kunde man ta hjälp av internet för att söka tips om hur man kan utveckla programmeringen.

Eleverna kom bra igång med programmering av Lego robotarna och intresset för fortsatt programmering väcktes. EBK

MAKERVERKSTAN

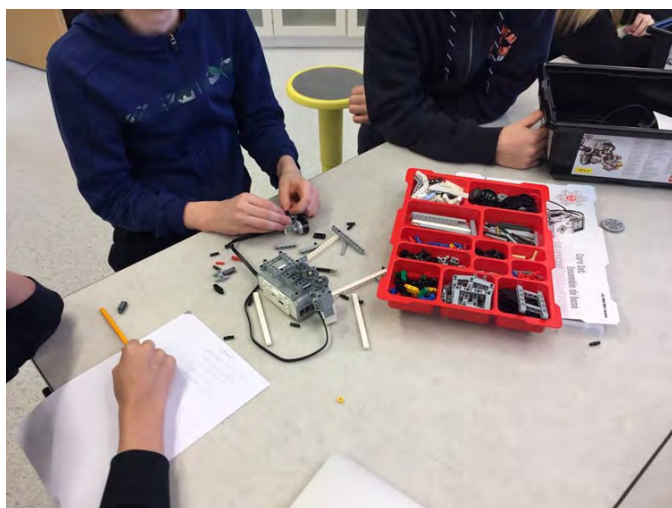
Under sommaren fick vi finansiering från Utbildningsstyrelsen för att skapa ett s.k. "makerspace" i anslutning till skolans bibliotek. Den nya lärmiljön, som vi valt att kalla Makerverkstan, ska inbjuda till nyfikenhet och uppfinningsrikedom samt erbjuda möjligheter att utforska hur teknologi fungerar och kan utvecklas. Utrymmet ska användas såväl till traditionell ämnesundervisning, till helhetsskapande projekt, klubbverksamhet och lärarfortbildning. Makerverkstan rymmer teknologier ss. 3D-printning, laserskärning, programmerbar broderimaskin samt byggsatser för robotik.

Under höst- och vårterminen har utrymmet planerats, ytrenoverats och en stor del av den tekniska utrustningen skaffats för att utrymmet ska vara redo att tas i bruk på hösten 2019. Vi har också testat en del av den nya tekniken tillsammans med eleverna under

kompetensveckan. Eleverna skapade bland annat en programmerbar elgitarr och en städrobot.

Före julen ordnades en logo-tävling för skolans nya makerspace. Vinnarbidraget är designat av eleverna Matilda Åstrand i 8a och Ellen Norrback i 7b)

Ovan: en elevgrupp byggde en självstyrande städrobot under kompetensveckan.

Till höger: lärare Kasper Hiltunen berättar om projektet MakerSpace på FPV.

VINTERSPORTDAG

ELEVVÅRD OCH SPECIALUNDERVISNING

Höstterminen för den skolspecifika elevvårdsgruppen startade efter en gemensam planering med att i augusti ordna ett pedagogiskt café för personalen i skolans matsal. Under tillfället hade personalen möjlighet att tillsammans med elevvårdsgruppens representanter diskutera frågor rörande trestegsstöd och elevvård. Det förebyggande elevvårdsarbetet handlar om att främja elevernas inlärning, välbefinnande, hälsa, sociala ansvarstagande, växelverkan och delaktighet i en sund, trygg och inspirerande lärmiljö. Stöd för elevens lärande och skolgång eller trestegsstödet i sin tur handlar dels om förebyggande stödfunktioner för alla och dels om individuella insatser.

På basen av utvärderingar av elevvårdens verksamhetsplan 2015–2018 utarbetades en ny tvåspråkig, treårig verksamhetsplan av styrgruppen för elevvårdsarbetet i staden. Denna plan ligger till grund för alla grundskolor i Vasa. Under hösten 2018 utarbetade och konkretiserade elevvårdsgruppen Vasa övningsskolas verksamhetsplan 2018–2021.

I november 2018 hade vi möjlighet att samarbeta med Johanna Haukka från ValteriSkilla kring temat "Autism och Asperger - Hur kan vi handleda elever inom autismspektrat?". Samarbetet bestod av observationer i klass,

arbetshandledning till lärare och ett gemensamt fortbildningstillfälle kring temat.

I mars inbjöd elevvårdsgruppen de speciallärarstuderande som var på sin praktik till ett elevvårdsmöte. Under mötet berättade Eva Asplund om USM:s (understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård) om Se mej-

Elevvårdsteamet från höger: Jenny Norrgård, Lena Grahn-Söderström, Emilia Kronqvist, Karin Ågren-Hakala, Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Susanna Stenbacka, Maj-Len Rönnqvist, ordförande Annika Lassus och i främre raden Tommy Norman, Pamela Backholm och Camilla Ahlroth-Enlund.

verksamhet för barn till missbrukare och barn till föräldrar med psykisk ohälsa. Efter Evas presentation hade deltagarna möjlighet att diskutera och ställa frågor i anslutning till temat.

I slutet av mars berättade skoldirektör Marianne West om undervisning för nyanlända elever. Tillfället ordnades under ett lärarmöte för grundskolans lärare och tillfället gav ett vidare perspektiv på möjligheter och utmaningar samt förslag på utvecklingsområden.

I slutet av vårterminen arbetade elevvårdsgruppen utgående från handboken utgiven 11/2018 av THL om generellt inriktad elevvård "Välbefinnande genom generellt inriktat arbete – elevhälsogruppen inom den grundläggande utbildningen" av författarna Marke Hietanen-Peltola, Kristiina Laitinen, Eva Autio och Riia Palmqvist. Studiecirkeln ger oss vägkost i form av en utvärdering av läsårets insatser och förbereder oss för fokusområden 2019–2020.

Som ordförande för grundskolans skolspeciala elevvårdsgrupps under läsåret 2018 - 2019 fungerade prorektor Annika Lassus. Gruppen har bestått av rektor Elisabet Back-

lund-Kärjenmäki, prorektor Tommy Nordman, speciallärarna Jenny Norrgård, Lena Grahn-Söderström, Maj-Len Rönnqvist, Susanna Stenbacka och Maria Rönn-Liljenfeldt (vårterminen 2019), elevhandledare Pamela Backholm, kurator Camilla Ahlroth-Enlund, psykolog Emilia Kronqvist och skolhälsovårdare Karin Ågren-Hakala.

Specialundervisningen

Specialundervisningen har under läsåret fortsatt att stödja elever med många olika slag av stödbehov. Läsårets tema "Lust att läsa och lära" har genomsyrat arbetet och gett fokus på de områden som är centrala för specialundervisningen. Arbetssätten har varierat och resurserna har fördelats så mångsidigt som möjligt. Fokusområden i undervisningen oberoende ämne har varit differentiering och ett språkutvecklande arbetssätt. Vi har även fokuserat på arbetssätt som hjälper eleverna att upptäcka och bli medvetna om sitt lärande samt att själva hitta en aktiv och självreglerande roll i sin kunskaps- och färdighetsutveckling.

Kurser som speciallärare deltagit i har bland andra varit Problematisk skolfrånvaro, Positiv psykologi, stödets ABC, fortbildning i ILS och SSB (Individuell läsning och skrivning samt test i snabb seriell benämning) och Forum för stöd för lärande. Hösten 2018 var några speciallärare på studiebesök till Experience Lab i Vasa och fick där bekanta sig med olika tekniska och digitala hjälpmedel.

Under speciallärarstuderandes praktikperiod på vårterminen deltog både lärare, speciallärarstuderande och ämneslärarstuderande i ett pilotprojekt kring samundervisning i syfte att stärka samundervisningens roll i speciallärarutbildningen. Kristina Ström och Christel Sundqvist från FPV höll föreläsningar om temat samundervisning både för kollegiet och för lärarstuderande. Kristina och Christel visade på olika former av samundervisning och lyfte fram nyttan vi kan ha av den och inspirerade till ett undersökande förhållningssätt till

dessas arbetsmetoder och till att se på samundervisningen som ett viktigt komplement till annan undervisning. I efterhand kan vi konstatera att detta pilotprojekt uppskattades mycket av lärare och studerande och det kommer att få en fortsättning kommande läsår.

Under vårterminen har en speciallärare och en klasslärare samundervisat i en klass i årskurs tre. Lektionerna har byggt på positiv pedagogik och eleverna har bland annat fått jobba med att upptäcka sina egna och klasskamraternas kärnstyrkor. De så kallade glädjelektionerna har integrerats med modersmål.

Lena Grahn-Söderström, Jenny Norrgård och Maria Rönn-Liljenfeldt (vårterminen 2019) har fungerat som speciallärare i F-6 och Maj-Len Rönnqvist och Susanna Stenbacka i 7–9.

I F-6 har Lena Granback, Ida Laasanen, Julia Lövdahl, Ann-Helen Omars, Andreas Sundin och Joakim Welroos varit elevassistenter och i

Vid Övis delar-tillfälle på höstterminen stod specialpedagogiken för en workshop där alternativa läromedel presenterades, kort med sammanställda tankar kring differentiering delades ut och kollegerna fick bekanta sig med VIA-testet för personlighetsstyrkor.

Till vänster: exempel på kort i positiv pedagogik.

7–9 har Maria Lagström fortsatt arbetet som elevassistent. Även civiltjänstgörarna Adam Stefansson Högnäs och Jesper Haglund har deltagit i förverkligandet av specialpedagogikens målsättningar.

Skolhälsovård

Vartannat år utförs den nationella undersökningen Hälsa i skolan i Finland i åk 4–5 och åk 8–9. Våren 2019 är det igen dags för eleverna att svara på frågor gällande deras mående, både fysiskt, psykiskt och socialt. Resultaten av årets undersökning fås på hösten 2019.

I december 2018 genomfördes den lagstadgade granskningen av sundheten och tryggheten i skol- och studiemiljön (enligt Institutet för Hälsa och välfärds direktiv), som görs vart 3:e år. Det var första gången också elever och vårdnadshavare fick komma till tals via

Elever i årskurs 7-9 deltog i hundpromenad, som var en aktivitet under temadagen som ordnades fredagen före sportlovet. Vi promenerade med glada elever och hundar!

en enkät som elevkårerna och föräldraföreningen fyllde i. Det visade sig att elever och föräldrar trivs och är nöjda med vår skola. Trivselfaktorn är hög och Skola i rörelse - projektet aktiverar eleverna. Det mesta fungerar också bra i den fysiska miljön - i några klassrum kollades inomhusluften upp och ljudnivån i matsalen har uppmärksammats. Dessa faktorer har setts eller ska ses över bl a ska ventilationssystemet genomgå en större rengöring under sommaren.

Kurator och psykolog

Under läsåret 2018–2019 har Camilla Ahlroth-Enlund varit skolkurator och Emilia Kronqvist skolpsykolog för hela grundskolan, F-9. Individuella elevsamtal, arbete med mindre elevgrupper, möten med familjer i samarbete med annan personal i skolan, samtal med elevers vårdnadshavare samt deltagande i nätverksmöten med samarbetspart-

ners utanför skolan är exempel på olika arbetsformer.

Kuratorn och psykologen hade lektioner i förebyggande syfte med teman som värderingar, styrkor och samarbete i samtliga grupper i åk 3–4. Dessutom arrangerade kuratorn i samarbete med enskilda klasslärare och klassföreståndare åtgärder i klasser i korrigerande syfte. Vidare deltog kuratorn i kompetensveckan i åk 7–9 samt utförde trivselsamtal med elever i åk 7. Psykologen har gjort psykologiska utredningar, med syfte att kartlägga styrkor, svårigheter och stödbehov hos enskilda elever.

Fortbildningar som kuratorn och/eller psykologen har deltagit i under läsåret är bl a Friends, de nationella elev- och studerandevårdsdagarna, drogforebyggande dagarna och ILS (InLärning och Stöd i finlandssvenska skolor). AL

UTVÄRDERINGAR 2018-2019

Nationella centret för utbildningsutvärdering, NCU (KARVI)

Skolorna i Finland deltar årligen i flera omfattande utvärderingar. Under läsåret har det nya Nationella centret för utbildningsutvärdering gett oss flera utvärderingsuppdrag. Rektorer, lärare, vårdnadshavare och elever har i flera olika sammanhang utvärderat hur skolans bedömningskultur följer den nya läroplanens intentioner. Under hösten utvärderade NCU bedömningen av lärande och kunnande inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. I undersökningen deltog rektor, lärare, vårdnadshavare och elever. I slutet av mars kom resultaten som behandlats i Fyren-arbetsgruppen och presenterats för lärarna i form av en PowerPoint.

Eleverna i årskurs 9 har i mars deltagit i den nationella utvärderingen av lärresultaten i modersmål och litteratur. Resultaten var glädjande då våra nior presterade över de övriga skolornas medeltal (73,7 hos oss mot 58,3 i övriga skolor)

KiVa-skola, ett åtgärdsprogram mot mobbning

KiVa-skolas kartläggning av förekomsten av mobbning i skolan genomfördes traditionsenligt i april-maj. Alla elever och lärare deltog i kartläggningen. Resultaten presenteras alltid inför ett nytt läsår då handlingsplanen uppdateras.

Skolhälsovårdens omfattande kartläggningar genomförs i årskurserna 1, 5 och 8.

Move! är ett nationellt datainsamlings- och responssystem avsett för årskurserna 5 och 8 i den grundläggande utbildningen kring den fysiska prestationsförmågan. Lärarna i gymnastik har ansvarat för genomförandet av Move.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) genomför årligen omfattande undersökningar för att kartlägga hur väl skolan fullföljer sina mångfacetterade uppdrag. Resultaten finns bland

annat på TEAviisari. Där beskrivs den hälsofrämjande verksamheten och hur väl skolorna når uppställda mål.

I år genomfördes den riksomfattande longitudinella undersökningen Hälsa i skolan bland eleverna i årskurserna 4-5 och 8. Resultaten kommer under hösten 2019.

RFVs inspektioner

Regionförvaltningsverket genomförde i januari en arbetarskyddsinspektion i grundskolan och i gymnasiet. Rapporten som gjordes har behandlats i rektorsgruppen och gällande påtalade olägenheter har åtgärder vidtagits eller är under arbete.

Finlands svenska lärarförbund har under våren kartlagt lärarnas arbetsmängd genom att se över undervisningstimmar och övertimmar. Likaså har Finlands rektorer kartlagt rektorernas arbetsmängd.

Interna utvärderingar

Utöver de nationella och internationella utvärderingarna genomför skolan utvärderingar av olika slag ofta gällande skolans verksamhetskultur.

Vår tillhörighet till Åbo Akademi märks också i form av de undersökningar lärarstuderande genomför i klasserna i anslutning till sina kandidat- och magisterstudier. I dessa undersökningar deltar både elever och lärare. EBK

GRUNDSKOLAN F-6

NYBÖRJARENHETEN F-2

Inom nybörjarenheten har vi i år varit 117 elever fördelade på 7 klasser. Vårt fokus har varit att ge eleverna goda baskunskaper och skapa en stabil grund för ett livslångt, nyfiskt lärande. Läsårstemat "Lust att lära och läsa" har genomsyrat all vår verksamhet. Vi har lärt oss ta ansvar för både vår skolgång och vår omgivning. Lärmiljöerna har varit många t.ex. olika idrottsarenor, skog och parker samt varierande undervisningsutrymmen inomhus. Nybörjareleverna har även tagit del av Vasa stads mångsidiga kulturutbud genom att besöka museer, stadsbiblioteket och Wasa teater. Ett uppskattat inslag i skolvardagen är våra fantastiska medfostrare som varje vecka hjälper till i klasserna.

Under läsåret har vi haft flera gemensamma temadagar. Syftet med den klassöverskridande verksamheten är att stärka känslan av gemenskap bland skolans yngsta elever. Under den andra skolveckan hade vi en "Lära känna dag". Senare under hösten hade vi en friidrottsdag på Karlsplan och inför julen deltog vi i en internationell pysseldag som planerades av våra utländska studeranden. Inom nybörjarenheten betonar vi vikten av rörelse och motorik. Varje vecka träffas nybörjarlinjens elever och har en gemensam rörelsestund. "Röris" uppskattas av både stora och

små. Skidsäsongen inleddes med en fartfylld skiddag i Pixne. Alla 117 elever packade in sin märkta skidutrustning i bussen och tog sikte på de fina skidspåren i Malax. Skolköket hade skickat med varm lunch som avnjöts i sportstugan och gav oss kraft att staka vidare. Trots att vi är en stadsskola har vi även denna vinter getts möjlighet att både skida och skrinna i fina förhållanden. Vintersportsäsongen avslutades med skolans traditionella skiddag vid Öjberget.

Med tyngdpunkt i läsårstemat har klasserna gett sig in i mysteriernas värld. Vi har sett Wasa Teaters pjäs om LasseMajas Detektivbyrå. Den var lite spännande men ett mycket uppskattat inslag i skolverksamheten. Vi är lyckligt lottade då vi har ett eget skolbibliotek. Vår skolbibliotekarie hjälper såväl elever, studerande som lärare att hitta lämpliga böcker till våra litteraturteman. Varje vecka har eleverna besökt skolbiblioteket och lånat inspirerande litteratur. I bibliotekets nya läshörna har eleverna sedan myst med sin bok bland kuddar och filtar.

Inom enheten har vi jobbat med större ämnesövergripande helheter. Inför varje temahelhet har vi synliggjort lärandemålen för de olika läroämnena. Vi har bland annat haft "Vårt värdefulla vatten", rymden, Tove Jansson och kroppen som tema i klasserna. Utdagar har varit en återkommande och uppskattad del i nybörjarnas verksamhet. Vi brukar röra oss i närmiljön och undersöka samt upptäcka spännande fenomen.

PÅBYGGARNA 3-4

LUST ATT LÄRA OCH LÄSA – LÄSÅRETS

GENOMGRIPANDE TEMA

Läsambassadörer

Klasserna 3-4b och 8b har under gemensamma tillfällen i februari-mars jobbat med skönlitteratur. Den första träffen med läspar inleddes med en allmän diskussion om läsintrösse, olika genrer och favoritförfattare. Paret bekantade sig med ett urval av barnböcker och kom överens om vilken bok de skulle läsa. Under tillfällena diskuterades det lästa. Man gav varandra uppgifter som skulle genomföras inför nästa träff och inledde planeringen för hur presentationen ska genomföras. Mellan träffarna jobbade också klasserna enskilt med projektet på olika sätt. Kreativiteten var stor då presentationerna gjordes och kamratresponsen spännande att få.

Några av målen för projektet är att väcka läslust hos eleverna, inbjuda till samarbete både mellan elever i olika åldrar och mellan klass- och ämneslärare.

Tack till personalen vid Vasa stadsbibliotek för gott samarbete!

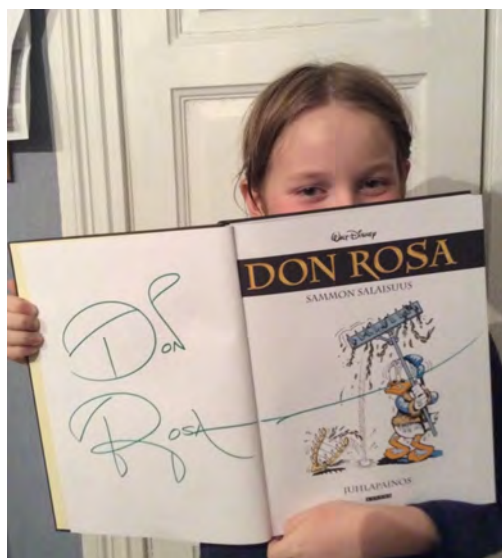
Litteraturprojekt

Eleverna i 4a inledde efter jul ett litteraturprojekt kring författaren Martin Widmark och böckerna om LasseMajas detektivbyrå. Inledningsvis läste hela klassen "Diamantmysteriet" och arbetade med varierande läs- och skrivuppgifter. Genren detektivroman, mer vardagligt kallad "deckare", analyserades och eleverna skrev egna deckare under flera veckor. Skrivarbetet fick därmed tid att mogna och bearbetas tills det småningom var dags att sätta punkt. Medan skrivandet ännu var igång var det också dags att se pjäsen om LasseMajas detektivbyrå som Wasa Teater satt upp. Den skickliga skådespelarensemblen gav liv åt karaktärer och miljöer på ett fantastiskt fint sätt. Litteraturprojektet och teaterbesöket ledde också till t ex drama och rollspelsövningar i modersmål och till bildskapande i bildkonst.

Seriegenre, Kalle Anka 70-år och deckargåtor

I bildkonst samt i modersmål och litteratur har vi uppmärksammat att det 2018 var 70 år sedan Kalle Anka publicerades första gången på svenska. Några av klasserna genomförde litteraturprojekt inom seriegenren och en del av grupperna har även jobbat med skrivprojekt inom deckargenren, inspirerade av den deckarskola Camilla Läckberg sammanställt inför Kalle Anka jubile'et. I samband med projekten genomfördes lyckades en av eleverna träffa Don Rosa, berömd Kalle Anka serie-tecknare, och även få hans autograf. (Bilder: Don Rosas autograf och korgar med KA)

GLÄDJE-projektet

Under vårterminen 2019 har kl 3a på speciallärarens initiativ påbörjat Folkhälsans Glädje-projekt, där vi arbetar med att ta fasta på både elevernas egna samt andras styrkor. Arbetet utfördes i form av samundervisning mellan klasslärare och speciallärare. Arbetet inleddes med att vi i klassen tillsammans bekantade oss med de olika styrkorna och sedan skulle eleverna fundera vilka styrkor de själva har. Vidare har eleverna fått bearbeta sina

styrkor samt iaktta de styrkor de ser i omgivningen. En av uppgifterna eleverna gjort har varit att skriva egna berättelser med fokus på att beskriva personernas styrkor och hur de kommer till uttryck. Eleverna fann arbetet med att skriva egna berättelser väldigt inspirerande och givande.

Några av syften med projektet har varit att uppmärksamma eleverna på positiva sidorna hos sig själva samt andra, lyfta elevernas självförtroende samt väcka lusten att lära sig.

Tisdagskurser

De så kallade "tisdagskurserna" är kortkurser i färdighetsämnen och genomfördes nu för tredje året i rad. Eleverna har fått sjunga och spela, dansa och dramatisera, haft bildkonst

Ovan och följande sida: Svenska Dagensamling med program av åk 3-4.

Till vänster: rocka sockorna.

och huslig ekonomi på eftermiddagstid en gång i veckan. Grupperna roterar de olika verksamheterna i perioder om fyra veckor.

Svenska dagen samling 6.11

Svenska dagen uppmärksammades inom enheten i skolans auditorium. Vi fick höra om varför svenska dagen firas, av elever i åk 3-4b. Klasserna hade övat in sången "Vår tid vårt land" som sedan sjöngs unisont under samlingen. Syftet med sången "Vår tid vårt land" av "Artister för tolerans och öppenhet" är bl.a. att synliggöra det svenska språkets ställning i Finland och arbeta för tolerans och öppenhet i en tid då andra krafter blir allt starkare. Tillställningen var väldigt uppskattad av både elever och lärare. Samlingen bidrog till en fin samhörighetskänsla inom enheten.

Tolerans, öppenhet och allas lika värde betonade vi även den 21 mars när vi rockade sockorna.

Övriga händelser

Konsert med Vasa stadsorkester 20.11

Under hösten fick eleverna möjlighet att lyssna till Vasa stadsorkester som gav en skolkonsert i Stadshuset. Repertoaren var vald från filmvärlden, vilket väckte stor förtjusning hos eleverna som visade sig känna till en hel del musik i den genren. Besöket föranledde också en del lyssnande på klassiska musikstycken under några musiklektioner, liksom reflexioner om orkestrens instrument.

Museibesök

Den egna hemstaden, Finland och Norden är tematan som ingår i årskurserna tre och fyra. Under en skoldag i maj kommer elever och lärare att uppleva historiens vingslag och naturvetenskapens möjligheter genom besök till Österbottens museum och Terranova.

UPPFÖLJARNA 5-6

Inom uppföljarenheten har vi i år haft 117 elever fördelade på 6 klasser. Klass 6ab/ba är en storklass i vilken lärarna Pia Valkeakari och Minna Rimpilä arbetar i par och tillsammans handhar 36 elever. Parundervisningens syfte är att möjliggöra olika arrangemang och lösningar i klassen och mellan lärarna. Vårt fokus har varit att bibehålla nyfikenheten och ett positivt förhållningssätt till skolan, skolgemenskapen och det egna, livslånga lärandet. Vi har vidhållit vikten av goda baskunskaper och att gott språk i alla sammanhang. Vi har gradvis ökat det egna ansvaret för lärande och uppgifter i anknytning till skolan, och därmed förberett eleverna för övergången till 7-9. Under året har vi medvetet arbetat med vett och etikett i matsalen och även infört ordningselever i matsalen för att öka trivselen och det egna ansvaret.

Inom ramen för läsårstemat har vi jobbat enligt principen "Läs is more". Vi har satsat på läsning inom enheten, gett mera tid för läsning och fokuserat på språkanvändning och ordkunskap för att öka ordförrådet inom alla ämnen. Vi har jobbat kontinuerligt och aktivt

arbetat med läsförståelse. Under läsåret har eleverna arbetat med skriv- och läsprojekt inom olika helhetsskapande, ämnesövergripande teman. Till glädje för elever, lärare och studerande har vi ett fint skolbibliotek som utnyttjas flitigt. Det är uppskattat att kunna låna böcker under skoldagen och även kunna mysa i läshörnan eller pyssla under temaveckor.

Under året har vi haft flera olika projekt och teman inom enheten. Ett större projekt var samarbetet med Wasa Teater inom TIU (Teater i undervisningen). Hösten 2018 genomfördes TIU-programmet för första gången på en institutionsteater i Finland. Produktionen var ett samarbete mellan Wasa Teater, Vasa övningsskola och forskarstuderande vid Åbo Akademi. Projektet "Världen är så stor" utvärderades positivt av eleverna. Förarbetet med berättelsen "Björken och stjärnan", dis-

Julen dansas ut.

Teater i undervisningen.

kussionerna om flyktingproblematiken och sessionerna med skådespelarna har varit lärorika och givande på många sätt. Ett stort tema med många lösa trådar bildar plötsligt en begriplig helhet genom varierande arbetsätt där en gammal berättelse möter dagens utmaningar i samhället.

Inom uppföljarenheten åker eleverna vanligen på lägerskola. 10–12 september åkte klass 6ab, 6ba och 5–6 c Lägerskola till Piispala tillsammans med klasslärarna Pia Valkeakari, Minna Rimpilä och Henrik Friberg. I maj åkte 5-6En också till Piispala. Den ändrade lägerskoltraditionen för 6En gjorde att vi kom in i Piispala-programmet för sent och kunde inte följa med de övriga klasserna.

Två gånger under året hade vi en International Culture Day för hela enheten. Våra utländska studerande höll stationsundervisning på sitt eget modersmål och eleverna deltog i blandade grupper. 13:e december var det Luciaprogram, både i skolan på Luciamorgo-

nen och sedan lussade eleverna i åk 6 vid Aca-demill senare på dagen. Årets Lucia var Anna Lindström.

Vi har även besökt lokala museer och utställningar under läsåret, bland annat Tikanojas konsthem, Bil- och motormuseet och Österbottens museum.

Vintersäsongen gav möjlighet till både skidning och skridskoåkning. Skolornas skiddag ordnades på Öjberget och flertalet elever från skolan deltog. I samband med alla hjärtans dag 14:e februari ordnade enheten Vändags-skrinning i form av "Ärevarv" på Brändö idrottsplan. Eleverna hade skaffat egna sponsorer och intäkterna gick till välgörande ändamål. Eleverna hade röstat fram Project Liv och deras arbete till förmån för långtidssjuka barn i Vasa som den organisation som skulle ta emot donationen och gåvan överlämnades till organisationen i samband med en egen samling.

Vintersportandet avslutades i soligt väder med skolans skiddag vid Öjberget. Eleverna deltog i skolans Valborgsfest 30.4.2019 och i Dansgalan för elever i åk 5-6 3:e maj. I maj åkte enheten på vårutfärd med historiskt tema då vi besökte Oravais och Storkyro och bekantade oss med historiska platser i vår närmiljö. I slutet av maj ordnades Stafettkarnevalen i Esbo och många elever från enheten deltog.

Inom enheten har vi jobbat 1:1, alla elever har en egen lärplatta som används som ett pedagogiskt verktyg. Skolans datasal utnyttjades för längre skrivprojekt. Flera klasser har använt applikationen Seesaw för att synliggöra och dela med sig av arbetet. Inom vissa ämnen och klasser gjordes i år försök med digitala häften för att utveckla de digitala portföljerna som följer eleverna under skolgången. Digi-

tala verktyg används i lärandet då det är ändamålsenligt.

Musik

Onsdag 24.10.2018 var det folkmusikdag med konstnären och musikpedagogen Marianne Maans för de elever i åk 5 och 6 som hade musik. Eleverna sjöng, spelade och dansade i första hand finlands-svensk folkmusik.

Eleverna i årskurserna 5 och 6 stod också för årets Luciaframträdande 13.12, såväl i skolan som inför studerande och personal vid Academill.

Eleverna i åk 5 och 6 har även haft glädjen och förmånen att ha utländska lärarstuderanden som berättat om den musikkultur som finns i det land de kommer ifrån. Speciellt spanskatalande lärarstuderande Sarai Pico Suaréz från Galicien visade stort intresse, dels genom flitigt auskultande men även att själv hålla flera musiklektioner.

Fredagen den 3 maj var det dags igen för dansgala för eleverna i åk 5 och 6.

Dansgala våren 2019.

Till vänster: Project Liv.

ENGELSKA LINJEN

Vår traditionella "Walk in the Woods" till Degerträsk genomfördes i 3 september i fint väder. Läsfaddrarna och läsbarerna vandrade tillsammans och 3-4En visade vägen. Framme vid vår rastplats var det dags att äta matsäcken och leka i skogen. Korvgrillningen var också populär.

International Christmas och International Culture Day är återkommande inslag på Engelska linjen. Studerande från olika delar av

världen undervisade och presenterade sina länders kulturer genom bilder, sånger, dans och pyssel. Presentationerna gjordes i huvudsak på den studerandes eget modersmål.

I julveckan samlades familjerna i Dragnäsbäckens kyrka för att sjunga "Christmas Carols". Sången ljöd stark, då alla i den fullsatta kyrkan sjöng med. Efteråt bjöds det på glögg och pepparkakor. Julstämning som bäst!

Runebergsdagen uppmärksammades med en morgonsamling för hela skolan där 5-6En avslutningsvis presenterade dikten Sven Duva på ett dramatiserat sätt.

Vår stora, ämnesövergripande fest hade detta läsår temat "Stars". Eleverna

Ovan och till höger: Cultural Day.
Till vänster: Christmas Carols.
Uppe till höger: Teachers in Space.

bjöd på mångsidiga program under temat. Till "stars"-temat kunde höra allt från rymdens stjärnor till filmstjärnor och Internet-stjärnor. Föräldrarna stod för den fina och efterlängtrade serveringen efter programmet.

Vår partnerskola i England, Great Rollright, kom på besök 17-22 maj. På programmet fanns bl.a. båtferd i skärgården, besök till Stundars och vandring på djävulsåkern vid Öjberget. Simning i Tropiclandia tillsammans med våra elever var också en höjdpunkt.

Våra egna resor till England för sjätteklassisterna har upphört. Vårt samarbete med partnerskolan fortsätter men nu med resor endast i en riktning. Under tio år hann vi uppleva resor till England tillsammans med eleverna. En mycket värdefull tid.

Tack till föräldrarna för ett gott samarbete!

Hillevi Honga-Oksanen, Anna-Brita Slotte och Heimo Oksanen

GLIMTAR FRÅN
STAFETTKARNE-
VALEN 2019

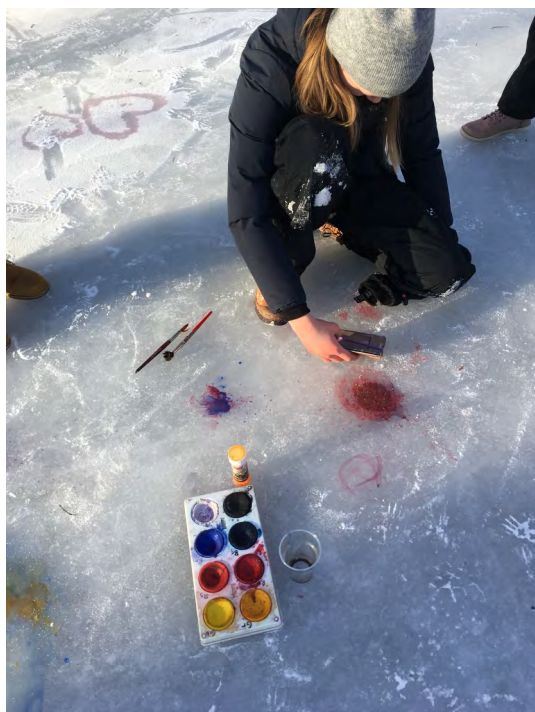

GRUNDSKOLAN 7-9

KLASSFÖRESTÅNDARTEAMET

Läsåret 2018-2019 börjar närma sig sitt slut och det är dags att summera läsåret. Till varje lärares uppgift hör att se till att eleverna trivs i skolan och att skolarbetet löper framåt. Klassföreståndarna är viktiga i arbetet med att skapa samhörighet i klasserna. Klassföreståndarna har under läsåret mötts i olika konstellationer både inom den egna årskursen och som hel grupp. Något som blivit ett årligt inslag vid starten av läsåret i årskurserna 7-9 är de så kallade introdagarna. I höstas hade nya sjundeklassisterna introdagar med eget program som handhades av väneleverna medan eleverna i åk 8-9 hade årskursvisa aktiviteter även den första skoldagen. Nedan följer ett axplock från de årskurserna.

Hela årskurs 7 har under läsåret satsat på samarbete. Detta har förverkligats bland annat genom uppskattat program med väneleverna. Vi har också haft gemensamma klass-timmar för att stärka samhörigheten inom årskursen som helhet. På de gemensamma klasstimmar har sjuorna till exempel haft fys-pass med Niclas Wiitala och samarbetsövningar tillsammans med Wasa Teater i samband med Teater i undervisningen-projektet Världen är så stor.

Alla i årskurs 8 åkte på lägerskola till Klippan i mitten av vackraste september, den 13 - 14 september, för att umgås och trivas, leka med varandra och även lära oss samarbete och biologi. Vi klättrade i äventyrsbanan uppe bland trädskronorna, simmade i det kalla havet, grillade korv, spelade fotboll och spelkort, ordnade aktiviteter och stafetter för varandra, åt god mat och sov nästan ingenting på natten – precis som det brukar vara på en lägerskola. Vi hade samlat in pengar under förra läsåret, bland annat genom att ordna disco för lågstadiel elever och pop up-café i skolan på alla hjärtans dag. Medel hade vi även sökt och fått av föreningen Hem och skola r.f., vilket vi tackar för. Här är ett citat från elever i årskurs 8: "Lägerskolan var en inspirerande upplevelse och ett berörande äventyr för oss. Natten var najs, grillkorvarna legendariska och tiden bara whippa iväg!"

Årskurs 8 har även deltagit i Konsttestarna som ordnas av Svenska kulturfonden, Suomen kulttuurirahasto och Förbundet för barnkultur i Finland. Målsättningen är att ge unga två minnesvärda konstupplevelser som de vanligen inte skulle komma i kontakt med. Den ena konstupplevelsen sker i närregionen och den andra i huvudstadsregionen. Under hösten besökte 8a och 8c Finlands nationalgalleri Ateneum i Helsingfors där vi såg utställningen Historier inom finsk konst. Det andra besöket förde oss till Karleby där vi fick ta del av en stråkkonsert framförd av Mellersta Österbottens kammarorkester. Klass 8b besökte som avslutning på konsttestaråret konstmuseet Kiasma i Helsingfors den sista skolveckan i maj.

Årskurs 9 har avlagt det avslutande året i grundskolan medför deltagande i en mängd aktiviteter utöver den schemalagda undervisningen, både inom och utanför skolan utrymmen. Under hösten avslutades ett två-årigt samarbetsprojekt med Österbottens fiskeriförbund med en temadag i Sommarösund för

Till vänster: ismålning på vinteridrottsdagen.

Vårbalen åk 9 maj 2019.

samtliga elever i årskurs 9. Vi besökte bl.a. Lindemans nätfabrik, fick ta del av verksamheten vid Fjärdskärs fiskehamn samt fick information om ett pågående projekt kring restaurering av lekplatser för fisk. Vid Sommarö fort fick eleverna sedan visa sina kunskaper om fisk och fiskeriverksamhet i samband med en frågesport som ordnades längs med naturstigen. Eleverna bekantade sig även med olika fiskeredskap och erbjöds också möjlighet att själva få prova fiskelyckan.

Under hösten besökte hela årskurs 9 även världs naturarvet på Björkö. Vi spenderade en trevlig eftermiddag med lunch ute i naturen, vandring på leden Bodvattnet runt och ett besök utsiktstornet Saltkaret.

I december var samtliga av Vasas årskurs 9 elever inbjudna till traditionsenligt firande av självständighetsdagen på Stadshuset. Stadsdirektör Tomas Häyry och fru Riitta Häyry agerade värdar för mottagningen som bl.a. innefattade tal, musik- och dansuppträdanden, samt sällskapsdanser för de deltagande eleverna. Vår skola hade i år även äran att få hålla det svenskspråkiga elevtalet under festligheterna, något som Isak Klockars skötte med bravur.

Isaks tal från självständighetsmottagningen (länk till videon):

http://bit.ly/vos1819_iklockars

Fredagen före sportlovet hölls årets vintersportdag. Likt ifjol ville vi ut-

nyttja de vinteraktiviteter som finns i vår närmiljö, men ett rejält töväder äventyrade issäkerheten och vi fick i sista stund göra förändringar i programmet som blev mer inomhusbetonat än först tänkt. Eleverna fick dock möjlighet att prova på idrottsaktiviteter som inte möjliggörs i det normala skolschemat och bland annat kunde eleverna delta i ridning, aerial yoga, bowling och poledance.

Under ett förmiddagspass förgyllde elevernas hundar en hundpromenad och ett stort gäng elever njöt av Tropiclandias värme och samvaro genom simning. I skolan kunde eleverna också spela badminton eller delta i ett avslappningspass och ute i Sandviken pågick en ishockeyturnering.

I skrivande stund börjar programmet för de sista skoldagarna bli klart och ännu hinner vi umgås och njuta av varandras sällskap utanför den ordinarie skolvardagen. Det som väntar är vårbalen som åk 9 ordnar på Academill som i år går under namnet "Casino Royale". Niorna åker även till Umeå och åttorna till powerpark. Åk 7 har traditionsenligt Amazing Race i stan. Den sista fredagen samlas hela Vasa övningsskola till en gemensam utekoncert. Från min och klassföreståndarnas sida tillönskas en riktigt skön sommar och att värmen som senaste sommar hittar till vårt land.

Tommy Nordman, prorektor &

klassföreståndarna

*Uppe: besök i Salteriet på Björköby.
Till höger: lägerskola på Klippan.*

HELHETSSKAPANDE UNDERVISNING SOM KOMPETENSUTVECKLING

Är vår värld en integrerad helhet eller är den uppdelad i läroämnen så som den är i den traditionella skolan? Vår läroplan från 2014 betonar en undervisning som är mera helhetsskapande och bygger på mångvetenskaplighet med målet att inbegripa läroplanens kompetenser i lärandet. Det är inte lätt att lyckas skapa goda förhållanden för en hybrid skoltradition där skolans läroämnen och helhetsskapande större teman kan samsas i vardagen. Vi är medvetna om att vi behöver ett hybridsystem där läroämnena fortfarande utgör kunskapsbasen men där den helhetsskapande undervisningen bättre ska hjälpa eleverna uppfatta helheter och se samband mellan innehållet i olika läroämnen.

Kompetensveckan i årskurs 7-9

Under tre läsår och tre omgångar har det helhetsskapande lärområdet *Utmaningen* genomförts i årskurserna 7-9. Inspirerad av aktionsforskning som handlar om att utveckla och förändra en verksamhet har vi utvärderat konceptet *Utmaningen* och i år beslöt vi att genomföra det helhetsskapande lärområdet i form av en temavecka med rubriken *Kompetensveckan*.

I mars hade alla elever i årskurserna 7-9 möjlighet att välja bland följande teman: *Nyhets-teamet*, *Identitet*, *Be Your Own Boss* (företagsamhet), *Miljonärklubben* (programmering), *Må bra*, *Outdoor Experience*, *Performance*, *Gusty Glow* (samhällsengagemang) och *Rymden*. Lärarteam arbetade tillsammans med eleverna under en hel vecka. Ämneslärarstuderandena planerade och deltog en dag i programmet. Eleverna arbetade årskursöverskridande med fenomen som de själva valt. Kompetensveckan startade med Kickoff och avslutades med vernissage och öppet hus i gymnastiksalen.

Under kompetensveckan har eleverna fått:

- vara delaktiga i planeringen och genomförandet
- ställa upp mål för gruppens lärande för att bli mera medvetna om vad, hur och varför de lär
- lära tillsammans i grupper med lärare som handledare
- lösa problem i anslutning till olika fenomen, teman
- lära sig att bedömning är en del av arbetsprocessen för att synliggöra det egna lärandet, lära självvärdering och visa lärandet på

Motivationen hög
Möjligt att handleda
Gott humör alla dagar Något för alla
Vi hade önskat mera tid Man hade TID
Eleverna har jobbat bra och hårt
Upptäcka nya talanger hos sig själv Bra känsla
Kreativt Vi har haft tid att gå runt och prata Intensivt
Blandade grupper över årskursgränser var bra
Inte behövt rusa från eller till andra lektioner
Fantastisk utveckling hos eleverna på bara en vecka
Eleverna har lärt känna varandra och sina styrkor
Vara utanför skolan var en positiv upplevelse
Våra lärarstuderanden var mycket uppskattade
Kunnat beakta våra elevers önskemål
Jobbat med kompetenserna på djupet
Skapats dynamik i grupperna
Variation
Mindre stressigt Det har varit ett nöje
Haft koll på helheten
Vi var ett bra team

sätt som inte mäts med traditionella prov

- arbeta också utanför klassrummet.

Eleverna har dokumenterat arbetet på flera olika sätt, bland annat digitalt. Under själva kompetensveckan kunde man följa med de enskilda arbetsgruppernas händelser via det konto som Nyhetsteamet ansvarade för på Instagram under rubriken *vosnyhetsteamet*. Nyhetsteamet producerade också en direktsändning med inslag från de olika arbetsgrupperna. Via länken kunde man ta del av händelser under veckan <https://youtu.be/1yxr6yNa880>

Nyhetsteamet utgav också Magasinet som består av intervjuer och inslag från veckan https://issuu.com/vasaovningsskola/docs/nyhetsteamets_magasin_-_kompetensvecka

Förutom Nyhetsteamet har de övriga arbetsgrupperna producerat eget material som man kan ta del av via länkarna nertill.

Identitet

Be Your Own Boss

Miljonärklubben Må bra

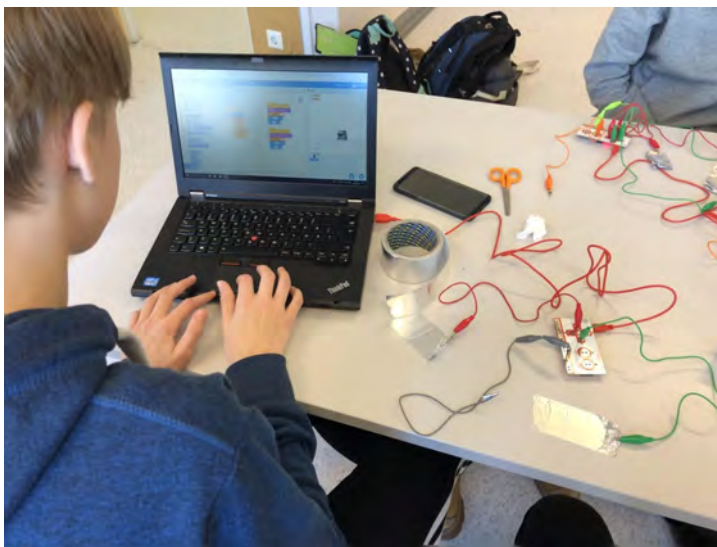
Outdoor Experience

Performance

Gusty Glow

Rymden

Lärarnas tankar efter kompetensveckan kan läsas i form av följande ordmoln. Vår insikt är att konceptet varit lyckat och efter några justeringar inför nästa läsår är det så vi ska gå vidare. Allas insatser i det pedagogiska arbetet har varit värdefulla! EBK

Kompetensveckan bjöd på en hel del annat program än normala skolveckor. Nedan: Mia Skog instruerar.

VÄNELEVSVERKSAMHET 2018-2019

Från vänster:
Sofia Heinonen, Angelina Erkkilä, Carlene Mutiganda, Ella Hoffman, Tindra Rimpilä, Sissela Klingenberg, Alma Teir, Cassandra Söderholm och Lovis Runeberg.

I mars fick alla intresserade 7:or anmäla sitt intresse för vänelevsuppdraget. I April samlade vi följande vänelever för uppdraget:

Sofia Heinonen, Angelina Erkkilä, Carlene Mutiganda, Ella Hoffman, Tindra Rimpilä, Sissela Klingenberg, Alma Teir, Cassandra Söderholm och Lovis Runeberg.

Väneleverna förbereddes för uppdraget under april-maj månad. Redan första skoldagen i augusti hade väneleverna hand om de nya 7:orna en hel eftermiddag vid kaserntorget där de hade olika samarbetsövningar och lekar i syfte att alla elever ska lära känna sin egen klass.

Väneleverna har haft olika program under året:

- September; gemenskapsövningar på klasstimmen med 7:orna.
- Oktober;

vänskapslekar på klasstimmen med 7:orna, Filmtajm för hela skolan.

- November; Frågesport för 7:orna och rast lekar i 7:ornas korridor.
- December; Pepparkaksbakning för hela skolan, samarbete med elevkåren.
- Januari; Filmtajm.
- Februari; Vändagsdisco för hela skolan, samarbete med elevkåren.
- Mars; Filmtajm.
- April; Påskäggsjakt.
- Maj; avslutning och pensionering. PB

Till vänster: vänelevernas "huppari" har anlänt. Väneleverna bakar pepparkakor med hela skolan.

ELEVKÅREN 2018-2019

Elevkårsstyrelsen vid Vasa övningsskola består av två representanter från varje klass samt en elev som är vår representant i Ungdomsfullmäktige:

7a Ylva Klockars/Matilda Holmlund

7b Saara Manni/Mihai Barbalata

7c Laura Borgmästars/Fanny Lehtonen

8a Tove Sigrids/Joyce Johb´Ekollo

8b Sofia Heimonen/Carlene Mutiganda

8c Ella Hofman/August Sharma

9a Otso Storm/Linnea Holm

9b Richard Patrascu/Hannes Ulfens

9c Ekateruba Bolotova/Rio Boussir

Ungdomsfullmäktige representant: Ellen Norrback.

Som elevkårens handledande lärare fungerar Stina Ahlmark.

Målet för styrelsens verksamhet är att göra elevernas röster hörda, arbeta för alla skolelevs välmående samt hjälpa till med uppgifter som vi får av skolans ledning.

Detta läsår har styrelsen bl.a.

- Ordnat ungdomsfullmäktigeval.

- Deltagit i skolans direktionmöten.

- Deltagit i skolans regelbundna möten med kökspersonalen.

- Ordnat evenemang som disco för 7-9, ordnat disco för åk 3-6, ordnat innebandy turnering mellan klasserna, påskskoj m.m.

- Ordnat mellanmålsförsäljning i vår egen kiosk, Glassican.

Styrelsen har sammankommit ungefär en gång i månaden. SA

Foto: Foto Airaksinen OY

PROGMATH

Under läsåren 2018-2021 deltar vår skola som en av samarbetsskolorna i Erasmus+-projektet ProgMath, vars syfte är att utveckla en lektionsdatabas med färdiga lektioner som kan användas i hela Europa och som integrerar programmering i matematikundervisningen. Under läsåret 2018-2019 har Ulf Thors fungerat som projektkoordinator för teamet från Vasa övningsskola och i teamet har Jan Alin, Johanna Hedvik och Anne-Marie Kronholm ingått.

Projektet inleddes med att alla samarbetspartners träffades i Västerås i oktober 2018. Under träffen parades teamen ihop för att tillsammans testa och utveckla lektioner i programmering. Teamet från Vasa övningsskola parades ihop med ett team från Västerås (grundskola). De andra paren består av team från Västerås (gymnasium), Toulouse i Frankrike (gymnasium), Botoşani i Rumänien (grundskola) och London (grundskola). Under veckan i Västerås fick teamen lära känna varann, fastställa ramar och förväntningar på projektet, samt fördjupa sig i Design Thinking och påbörja planerandet av lektionerna.

Mellan oktober 2018 och mars 2019 fortskred projektet på hemmaplan. Här i Vasa övningsskola slutförde vi planerandet av vår första

lektion, en lektion om likformiga termer och programmering i Scratch, och testade den i flera olika undervisningsgrupper. Lektionen skickades sedan till parteamet i Västerås, där den också testades i flera grupper, allt för att kvalitetssäkra lektionens innehåll och syfte. På motsvarande sätt fick vi ta del av lektionen som vårt par i Västerås planerat, en lektion om räknesättens ordningsföljd och programmering i Python, och den lektionen testades också i flertalet grupper.

I mars 2019 var det dags för projektets andra träff, i London. Programmet i London bestod till stor del av planering av lektioner, både en som vi i Vasa övningsskola planerade på egen hand (en lektion om potenser och programmering i Python) och en lektion som vi planerade tillsammans med teamet i Västerås (en lektion om pi och programmering i Scratch). Projektet fortsätter under våren 2019 med testning av dessa lektioner och under hösten 2019 kommer följande träff att äga rum i Botoşani.

Projektets hemsida hittas på <https://sites.google.com/view/progmath>.

Så här kan det se ut när lärare från olika länder samarbetar.

UNG FÖRETAGSAMHET 2018-2019

Företagsamhetsklubben för åk 7-9 lockar varje år ett tjugotal deltagare. I klubben grundar eleverna sina egna företag och lär sig en hel del om samarbete, produktutveckling, marknadsföring m.m. Detta år hade vi fem företag som fullföljde klubben dvs deltog i företagarmässan i Rewell Center 7.2.2019. Ingen av företagen gick till stora Ung företagarmässan i Helsingfors men ett företag, Vallhalla te uf, fick utmärkelsen "Bästa försäljare" och belönades med ett stort diplom och 100 euro.

På frågan vad eleverna gillat mest i klubben kom följande svar:

- Vi har lärt oss hur ett företag fungerar.
- Vi får ta ansvar.
- Det är roligt.
- Vi har blivit modigare och mer sociala. Vi vågar prata med okända kunder.
- Trevligt att förtjäna egna pengar

Stina Ahlmark, lärare i Ung Företagsamhet

Ovan: Joakim Strand gör uppköp av företagarna.
Nedan: stolta "Bästa försäljare".

Kreativiteten flödar. Hjärtan till alla hjärtans dag, handstickning, gran-riskransar och egen tétillverkning och försäljning.

VERKSAMHET ÄMNESVIS

MODERSMÅL OCH LITTERATUR

Lust att lära och läsa

Under läsåret har vi i modersmål och litteratur synliggjort läsårstemat Lust att lära och läsa genom att satsa på impulser utifrån och arbeta multimodalt.

Under hösten deltog årskurserna 7 och 8 som provpublik i Wasa Teaters Teater i undervisningen-projekt (TIU) Världen är så stor. Projektet behandlade teman som tillhörighet och utanförskap, och eleverna fick gå i roll som flyktningbarn från Finland.

Impulser utifrån fick även årskurs 8, som under året har fått träffa två finlandssvenska författare, vars böcker de läst. Det tvärvetenskapliga arbetet med Alfred Backas roman Finland hundranånting skedde i samarbete med historielärare Jennie Barck och utmynnade i ett författarbesök i oktober. Författarbesöket stöddes av Läscentrum. Eleverna i årskurs 8 har också läst romanen Arra, och där arbetat med fantasi och tolkning. I april fick vi tack vare Läsklanen besök av författaren till romanen, Maria Turtschaninoff.

Årskurs 8 har också arbetat med läsande genom projektet Läslustambassadörerna som skett i samarbete mellan klasslärare Gun-Britt Kull-West på Vasa övningsskola f-6 och modersmåls lärare Sandra Bernas. Elever i klass 3b-4b har träffat eleverna i 8b och läst kapitelböcker och skapat presentationstexter tillsammans.

Under året har vi även samarbetat med Vasa stadsbibliotek kring läsande och läslust, då vi inför varje läsprojekt fått ta del av litteratursamtal av stadens bibliotekspedagoger. Detta har varit ett mycket uppskattat inslag, som väckt lusten att samtala kring litteratur.

Ett projekt som under året tagit sin början är bilderboksprojektet Pic(ture) me! som undersöker tonåringars läsande av visuell litteratur. Projektet sker i samarbete med Borgaregatans skola och FPV. Ämnets lärare Katrina Åkerholm har hållit föreläsningar om bilderböcker i undervisningen både som en MOOC-föreläsning inom ramarna för fortbildningsprojektet Gränsland och på forum för modersmål och litteratur på Hanaholmen i april.

Maria Turtschaninoffs författarbesök i april.

Lärandet har vi fortsatt synliggjort genom arbetet med portföljmetodiken, och med loggböcker. Eleverna har samlat allt arbetsmaterial i arbetsmappar. Vid läsårets slut har materialet i arbetsmappen sedan omarbetats till portföljer, renskrivits och utvärderats. Eleverna har tematiserat sina portföljer och i formgivningen strävat efter att uttrycka sin konstnärlighet, skapandelust och sina personliga intressen.

I samband med portföljarbetet har eleverna dessutom loggat i loggböcker. Arbetet med loggboken blir formativt, då eleven utvärderar sitt arbete, beskriver vad de upplevt och lärt sig på lektionerna och i de olika sekvenserna. Katrina Åkerholm höll även ett inlägg kring detta på en lärarfortbildning om bedömning i mars.

Elevernas lärande utvärderades under våren när det nationella utvärderingsprovet i modersmål och litteratur för första gången genomfördes helt digitalt. Årskurs 9 skrev provet, som bestod av två delar, i mars och april.

Årskurs 9 deltog även i Österbottens försvarsgilles uppsatstävling och Edwin Sundqvist, 9A, belönades för en utmärkt uppsats i högstadieklassen. Rubriken för uppsatsen var Väpnad värnplikt eller civiltjänst.

Skrivandet och skrivhandledningen har stått i fokus i år. Som ett led i utvecklandet av en skrivhandledningskompetens hos våra ämneslärarstuderande har de själva fungerat som skrivhandledare. De har blivit tilldelade varsin fokuselev från årskurs 9 som de handledt individuellt i samband med skrivandet av en musikvideoanalys som redovisats i form av en vetenskaplig text.

SPRÅKGRUPPEN (FINSKA, ENGELSKA, FRANSKA, TYSKA)

Vi har fortsatt att förkovra oss i och utveckla verktyg för formativ bedömning. Genom att vi beaktat elevernas syn på inläring och motivationsfaktorer har de fått större delaktighet och insyn i inlärningsprocessen. Utvecklingen går mot en lärande gemenskap och kollaborativ inläring genom att vi i allt högre grad utnyttjar elevernas språkliga mångfald för att medvetandegöra dem om värdet av en bred språklig repertoar. Detta passar väl in i satsningen på en språkstimulerande skola.

Ambitionen har varit att främja lusten att läsa i en multilitterär inlärmingsmiljö genom att skapa en autentisk kontext för relevant och meningsfull inläring. Våra elever har även medvetandegjorts om vad som är kännetecknande för olika texttyper och vilka specifika drag som finns inom olika genrer.

I franskan har vi satsat på att öppna klassrummet mot den fransktalande världen. Eleverna har tagit del av kultur, traditioner och sevärdheter i olika fransktalande områden, t.ex. genom få besök av personer från Frankrike och genom att besöka olika platser hemsidor. Vi har fokuserat på kommunikation i olika situationer såsom t.ex. att presentera sig, berätta om sin familj, beställa mat på restaurang, tala om hobbyer, väder och skolan.

Några exempel på språkutvecklande aktiviteter under läsåret är att eleverna i åk 8 har spelat in korta videor/ljudfiler där de presenterat sig själva och simulerat inköp av matvaror på marknaden. De har lyssnat på franska låtar, sett en tecknad serie och bearbetat sin förståelse av dessa. I åk 9 har eleverna sett och diskuterat en fransk film. De har också

”Ambitionen har varit att främja lusten att läsa i en multilitterär inlärmingsmiljö genom att skapa en autentisk kontext för relevant och meningsfull inläring.”

Fiskelyckan provas vid Sommaröfort.

gjort en virtuell resa till Paris genom att med hjälp av stadens officiella hemsida planera vad de skulle vilja göra en dag i den franska huvudstaden. Eleverna höll presentationer på franska och bjöd på många inspirerande repts och vackra vyer.

I tyskan har vi främst satsat på muntlig kommunikation: att förstå och bli förstådd, eftersom det är de färdigheter man har störst nytta av när man börjar lära sig ett nytt språk. Några situationer som vi har tränat är t.ex. att presentera oss själva och våra intressen, att bestämma träff med andra, att beskriva personer, att beställa mat på restaurang och att småprata om vädret.

Vi har också gjort en del projekt under året: i årskurs 8 har vi gjort skräckfilmer, tränat på uttal med hjälp av kex samt recenserat en film.

I årskurs 9 har vi lärt oss tyska ragningsreplikor inför vändagen, planerat hur "die perfekte Schule" skulle se ut och vi har simulerat ett restaurangbesök.

MATEMATIK

Alla åttondeklasser har under läsåret deltagit i matematiktävlingen MatCup. Årets tävling höll en hög nivå, så trots fina prestationer av eleverna blev det ingen fortsättning i semifinalen.

Eleverna på nian har skrivit det nationella provet i matematik.

Vi har fortsatt att använda det digitala läromedlet ma.fi i ett flertal klasser. Andra klasser har undervisats enligt flipped classroom-modellen, där eleverna tillgodogör sig teorin hemma och arbetar med uppgifter i klassrummet. Genom projektet ProgMath har vi också haft ett ökat fokus på programmering i matematik, både inom ramarna för projektet och läroplanen. Eleverna har fått bekanta sig med programmeringsmiljöerna Scratch och Python.

Läsårstemat Lust att lära och läsa har uppmärksammats genom ett ökat fokus på textuppgifter i matematik.

BIOLOGI OCH GEOGRAFI

Läsårets tema Lust att läsa och lära känns som en naturlig och på många sätt självklar del av undervisningen i de klassiska läsämnen biologiska och geografiska. Förmåga att analysera olika typer av data, evaluera, dra slutsatser och tillämpa inhämtade kunskaper är nödvändigt för en framgångsrik inlärningsprocess och inget av detta är möjligt utan grundkunskap. Att kunna läsa och ha förmåga att lära sig av det man läser är därför viktigt och något som vi särskilt betonat i våra ämnen under läsåret. Vi har gett konkreta lästips på böcker som på olika sätt anknyter till ämnena och gemensamt tagit del av, och diskuterat, aktuella och relevanta dokumentärer med biologisk och/eller geografisk koppling. Även digitala artkunskaps app:ar och vetenskapliga podcast har visat sig vara ett utmärkt sätt att bredda kunskapen hos eleverna.

Under läsåret inreddes glasmontern I F-9 aulan i syfte att konkret synliggöra läromedel, utrustning och litteratur inom biologiska och

geografiska. Montern innehöll såväl läromedel från gångna tider som moderna, aktuella tidsskrifter och böcker av olika slag som vi hoppas kunde fungera i intresseväckande syfte, eller som en rekommendation till kompletterande läsning utanför läroböckerna.

Under hösten 2018 slutfördes även ett 2-årigt samarbetsprojektet med Österbottens fiskarförbund. Eleverna i åk 9 deltog då i en avslutande temadag kring fiske och fiskerikheten ute vid Sommaröfört. Under temadagen besökte vi bl.a. Lindemans nätfabrik, fick information om restaureringsmöjligheter av lekplatser samt en inblick i verksamheten vid Fjärdskärs fiskehamn. Eleverna fick även möjlighet att själva pröva fiskelycka.

Detta läsår har vi även fått erfarenhet av att handla en studerande i biologiska från Linköpingsuniversitet i Sverige. Den studerande fullföljde en del av sin praktik, VFU verksamhetsförlagd utbildning vid Vasa övningskola

Finalen i sjukampen.

under januari – februari i omfattning motsvarande ÄDPT 1. Samarbetet var berikande för bägge parter och kunde bli en nisch för Vasa Övningsskola eftersom vår skola är den enda svenskspråkiga övningsskolan i Finland. Det vore viktigt att i samråd med svenska universitet med lärarutbildning kommunicera skillnaden mellan praktikskolor och övningsskolor med tanke på arvoderingen. Man kunde ta emot studeranden från Sverige i de ämnen där kvoten inte fylls med i våra egna lärarkandidater.

KEMI OCH FYSIK

Inom kemi och fysik har eleverna jobbat en hel del med så kallade öppna laborationer där de med handledning av läraren självständigt planerar sin egen undersökning samt utför den. Laborationerna har dokumenterats bl.a. genom text i häftet, videoinspelningar och rapporter.

Eleverna har utvärderat sig själv både på kunskaps, aktivitets- och praktiskbasis.

Årskurs 7 deltar varje år i TekNatur-tävlingen Sjukampen för att stimulera intresset för teknik och naturvetenskaper. Under hösten ordnades uttagningstävlingen, där varje klass tävlade som ett lag. Närmare 2000 elever runt om i Svenskfinland deltog. Klass 7b fick full poäng och kammade hem en finalplats bland 6 andra klasser. Finalen ordnades i Helsingfors, där 3 elever fick representera klassen. Freja Hietikko, Axel Hjelt och Mihai Barbalata kämpade sig till en fin femte plats.

DATATEKNIK

Under läsåret har det inom tillvalsämnet datateknik funnits en grupp på årskurs 8 och en grupp i årskurs 9. I åk 8 har vi bekantat oss med de vanligaste kontorsprogrammen och bildbehandlingsprogram.

Niorna har gjort både stopmotion-film och animeringar. Under ledning av studerande har niorna fått göra ljudmixar och programmera snake-spel i Scratch. Med båda årskurserna uppmärksammade vi det internation-

ella evenemanget Hour of Code, som syftar till att få så många elever som möjligt i världen att bekanta sig med programmering.

RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNINGSKUNSKAP

Den religiösa läskunnigheten har övat upp på 7-9 med hjälp av tolkning av religiösa symboler, texter och traditioner. Årskurs 7 har även designat bönemattor byggt naturreligiösa dioraman och tillverkat brädspele i österländsk kultur och religion. Årskurs 8 har forskat särskilt i urkyrkan, klosterväsendet, den ortodoxa kyrkans sakrament och den katolska medeltiden. Årskurs 9 har jobbat med bland annat drama kring bibliska berättelser, samt miljöetik.

Den ortodoxa religionsundervisningen har skötts av Vasa stad i Vikinga skola i samråd med den ortodoxa församlingen i Vasa. En elev har dessutom deltagit i både ortodox och evangelisk-luthersk religionsundervisning. En niondeklassare har läst en kombination av ortodox och evangelisk-luthersk kurs.

På åk 7-9 har det funnits fyra livsåskådningskunskapselever i åk 9. På grund av att de är från olika klasser ordnades deras studier inte i en separat grupp utan de läste sin kurs parallellt med sin egen klass religionsundervisning. De använde en lärobok utgiven av Utbildningsstyrelsen. (En av dem läste med en F-6 -grupp.) Åk 7 läste en gemensam kurs för både religion och livsåskådning i världsåskådningsarnas mångfald.

Påskrummet - ett F-9 samarbete - kunde ökas i auditoriet under stilla veckan.

HISTORIA ÅRSKURS 7 - 8

I ämnet historia har vi lyft fram läsårstemat Lust att lära och läsa genom att bl.a. fokusera på multilitteracitet. Vi har övat på att analysera olika typer av texter, bilder och statistik inom ämnet. Vi har också följt med och diskuterat händelser som figurerar i nyhetsmedier och sökt efter kopplingar och förklaringar i det förflutna. Tillsammans med ämnet mo-

"Does Your Mother Know"-ensemblen från årets Kompetensvecka/ Performansgruppen. Foto: Sissela Klingenberg.

dersmål och litteratur har vi i årskurs 8 arbetat tvärvetenskapligt kring temat källkritik med utgångspunkt i Alfred Backas bok Finland hundranånting. Alfred Backa besökte också klasserna och jobbade tillsammans med eleverna.

Vi har haft utbytesstuderanden som har hållit lektioner i vissa klasser, t.ex. Arisa Okada från Japan som undervisade 8c om Japan under andra världskriget.

Vi har också besökt olika monument och muséer i lokalsamhället för att bekanta oss med olika skeden i både nationell och lokal historia.

I årskurs 8 har vi detta läsår tagit i bruk den nya läroplanen och den nya kursboken I tiden.

SAMHÄLLSLÄRA ÅRSKURS 9

I samhällslära har vi följt med och diskuterat aktuella händelser i samhället. Läsårstemat Lust att lära och läsa har vi bland annat uppmärksammat genom att läsa nyhetsartiklar, statistik och söka information på Internet. Vi

har fokuserat på vårens riksdagsval genom att bl.a. undersöka de olika partierna, bekanta oss med valsystemet och följa med valkampanjen och valresultatet.

I årskurs 9 har vi också deltagit i ett forskningsprojekt som undersöker hur ungdomar resonerar och diskuterar om moraliska frågor i historien. Forskningsprojektet drivs av Linnéuniversitetet i Kalmar och Växjö i samarbete med forskare från Sverige, Finland och Australien.

Under kompetensveckan som hölls under våren samverkade ämnena samhällslära, modersmål och bildkonst i temagruppen Nyhets-teamet. Elever från alla årskurser i 7 - 9 hade då möjlighet att arbeta mångsidigt med massmedier och nyheter.

MUSIK

Eleverna i åk 8 musiktillvalsgruppen deltog även de i folkmusiker och pedagogen Marianne Maans inspirerande folkmusikdag den 24 oktober.

Tillvalsgrupperna i såväl åk 8 (10.4) som åk 9

Tillvalsmusik i åk 8.

(19.3) fick också ta del av den tjeckiska utbyteslärarstuderanden Silvie Kulovas lektioner om bl.a. kvinnliga kompositörer genom tiderna.

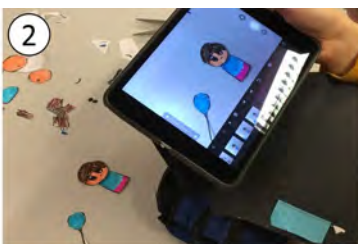
Nytt evenemang i samband med "Alla hjärtans dag" (14.2) var att tillvalsgrupperna i åk 8 och 9 bjöd på Lunchmusik mellan kl. 12-12.30. Många av deras kompisar kom och lyssnade – även några klasser från åk 5 och 6 agerade publik.

Under den s.k. Kompetensveckan, 28.3-4.4.2019, satte "Performancegruppen" på 23 elever, ihop en form av minimusikal, bestående av fem ABBA-klassiker/låtar från musiken "Mamma Mia". Eleverna stod för såväl

manus, koreografi, sång och att spela i bandet inom uppförandet av "Does Your Mother Know?". Tre föreställningar gavs under avslutningsdagen den 4 april. Även ämneslärarstuderanden från FPV engagerades. Över 200 elever och personal åhörde den ca 20 minuter långa showen.

BILDKONST

Detta läsår har sjuorna bekantat sig med olika uttryckssätt inom bildkonsten och tagit del av "Glitch" utställning på Kushi samt arbetat med parafraser utifrån målningar från den så kallade "finländska guldåldern". En del av målningarna fick vi se på riktigt på Österbot-

tens museum. Sjuorna har också använt sig av Bookcreator och skapat digitala portföljer där de redovisat sina färdiga arbeten, själva arbetsprocessen samt övat på att göra egna formativa utvärderingar. Portföljerna samt olika digital film och fotoprojekt har eleverna också delat i appen Seesaw och det har fungerat som ett bra verktyg.

Bild 1: Åk 7 gör stopmotion filmer. Fotograf Lisette Smedlund (fotat alla bilder utom bild 5)

Bild 2: Stopmotion

I årskurs åtta har eleverna fått fördjupa sig i ett antal tekniker inom bildkonsten. De har tagit del av två olika utställningar på Kuntsi och även medverkat i en workshop med tema "Popkonst" och uppgiften var självporträtt i popkonststil.

Bild 4 Workshop på Kuntsi åk 8

Eleverna i bildkonstens tillval i årskurs nio har under höstterminen undersökt och gjort egna produktioner baserade på Wasa teaters teaterföreställning Pelle Svanslös. De har skapat nya rollkaraktärer, producerat kortfilmer som handlar om mobbning samt gjort fotopor­trätt och filmaffischer. Under vårterminen har niorna arbetat med "eget val" och fått möjlighet att planera och genomföra hela arbetsprocessen från planering till färdigt resultat. Resultatet blev en mycket uppskattad utställning i skolans matsal där det införskaffats upphängningsskenor och ramar för många kommande kreativa utställningar.

Bild 3 årskurs 7 planerar kortfilm

Bild 5 filminspelning åk 9

SLÖJD

Under läsåret har lärarna fortsättningsvis deltagit i utvecklingsprojektet INNOKOMP

med syftet att utveckla undervisning i slöjd. Bland annat har vi förtydligat läroplanen och bedömningskriterier. INNOKOMP är ett så kallat spetsprojekt som finansieras av Undervisnings- och kulturministeriet och leds av Turun yliopisto.

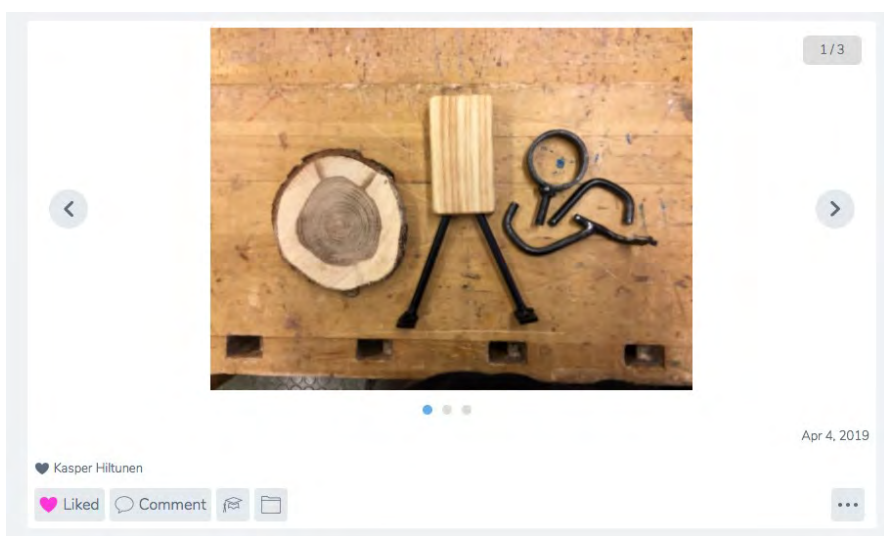
Detta läsår har eleverna i årskurserna 1-9 använt appen SeeSaw för att dokumentera sin slöjdprocess med hjälp av text, bild och video. Appen har fungerat som ett bra verktyg för både lärare och elever. Eleverna får en tydligare bild av sin och sina kamraters slöjdprocess. Dokumentationen är ett värdefullt redskap för självvärdering, kamratrespons och lärarens summativa värdering. Eleverna loggar in med en QR-kod och har en egen mapp där de kan samla bilder, texter m.m.

Jongleringspyramider.

Eftersom skolan deltar i projektet "skolan i rörelse", så har elever i årskurs 3-6 tillverkat jonglerbollar. Bollarna har varit i flitig användning. Treorna har även tillverkat elspel där de lärt sig om öppna och slutna strömkretsar.

Sjuorna har bekantat sig med finländsk design och tolkat kända formgivares formspråk. Dessutom har sjuorna tillverkat personliga högtalare med inbyggd förstärkare. Vi har övat på bland annat teknisk ritning, skruvsammanfogning, elektroniklödning och 3D-printning.

SeeSaw.

I tillvalet har eleverna sytt festkläder, vävt, smitt knivar, sytt om gamla kläder, formpressat trä och svetsat metallskulpturer. Den nya tillvalskursen "Formgivning" genomfördes för första gången i år. Eleverna har en period bildkonst och en period textilslöjd. Resultatet blir sydda produkter med screen-

printat tryck. Variationen på arbeten som eleverna gjort under året är stor. En erfarenhet som var gemensam för de flesta var att tiden rusar snabbare än man tänkt med tidsbrist som följd.

GYMNASTIK

Gymnastiken får en allt viktigare roll i dagens skola. Upprepade rapporter berättar att barn och framförallt ungdomar tillbringar majoriteten av sin fritid på skärm och att mängden motion underskrider alla rekommendationer. Därför blir budskapet kring ett hållbart välmående och en hållbar hälsa allt viktigare, vilket är ett fokus som vi lyft ytterligare under läsåret. Det talas även allt mer om motionens positiva inverkan för både inlärning och psykisk ohälsa, vilket vi försökt implementera i undervisningen – men som även kommer att få en ännu större roll i framtiden. Genom mångsidigt innehåll, bred differentiering och gruppvariationer har vi försökt skapa en god bas för rörelseglädje. Under året har vi rört på oss enligt årstidens växlingar, vilket även också ger oss ett naturligt mångsidigt innehåll. Vi har medvetet mycket gymnastik utomhus och den goda vintern gav oss möjlighet till riklig vinteridrott.

Höjdpunkterna under året skapades kring de gemensamma tillställningarna som omfattade dans. I november var det dags för den årliga

självständighetmottagningen för niorna och i maj avslutar samma niorna sina gemensamma skolår med en vårbal i Academill. Dessutom avslutades julfesten 7-Gy med polonäs och gemensamma danser och trängseln på dansgolvet vittnade om att dans är något som uppskattas stort idag - både på grundskolan och på andra stadiet. Årets vintersportdag kryddade vårterminen med sitt utbud av aktiviteter. När vädret satte käppar i hjulet för regelrätt vintersport, gavs i stället eleverna möjlighet att pröva på mer ovanliga motionsformer som aerial yoga, poledance, bowling, ridning och iskonst. På programmet fanns även badmintonspel, ishockey, simning vid Tropiclandia och avslappning – vilket gjorde att det fanns något för envar. Eleverna kunde till och med ta med sina hundar och gå en gemensam promenad tillsammans med likasinnade.

Slutsputten av vårterminen kretsar som vanligt mycket kring Stafettkarnevalen, men varma majdagar njuter vi också av bobollspel. Det är mångas favoritspel och med solen i ögonen konstaterar vi att det snart är dags för sommarlov igen.

HUSLIG EKONOMI

Årets läsårstema: "Lust att lära och läsa" har inom ämnet huslig ekonomi gett goda möjligheter för eleverna att utveckla färdigheter för framtiden.

Huslig ekonomi är ett ämne som handlar om att leva i en vardag, att bidra med sitt, både som social varelse och som medveten konsument, och i viss mån producent. Som konsument i samhället krävs olika slags läsfärdigheter. Inom ämnet huslig ekonomi har vi haft många studerande. Det är ett nöje att handleda blivande lärare inom ämnet och det ger sig i uttryck på många sätt. Våra studerande inom lärarutbildningen har lyft fram årets tema "Lust att lära och läsa" genom t.ex. olika presentationer gällande nya lärområden. Vi vill främst nämna the "Escaperoom". Det har varit otroligt givande att se eleverna lösa dessa problem, det är med

Huslig ekonomi i åk 3-4.

hjälp av olika lådor och kodlås som eleverna har löst gåtor för att komma vidare, t.ex i den sista lådan har eleverna hittat dagens recept eller tema. Det är just det "Lust att lära och läsa" går ut på; inspirera, tydliggöra mål och nyfikenhet.

Inom undervisningen i årskurs åtta har nya livsmedel introducerats för att ge nya smakupplevelser och en bredare kunskapsbas. Undervisningen i årskurs nio har som ett av sina stora tyngdpunktsområden internationell matlagning. Eleverna har dokumenterat olika länders matkultur genom att ta reda på exempelvis specifika livsmedel, tillredningsmetoder samt maträtter.

Undervisning i huslig ekonomi ges även i årskurserna 3-4 i en helhet som bildas med bildkonst och musik som en del av ett mångvetenskapligt lärområde vid Vasa

övningsskola vilket är unikt i Svenskfinland. Detta läsår har temat varit Finland. Vi har bland annat lyft fram att lyfta nya smaker genom Sapere är latin och betyder "att kunna", "att smaka", "att veta" och "att känna".

GYMNASIET

FÖRÄNDRINGENS VINDAR

För att man skall kunna flyga måste skallet klyvas och den ömtåliga kroppen blottas.

För att man skall kunna flyga måste man gå högst upp på strået också om det böjer sig och svindeln kommer. För att man skall kunna flyga måste modet vara något större än rädslan och en gynnsam vind råda. (Instruktion för skalbaggar, Margareta Ekström)

Gymnasiet har detta läsår haft 395 studerande och ungefär 50 i personalen. Vi har tillsammans lärt oss otroligt mycket. Och nu tänker jag inte enbart på ihopsamlade kurser och avlagda kursvitsord. Läsårstemat "Lust att lära och läsa" har satt fokus på just lusten att lära i en lärande gemenskap, där vi nyfiket och engagerat deltar och delar med oss. Det krävs mod att blotta sig och dela med sig av sina tankar. Det krävs mod att växa och bli vad du blir, enligt texten i skolans lystringsång: "här skall du växa och bli vad du blir, mot vidare mål skall du pröva att sträva, lära dig tänka och bli stark och fri".

För att bli modig krävs tillit och gynnsam vind. Ettorna inledde läsåret med en gymnasiekompetenskurs som grupphandledarna skapat för att stärka gemenskapen och känslan av delaktighet i det nätverk som finns i skolan. Tutorerna bidrog under hösten med olika insatser för att stärka gemenskapen. Skolfredstemat "Du kan påverka – ett leende

hjälp" synliggjordes genom tankeväckande textrader i formen av äpplen i matsalen.

Tvåorna har deltagit i studiehandledarkurs 2, som gett verktyg för framtiden. Tvåorna tog sig också frejdigt an det traditionsenliga luciafirandet och de äldstes dans och skapade minnen för livet. Abiturienterna växte in i rollen som skribenter i studentexamen tack vare lärarnas coachande stöd. Bänkskuddardagen blev ett magnifikt evenemang som roade och gladdde oss alla. Abina framstod som trygga i sin roll, vilket syntes i skrivsalen där uppmuntran till varandra och tillit till det egna kunnandet var tydlig.

Under hösten firades bildkonst- och musikprogrammets 30-års jubileum. Det var också en minnenas dag med många alumnistudenter som deltog i 30-års jubiléets bildkonstutställning och festprogrammet. I samband med det firades rektor Ulla Granfors med anledning av sin sista arbetsdag inför semesterdagar fram till pensioneringen 30.11 och tiden som 'passionist'. Vi minns spaljén av serpentinblåsande ungdomar när en blomsterprydd Ulla gick ut ur Estradan glatt leende. I november avtäcktes Ullas fotoporträtt som Kasper Dalkarl gjort.

Ullas sista arbetsdag.

Ullas fotoporträtt, fotograf Kasper Dalkarl.

Den gynnsamma vinden som rådde under hösten ändrade karaktär i november till stark motvind. Det dekanusbeslut som fattats angående tillsättandet av en arbetsgrupp för att utreda förutsättningar för en eventuell flytt av gymnasiet till Academill möttes av starka reaktioner från lärare och övrig personal samt från studerandekåren. Att cykla i motvind stärker musklerna för framtiden. Det goda som detta medförde var att vi blev tvungna att klart formulera vad gymnasieutbildning står för nu och i framtiden. Samtidigt stärktes vår gemenskap ytterligare.

I gymnasieverksamhet av idag blåser också förändringens vindar. I slutet av mars kom utkast till ny läroplan för gymnasiet: Inkommande läsår får vi ägna oss åt att arbeta fram gymnasiets läroplan som tas i bruk hösten 2021. Vi har beviljats statsunderstöd för gymnasieformen och för samarbete inom Vi7 och Team-Nord-gymnasienätverken. Vasa övningsskola finns också med i LUKE-nätverket med drygt 80 gymnasier i hela Finland.

Den gynnsamma vinden som gynnar ungdomarnas hälsa och växande är något som vi behöver säkerställa. Den psykiska hälsan, studiemotivation och inre resurser är fokusområden för ett forskningsprojekt som inleds nästa läsår med namnet Studera Starkt. Vi deltar i projektet tillsammans med Karleby svenska gymnasium och Ålands lyceum. Vi hoppas även få bidrag för Studier i rörelse. Vi satsar på ökat samarbete med stödorganisationer för att främja studerandes hälsa och välbefinnande, men samtidigt är det centralt att implementera verktyg i det vardagliga arbetet för att jobba med stresshantering, tidsplanering, självkänsla och ytterligare ge utrymme för individuell handledning.

Vi har redan sett modeller för samarbete med tredje stadiet. Synapsprojektet som är ett samarbete med Vi7-lärarna i psykologi och ämnet utvecklingspsykologi vid ÅA Vasa är ett gott exempel på hur gymnasistuderande och universitetsstuderande kan närma sig varandra. Ett annat exempel är det samarbete som skapats inom LUKE-nätverket i Österbotten med psykologiska institutionen vid Åbo Akademi. Det utvidgade klassrummet innebär samarbete genom e-klasstandem, studiebesök, deltagande i Vasa EnergyWeek, gästbesök, samarbete gällande treornas musikalprojekt med Björneborg svenska samskola. Ja, det finns många spännande exempel på samarbetsprojekt.

Förändringens vindar blåser in med en ny gymnasiektor till nästa läsår. Vi välkomnar Mats Borgmästars!

Jag vill tacka alla kolleger och studerande för ett lärorikt läsår och gott samarbete!

Diane-Christine Blusi, tf gymnasiektor

STUDERANDEKÅREN

Studerandekårens styrelse höstterminen 2018:

Elin Berg, ordförande (åk 3).

Roosa Rantala, vice ordförande (åk 2), Ida Österholm, sekreterare (åk 3), Mikael Morney, kassör (åk 2), Kevin Ekman (åk 3), Dritero Ferri (åk 2), Niklas Berglund (åk 2), Peter Ahlskog (åk 2), Ellen Bos (åk 1), Kirill Helsing (åk 1), Max Polviander (åk 1), Adam Strand (åk 1).

Handledande lärare: Nikke Palmberg, Caroline Ingo.

Studerandekårens styrelse vårterminen 2019:

Roosa Rantala, ordförande (åk 2).

Ellen Bos, vice ordförande (åk 1), Max Polviander, sekreterare (åk 1), Kirill Helsing, kassör (åk 1), Dritero Ferri (åk 2), Niklas Berglund (åk 2), Peter Ahlskog (åk 2), Adam Strand (åk 1).

Handledande lärare: Nikke Palmberg, Caroline Ingo.

Verksamhet höstterminen 2018

27 augusti - Stormöte i Estradan

SKS ordnar alltid ett stormöte i början av höstterminen där hela skolan deltar och röstar in nya representanter till Studerandekåren samt handledande lärare. Nikke Palmberg fick fortsatt förtroende och Caroline Ingo valdes in som ny handledande lärare. De nya representanterna från åk 1 blev följande: Ellen Bos, Kirill Helsing, Max Polviander och Adam Strand. Den nya representanten som röstades in från åk 2, för att ersätta Anna-Karin Engstrand under hennes utbytesår, blev Niklas Berglund.

21 september - Bilfri dagen

Alla som kom till skolan utan bil eller genom samåkning fick ett klisterhjärta på morgonen, vilket sedan kunde bytas ut mot godis under

dagen. SKS vill uppmuntra alla eleverna att tänka på klimatet och även sin egen hälsa.

21 september - Hungerdagsinsamling

SKS samlade in pengar i skolan i samarbete med Röda Korset.

6-7 november - Ungdomsfullmäktigeval

SKS fungerade som valfunktionärer under Vasas ungdomsfullmäktigeval.

23 november - Demonstration för att stödja studerandes rätt att delta i beslutsfattande då det under mitten av november framgick att det fanns planer att utreda en eventuell flytt av VÖS gymnasium till Academill. Studerande upplevde att de inte fått tillräckligt med information från första början samt att stu-

Under Faddergalan såldes kanelbullar och prinsessbakelser.

derande även har rätt att delta i beslutsfattande. Demonstrationen ordnades genom att bilda en mänsklig kedja runt lyceibyggnaden för att göra sin röst hörd samt att visa sin kärlek för skolan och byggnaden. Efter demonstrationen diskuterade Elin och Roosa med Fritjof Sahlström, dekanus vid FPV i Åbo Akademi.

December - Julkalender

Varje vecka under december lottades det ut chokladtomtar åt studerande i skolan. Första veckan gick prisen till studerande i åk 1, följande vecka till åk 2 och tredje veckan till åk 3 och 4.

11 december - Ugly Christmas Sweater day

Under denna dag uppmanades studerande sätta på sig de fulaste och/eller mest juliga tröjorna de hade.

17-18 december - Innebandyturnering

SKS arrangerade den traditionsenliga innebandyturneringen där alla klasser i skolan deltar med ett lag. Turneringens vinnare blev 3A efter att ha vunnit finalen mot 3CM. Tyvärr klarade inte 3A av att slå lärolaget. Innebandyturneringen handlar inte bara om sport utan även utstyrseln är ett viktigt inslag. Detta år vanns bästa utklädnad av 2C med sitt bröllopstema.

Verksamhet vårterminen 2019

Januari - flytt av pingisbordet

Pingisbordet plockades fram från källaren och flyttades till Culturum. Bordet blev genast i flitig användning.

25 januari - intervju av rektorskandidaterna

Inför det kommande rektorsvalet till gymnasiet fick SKS ställa frågor och utbyta tankar med rektorskandidaterna.

Temat under innebandyturneringen är en viktig del.

28 januari - Stormöte i Estradan

SKS ordnade ett kort stormöte för hela skolan, där man bland annat berättade om verksamheten, ekonomin samt valde nya ansvarsposter. Roosa Rantala valdes till ny ordförande och Ellen Bos till ny vice ordförande.

12 februari - Faddergalan

SKS ordnade den årliga Faddergalan. Under kvällen deltog SKS genom att ta hand om kafeservering och den frivilliga pengainsamlingen. Underhållningen stod musiklinjerna från åk 1 och åk 2 för. Pengarna som man fick in från serveringen och insamlingen gick till organisationen Mpaka Peers och skolans fadderbarn Quim Sanchez.

13 mars - Valdebatt i Academill

Inför det kommande riksdagsvalet ordnade SKS en valdebatt där åtta riksdagsvalskandidater deltog. Diskussionerna var intressanta och blev tidvis även livliga.

TUTORVERKSAMHETEN

Årets tutorer har aktivt jobbat för att de nya ettorna skall känna sig inkluderade i vår skolverksamhet. Tutorgruppen ansvarade för planeringen och genomförandet av friluftsförmiddagen som ingick i ettornas gymnasiekompetenskurs. Tutorerna deltog även i en lektion för att besvara frågor angående studieplanering. I november bjöd tutorerna in ettorna till en rolig eftermiddag med lekfullt program. I december samlades basgrupperna för julinspirerade aktiviteter. Varje basgrupp dekorerade pepparkakshus som ställdes ut i matsalen.

Tutorerna har medverkat vid flertal PR-tillfällen för åk 9 och deras föräldrar. I april fick ettorna anmäla sitt intresse för att bli tutor. Den nya grup-

Till höger: julaktiviteter, dekorerande av pepparkakshus.

Nedan: friluftseftermiddag på Sandö.

*”Med en högklassig utbildning, kontakter till omvärlden, en verksamhetskultur som präglas av delaktighet och gemenskap samt livskompetens som stödjer välbefinnandet kan den studerande tillägna sig en djupare bildning, **hjärtats bildning.**”*

Ur utkast 14.3.2019 till läroplansgrunder för gymnasiet GLP2021

pen tutorer deltog i början av maj i tutor-skolning som hölls av Maria Lingonblad från Folkhälsan. Årets tutorer delade med sig av sina erfarenheter och tips till de blivande tutorerna vid ett gemensamt möte.

Tutorerna har på ett föredömligt sätt jobbat och samverkat för skolans bästa. Verksamheten avslutas som traditionen bjuder i slutet av maj med ett gemensamt utvärderingstillfälle. Som tutorhandledare fungerade Diane-Christine Blusi och Stefan Røj.

Gymnasiets tutorer läsåret 2018-19:

Axel Haldin, Catarina Björkholm, Diana Sundström, Ellinor Saarela, Elsa Saario, Fanny Ollus, Ivar Malm, Jonathan Holm, Julia Hietala, Karolina Arola, Kai Stolker, Lumi Storm, Kureh Mo, Roosa Rantala, Wilma Kolam, Wilma Saari.

Yoga challenge i Runebergsalen.

PROGRAMMERING I GYMNASIET

Under året har olika möjligheter att introducera programmering i gymnasiet utretts. Bland annat har förutsättningarna för IB-ämnet Computer Science undersökts och samarbete med bl.a. Novia och Åbo Akademi sonderats. Till slut föll valet på ett samarbete med Novias ingenjörsutbildning

kring deras grundkurs i programmering. Högskolestiftelsen i Österbotten beviljade 10 000 € för projektet som planeras löpa i två och ett halvt år. I projektet ingår en forskningskomponent som utförs i samarbete med FPV.

EUROPEISKT SAM- ARBETSPROJEKT OM IDENTITET

Vilka byggstenar formar vår identitet? Vilken bild ger vi av oss själva via sociala medier? Hur ser mitt "digitala pass" ut i jämförelse med ditt? Vad är det som bildar vår skolas identitet i jämförelse med andra skolor? Vad innebär europeisk identitet?

Vårt gymnasium är koordinerande skola för ett nytt Erasmus+ projekt 2018-2020. Namnet för projektet är "What's your ID?" och syftet är att medvetandegöra våra studerande om olika aspekter av begreppet identitet samt stärka deras förståelse av social, språklig och kulturell mångfald. Våra samarbetsskolor är Heilig Hart College Waregem (Belgien), Stanislavs Broks Daugavpils Music Secondary School (Lettland) och Agrupamento de Escolas de Constância (Portugal). Skolorna i Lettland och Portugal är helt nya samarbetsskolor för oss, men vi har redan i 15 år samarbetat med vänskolan i Waregem.

Verksamheten utgår från aktivt deltagande av studerande i alla skeden av projektet (planering, genomförande och utvärdering). Känslan av delaktighet och erfarenheten av kollegialt samarbete med lärare och studerande från andra skolor utomlands stärker kompetensen på många områden. Under läsåret har virtuella möten hållits med lärare från de olika skolorna och även med studerande. Ett team av lärare i gymnasiet har träffats regelbundet för att utveckla projektidéer. Vår skola ansvarade för en logotävling. Varje skola valde ut de tre bästa logon för tävlingen och sedan blev det en omröstning bland studerande från samtliga partnerskolor. Det vinnande bidraget kom från Portugal.

I januari var det så dags för årets utbytesprojekt med Belgien. En grupp på 15 belgiska ungdomar fick uppleva en fin vintervecka fylld med olika sociala aktiviteter, allt från skridsko- till pulkåkning. Temat för worksho-

pen var identitet, drama och konst. Teaterpedagog Nina Dahl-Tallgren drog en aktiverande workshop som öppnade för kreativitet och samskapande. Bildkonstlärarna Maja Røj Urrutia och Lisette Smedlund inspirerade till skapande arbete i form av helfigurer utgående från egen identitet. Ungdomarna jobbade även i smågrupper med olika aspekter av identitet och konst som de presenterade för varandra enligt metoden "gallery walk". Fredagens presentationer avslutades med körsång som musikprogrammets tvåor bjöd på och allsång "Vem kan segla förutan vind" på svenska. En vandring längs naturstigen på Södra Vallgrund med middag på Bernys avslutade arbetsveckan.

Svarsvisiten till Waregem 16-23.2 blev mycket lyckad. Veckan fick en större europeisk prägel tack vare att projektdeltagare från sko-

lorna i Lettland och Portugal besökte Waregem samtidigt. Deltagarna presenterade sina skolor, skolsystem, utmärkande nationella, kulturella och språkliga drag. Ungdomarna från Lettland bjöd på musikaliska inslag. En kväll ordnades ett uppskattat evenemang då läckerheter från deltagande länder dukades fram och både studerande, lärare och inbjudna belgiska värdföräldrar fick smaka. De finländska godsakerna gick åt, förutom lakrits som inte föll de andra i smaken.

Under projektveckan i Belgien låg fokus på sociala medier. Ungdomarna jobbade i grupper och skapade interaktiva, kreativa presen-

tationer utgående från ett valt fokusområde (t.ex. sexting, Tinder, Facebook, Instagram). Med hjälp av playmobil-figurer skapades en storyline som fotograferades och illustrerades med hjälp av digitala verktyg.

Värdskolans bjöd på två utfärdsdagar i vårligt väder. En dag företogs en tågrespa till kusten där gruppen utforskade kuststaden Oostende och den medeltida Hansastaden Brugge. Den andra dagen blev det strövtåg och cykelorientering i den stora studiestaden Gent. De ansvariga lärarna för årets Belgienprojekt, Pia Lustig och Henrik Lindgrén, var mycket nöjda över deltagarnas engagemang och samarbetsförmåga.

Cykelorientering i Gent.

I april deltog en grupp på 7 studerande och 2 lärare (Maja Røj Urrutia och D-C Blusi) i en workshop i Constancia, Portugal, tillsammans med studerande och lärare från Belgien och Lettland. Temat för workshopen var identitet, historia och sport. Värdskolans önskade att deltagarna skulle anlända på påskdagen för att kunna uppleva det lokala påskfirandet på påskannandagen. Programmet innehöll bl.a. en utfärdsdag till Lissabon och paddlingsdag.

Ett stort tack till värdfamiljerna för årets Belgienprojekt och till alla deltagande studerande!

Diane-Christine Blusi, koordinator för Erasmus+ projektet

INTERNATIONAL BACCALAUREATE

Vasa övningsskola is an IB World School since 1992. During the school year 2018-19 we have had a PreDP group (26 students in 1E), a DP1 group (26 students in 2E) and a DP2 group (28 students in 3B). We have also hosted two exchange students from abroad. Their home classes have been the IB section, but they have also taken the opportunity to read courses in the national programme to experience the Finnish school system and learn a new language. Two of our IB students have been on exchange abroad during the year and one has returned from exchange.

The IB education is an international programme encouraging both personal and academic achievement, challenging students to excel in their studies and in their personal development. Yet there is always time for activities outside the classroom. During 2018-19 the IB section has cooperated with Mattlidens gymnasium's IB section. The students from Espoo visited Vaasa in September to work with the core subject Theory of Knowledge. The Vaasa students visited Espoo in

The local newspaper Vasabladet wrote about our cooperation with Mattlidens gymnasium.

April, when the main theme was the second core subject Creativity, Activity and Service. As one of 16 IB schools in Finland this cooperation is valuable for both our students and teachers.

In the autumn all three IB groups saw the play Romeo and Juliet performed by the American Drama Group. Two career evenings were arranged to inspire students in their future professional plans. In the spring a team of IB students participated in the CanSat competition in Norwegian Andoya space center. A Mexican evening was arranged to finish up a reading project. All these extra curriculum activities are made possible through financial aid from the Parents' Support Association. Thank you for this!

One of the highlights of each school year is our Diploma Ceremony. This year we have had the honours of having two Ceremonies.

+ LOKALT FORSKNING & UTBILDNING VASA IGÅR 14:36

IB-studerande träffades i Vasa – "Det är roligt att träffa nya människor"

IB students discuss future careers with parents. Photo: Kicki Häggblom.

25 IB students graduated in August and in March another two.

The following graduating cohort wrote their Final Exams in May and will be awarded their international Diplomas on 30th August 2019.

Our teachers have actively participated in professional development arranged by the IB organization. Language B has followed a new curriculum this year and preparations for new curriculums in Language A and Mathematics have started. We also take part in the work of our national network of IB schools.

Kicki Häggblom, IBDP coordinator

CANSAT

As has become tradition physics students from 2E have taken part in the Nordic CanSat competition, held at Andøya Space Center in Norway 22-26.4.2019. New for this year is that it has been carried out as a cooperation with Pedersöre gymnasium. The teams have met over Skype and collaborated using social media to improve their projects and will travel together. The project is supported by Svenska tekniska vetenskapsakademien, Svenska kulturfonden and the IB support association.

MUSIKALPRODUKTIONEN DÖMD

- ETT SAMARBETSPROJEKT MED BSS

Det är första gången som en musikalproduktion vid VÖS gjorts i samarbete med ett annat gymnasium som dessutom ligger på 200 kilometers avstånd, nämligen Björneborgs svenska samskola (BSS).

Samarbetsidén föddes efter en diskussion en vacker höstdag 2017 "ute på stan" då jag och professor Ria Heilä-Ylikallio stötte på varandra. Vi diskuterade forskning i allmänhet och Ria började fundera på musikal som en del av ett större projekt. Idén kändes "utmanande nog" att inte säga nej till. Frågan blev bara hur denna tanke kunde sjösättas i en skola med en etablerad musikalkultur kontra en skola med en ishockeyprofil. För våra gymnasiestuderande på musikprogrammet vid VÖS var det känt att en musikalproduktion ingår i gymnasiestudierna i form av en slutproduktion inom musikprogrammet. För BSS:arna kom detta som en överraskning då de första gången besökte VÖS i december 2017 för att se läsårets musikalproduktion. Båda studerandegrupperna har alltså utmanats med en ny situation; VÖS med att involvera BSS i musikalproduktionen då en stor del av förberedelserna gjorts virtuellt och BSS med att kastas in i en konstnärlig process, även om man inte valt en sådan inriktning för sina gymnasiestudier.

Både jag och regissör Malin Olkkola imponerades av att se hur gymnasiestuderande

växte som människor och språkbrukare då de arbetade med ett riktigt projekt, med en verklig deadline. Det innebär att många lösningar måste hittas och förhandlas fram, att man inte hann tänka på eventuella begränsningar i vokabulär utan man "kommunicerade med alla cylindrar". Förhandlingar gjordes med hjälp av många modaliteter – ord, gester, musik, sång, kropp, scenografi, text, bild. Alla abiturienter deltog i framskrivandet av manus till musikalen, koreografier till danser gjordes av abiturient Sofianna Salmi som dessutom undervisade "på distans" med hjälp av sociala medier. DÖMD förevisades i både Vasa och Björneborg i november- december. Totalt åtta föreställningar inför publik blev saldot!

Musikalen DÖMD var genomförbar med finansieringsstöd av Svenska kulturfonden i Björneborg (SKiB). Flera forskare vid Åbo Akademi är i nuläget sysselsatta med att analysera projektet. Ett projekt som andas framtid med oanade möjligheter - forsknings- och utvecklingsarbete när det är som bäst.

Jan Jansson, lektor i musik och doktorand inom pedagogiska vetenskaper

Dömd.

“En plan, ett rån, ett misstag, en önskan om att bli fri
DÖMD”

En musikal av Vasa Övningsskola
och Björneborgs svenska samskola

Föreställningen handlar om hur lätt någon kan dömas i samhällets ögon. Hur lätt vi människor har för att se andras fel och brister, men inte våra egna. Och hur snabbt det kan gå. Allt som krävs är att du befinner dig på fel plats, vid fel tidpunkt. Det här blir speciellt tydligt i ett fängelse där alla, rättmätigt eller ej, är dömda till straff enligt lagen.

Men också bland de mest utdömda och bortglömda finns det hopp. Hopp om att en dag bli fri. Hopp om att en dag kunna göra det man drömmer om. Hopp om att en dag inte vara just DÖMD.

Föreställningar

Fre 7.12 Premiär kl. 19
Lör 8.12 Föreställning kl. 15
i Mikaelsgården

Inträde

Studerande 5€
Vuxna 10€
Kaffeservering under pausen

Bokning

<https://bjsk.fi> (Musikal) eller
tel: 02 6348800 (kl. 9-11)

BILDKONST- OCH MUSIK-PROGRAMMET

Bildkonst

Detta läsår inledde vi med att fira att bildkonst och musikprogrammet funnits i hela 30 år! Rättare sagt uppmärksammades detta den 5 oktober med en tillställning för hela skolan och inbjudna gäster med programpunkter såsom sång, tal och utställning av tidigare studerande. Vi har mycket att fira och vara tacksamma för och det märker vi genom våra dagliga möten med kreativa människor som förgyller skoldagen. Utan stöd från hemmen, understödsföreningen Uffbom, skolan och de studerande så skulle vi inte existera.

Ovan: affisch 30 årsjubileum.
Till höger: affisch treornas slutprojekt.

Konstutställning i Culturum. Fotograf Lisette Smedlund

Liksom tidigare år startade vi med kick-off för treornas slutprojekt vid Klippan lägergård 29-31.8. Bildkonststuderande påbörjade planering av slutprojekt och fick ta del av Novias utarbetade koncept "Set your focus" tillsammans med Emma Westerlund. Bildkonststuderande ställde ut sitt slutprojekt med tema "Människan" på Sweet Wasa med vernissage 17.1. Utställningen blev mycket inspirerande för många gäster under februari månad.

Utställning av slutprojekt,
tema:

"MÄNNISKAN"

Bildkonst programmets

studerande från Vasa övningskola åk 3

@Sweet Vaasa 17.1-4.3.2019
Hovrättsplanaden 11
Vernissage torsdag
17.1 kl.17.30

Samarbetet med Midgårdsskolan i Umeå har fortsatt och under deras besök hos oss 11.9 fick vi ta del av en kreativ workshop tillsammans med arkitekten Johan Bäckman och temat var "Känslopaviljonger". Vi inledde med ett besök till restaurangen Faros som Johan ritat och avslutade med gemensam utställning av paviljongerna i skolan. Vi gjorde ett återbesök till Midgårdsskolan 11-12.4. En gemensam resa med studerande från bildkonst och musikprogrammet i årskurs två. Där fick vi delta i en workshop på bildmuseet och sedan fortsatte skapandet av muralmålningar på Midgårdsskolan. Vi gjorde också ett

gemensamt besök tillsammans med musikstuderande till Umeå universitet och de estetiska programmen.

Uffbom har stått för finansiering och varit delaktiga i servering vid olika tillställningar och speciellt uppskattat var sponsoreringen så att vi kunde gå och se musikalen "Gambämark". Bildkonststuderande fick även ta del av scenografin till musikalen när Jeremy Crotts kom till skolan och visade hur han arbetat med rekvisita till produktionen.

Till höger: hela gänget på studiebesök till Umeå Universitet.

Nedan: workshop på Midgårdsskolan. Tema "drömmar". Fotograf Lisette Smedlund.

Gymnasiekörens flickor sjunger Ave Maria tillsammans med Helena Hakola på harpa.

Musik

Läsåret har varit intensivt och givande. Nya musikaliska upplevelser och inslag har förgyllt läsåret. Nämnas kan speciellt det stora samarbetsprojektet med Björneborgs svenska samskola och flashmoben med gymnasiekören tillsammans med kören A Bigger Heart Choir och Röda Korset under ledning av Susanna Björkstrand. Ett nytt piggt inslag under julfesten var när gymnasiekörens flickor uppträdde till ackompanjemang av harpisten och IB-studerande Helena Hakola.

Ett nytt grepp i avsikt att utveckla musiklinjen var införandet av en "minimusikal" som slutarbete för första årets musikstuderande. Avsikten med minimusikalen är att "ta vara på" de egna kompositionerna som skrivits i kurserna Låtskrivning och Musikteori. Minimusikalen består alltså av egenkomponerad musik.

Nedan en förteckning på musikuppträdanden läsåret 2018-2019:

29-31.8 Klippanläger för musiklinjen åk 3
26.9 Sångkonsert med musiklinjen åk 1 och 2 i Runebergssalen

16-18.11 Musikalen DÖMD föreställningar i Vasa

7-8.12 Musikalen DÖMD föreställningar i Björneborg

13.12 Lucia och LuciaRock

15.12 Gymnasiekören uppträder på julfesten tillsammans med IB-studerande Helena Hakola på harpa.

21.12 Gymnasiekören sjunger i julkyrkan

22.1 Studiebesök på Novia i Jakobstad

12.2 Musiklinjens åk 1 uppträder som huvudartister på Faddergalan. Också elever från åk 2 och 3 uppträder.

8.3 Elever från musiklinjens åk 2 framför musik på IB-dimisson.

16.3 Gymnasiekören gör en flashmob i

Kören gjorde en flashmob mot rasism tillsammans med A Bigger Heart Choir.

Rewell Center tillsammans med A Bigger Heart Choir som en del av Röda Korsets evenemang för att uppmärksamma internationella veckan mot rasism.

11-12.4 Studieresa till Umeå med åk 2, besök till bl a Musikalakademien.

30.4 Gymnasiekören uppträder på valborgsfesten.

30.4 Musiklinjen åk 1 uppträder på Solgårds vappen-fest.

17.5 Musiklinjens åk 1 gör en minimusikal med egna låtar som de skrivit under året.

v20 Musiklinjens åk 2 uppträder på Aktiastiftelsens stipendieutdelning.

31.5 Utekoncert med åk 1, 2 och 3.

1.6 Gymnasiekören sjunger på studentdimissionen.

STUDIEHANDLEDNING

Ämnet studiehandledning pågår under hela gymnasieutbildningen och sker i form av undervisning på lektioner, föreläsningar, studiebesök och inspirationstillfällen samt handledning individuellt och i smågrupp. Målsättningen för studiehandledningen i vårt gymnasium är att ge stöd till de studerande att utarbeta en personlig plan för sina nuvarande studier, fortsatta studier och karriärinriktning.

Vårt ämne har två obligatoriska kurser. Studiehandledning 1 sker främst genom att de studerande deltar i inspirationstillfällen och studiebesök, vilka dokumenteras i det elektroniska studieplaneringsverktyget "Wilmer". Till våra inspirationstillfällen har vi bjudit in representanter för skolor och olika branscher. Tillfällena hålls fredagar klockan 14.35 och är frivilliga för alla våra studerande att delta i. Vi har även haft pop up-inspiration, då utbildningsrepresentanter i samband med matras-terna har funnits utanför auditoriet, exempelvis Åbo Akademi besökte oss under sin in-

Tvåor på UniYH-dagen i Åbo. Fotograf: Pia Lustig.

formationsturné. Vi har erbjudit många studiebesök. Abiturienter samt studerande på årskurs två har haft möjlighet att besöka högskolor i såväl Vasa som Umeå, Jakobstad, Åbo och Helsingfors. Vi deltog i Högskoledagen i Helsingfors och i Åbo Akademis och Novias UniYH-dag både i Vasa och i Åbo. Vi är glada över att högskolorna finansierar busstransporterna. I augusti ordnade vi i samarbete med Vi7-gymnasierna en lyckad inspirationsdag kring olika branscher: Karriär 2025. Våra abiturienter deltog. För IB-studerande och övriga intresserade ordnades en career day bestående av två föreläsningar (sponsorerade av YES-projektet) och en mingelkväll då inbjudna föräldrar berättade om sitt arbete.

En nyhet detta läsår har varit att alla studerande i årskurs två gick kursen studiehandledning 2 som en vanlig kurs i schemat under period fyra. Vi studiehandledare delade upp kursen i olika teman som vi höll parallellt i fem grupper. Vi använde tacksamt det nyligen översatta läromedlet som finns i Tabletkoulu och var nöjda med det.

Studiebesök:

Högskoledagen i Helsingfors

Umeå universitet med biologistuderande

Svenska handelshögskolan i Vasa

Campus Allegro Novia Jakobstad

UniYH dagen i Vasa

Besök vid Novias utbildningar i Åbo

Juridikstudier vid Helsingfors universitet i Vasa

Edu+Job mässan

UniYH dagen i Åbo

Vaasan lukiopäivä

Inspirationstillfällen:

Folkhälsan utbildning pop up

Ingenjörstuderande vid Novia

Kulturvetenskap i Stockholm

Information om tandläkar/läkarstudier vid Helsingfors universitet

Luleå tekniska universitet/musikutbildning

Polisyreshögskolan

Umeå universitet

Lappfjärds folkhögskola

Performing art school Göteborg

Klasslärare vid Helsingfors universitet

Edinburgh University, Scotland

University of West Scotland

Socionomstuderande vid Novia

Barnmorskestuderande vid Novia

Social och kommunalhögskolan

Evangeliska folkhögskolan i Vasa

Aalto university/international business

Utbytesstudier

Pia Lustig och Kicki Häggblom, studiehandledare

ÄMNESVIS VERKSAMHET

MODERSMÅL OCH LITTERATUR

Årets läsårstema "lust att lära och läsa" har förverkligats på följande sätt i vårt ämne:

I samband med kurs MoL 2 och Svenska dagen satsningar i Vasaregionen deltog våra studerande i kursen i olika tillställningar som arrangerades i och runt Vasa.

Via Kultur i skolan arrangerades en tillställning för IB-studerande och kurs MoL 9 en workshop där lyrik transformerades till dans och rörelse.

Lyrik och dans

Projektet matlagning och litteratur arrangerades en kväll i mars.

Författaren och journalisten Heidi Hakala har besökt vår skola i mars och ett 60-tal studerande och lärarstuderande deltog i hennes föreläsning.

De digitala studentproven i modersmål och litteratur genomfördes för första gången detta läsår. Under vårens skrivningar deltog 94 abiturienter.

SPRÅKGRUPPEN (FINSKA, ENGELSKA, FRANSKA, TYSKA)

Vi har satsat på att hjälpa våra studerande att hitta motivationen och lusten till att lära sig språk. Vårt mål har varit att stärka inlärningsstrategierna och lusten att ta till sig språk även utanför skolan. Som ett led i denna satsning har vi fortsatt med språk- och kulturutbyten till Berlin, Paris, Jyväskylä och Belgien. Våra nya projekt Erasmus+ och Hallå! har gett de studerande möjlighet att utveckla sin språkkompetens på ett mångdimensionellt sätt.

Vi har fortsatt att fortbilda oss i och utveckla verktyg för formativ bedömning. Genom att vi beaktat de studerandes syn på inläring och motivationsfaktorer har de fått större delaktighet och insyn i inlärningsprocessen. Utvecklingen går mot en lärande gemenskap och kollaborativ inläring genom att vi i allt högre grad utnyttjar de studerandes språkliga mångfald för att medvetandegöra dem om värdet av en bred språklig repertoar. Detta passar väl in i satsningen på en språkstimulerande skola.

Ambitionen har varit att främja lusten att läsa i en multilitterär inlärningsmiljö genom att skapa en autentisk kontext för relevant och meningsfull inläring. Våra studerande har även medvetandegjorts om vad som är kännetecknande för olika texttyper och vilka specifika drag som finns inom olika genrer.

Första digitala studentprovet i matematik skrevs våren 2019.

MATEMATIK

Våren 2019 var första året studentexamen i matematik skrevs digitalt, vilket var både utmanande och spännande. Införande av digital examen har medfört en stor satsning på digitala arbetsmetoder i undervisningen. Under kurserna har vi satsat på att studerandena ska behärska och få en överblick över de digitala redskap som kan användas vid skrivningarna. Inom de matematisknaturvetenskapliga ämnena har vi för att förbereda abiturienterna för skrivningarna dessutom hållit temastudiekursen "Digitala verktyg inför studentexamen".

Areaberäkningar i årskurs 2

Problemlösning i årskurs 1.

Intern lärarfortbildning, kollegialt lärande.

BIOLOGI OCH GEOGRAFI

Årets tema "lust att läsa och lära" har passerat oss utmärkt eftersom våra båda ämnen är klassiska läsämnen. Att analysera, dra slutsatser, evaluera och förbättra är ledorden för det nya realprovet i gymnasiet och inget av detta är möjligt utan grundkunskap. Att kunna läsa och ha förmåga att lära sig av det man läser är därför viktigt och detta är något som vi har betonat i våra ämnen under läsåret. I flera kurser har vi gett konkreta lästips på böcker som relaterar till våra ämnen och vetenskapliga podcasts har visat sig vara ett utmärkt sätt att bredda kunskapen hos de studerande.

Under läsåret inreddes en ny monter i spektrumbyggnaden för att konkret synliggöra årets läsårstema lust att läsa och lära. Detta blir en fortsättning på monterbyggnaden som vi startade förra läsåret då vi uppmärksammade Finland 100 år genom att ställa ut läromedel som använts i vår skola under gångna tider. Årets monter kommer att innehålla böcker av allehanda slag som vi kan

fungera som en rekommendation till komplementär läsning utanför läroböckerna. Förhoppningsvis väcker dylik läsning ett ännu större intresse för våra ämnen och de problem som i framtiden kommer att kräva biologiska och geografiska kunskaper för att hitta sin lösning.

Under läsåret har vi fått erfarenhet att handleda en studerande i biologi från Linköpingsuniversitet i Sverige. Den studerande fullföljde en del av sin praktik, VFU verksamhetsförlagd utbildning vid Vasa övningsskola under januari – februari i omfattning motsvarande ÄDPT 1. Samarbetet var berikande för bägge parter och kunde bli en nisch för Vasa övningsskola eftersom vår skola är den enda svenskspråkiga övningsskolan i Finland. Det vore viktigt att i samråd med svenska universitet med lärarutbildning kommunicera skillnaden mellan praktikskolor och övningsskolor med tanke på arvoderingen. Man kunde ta emot studeranden från Sverige i de ämnen där kvoten inte fylls med i våra egna lärarkandidater.

"Läs något biologiskt intressant i sommar. Utställningsmonter i gymnasiet."

KEMI OCH FYSIK

Kemi

I gymnasiets kemikurser har vi under läsåret fokuserat på kemin i vardagen för att utveckla studerandes förutsättningar att delta i samhällsdebatten i frågor som anknyter till kemi. I kurserna har vi undersökt kemiska fenomen experimentellt och på detta sätt gjort det lättare för de studerande att tillägna sig och förstå begrepp, lära sig forskningsmetoder och förstå naturvetenskapernas karaktär. Med digitala hjälpmedel, så som olika ritverktyg, har vi förberett de studerande för studentskrivningarna samt kommande studier inom kemi.

I den gemensamma temastudiekursen, Digitala verktyg inför studentexamen, behandlades de verktygsprogram som berör kemin.

Under läsåret har vi införskaffat ett nytt giftskåp samt en skjutdörr mellan kemilaboratoriet och kemikalieförrådet. Dessutom har vi påbörjat en katalogiseringsprocess av de kemikalier som finns i gymnasiet.

Fysik

I fysiken har vi gjort en stor satsning på att lära studerandena (framför allt abina) att behärska de många fysikprogrammen som ingår i abitti och speciellt de widgetar som speciellt utarbetats för att underlätta konstruktionen av olika illustrativa figurer. Dels genom att försöka hinna öva under lektionstid, men framför allt tack vare den TS-kurs "Digitala verktyg inför studentexamen" som vi blev beviljade att hålla. Kursen var ämnesöverskridande inom de matematisknaturvetenskapliga ämnena och ett väldigt uppskattat arrangemang.

I kursen modern fysik har abiturienterna fått besöka Helsingfors universitet och utföra laborationer i modern fysik kryddat med lite laser tag, väggklättring och möjligheten att

Att få flyga/falla fritt i Fööni, en tunnel där det blåser nerifrån med ca 230 km/h, var en väldigt rolig och intressant upplevelse. Foto: Nikke Palmberg.

Fysikstuderande under "Broken Chair" utanför FN i Genève i Schweiz. En symbol för att förbjuda minor och annan klusterammunition. Foto: Nikke Palmberg.

Laboration i kemi på gång.

flyga i en lufttunnel.

Höjdpunkten under läsåret var trots allt den fem dagar långa resan till CERN, världens största partikelfysik-laboratorium, i början av december. Där fick ett urval studerande bekanta sig med allt från antimateria och mikrokosmos till CMS-detektorn i LHC-acceleratorn och framtidens fusionsplaner. Projektet är ett årligt samarbetsprojekt tillsammans med Vi7- och Team Nord-skolorna.

HISTORIA

I ämnet historia har vi aktivt arbetat med läsarstemat "Lust att läsa och lära" genom att ta in historiska romaner i undervisningen.

Under läsåret har studerande i våra gymnasiekurser läst en historisk roman som tangerar den tid som kursen har behandlat.

Vi har besökt historiska sevärdheter och muséer i närområdet och haft flera inbjudna gäster som har delat med sig av sina erfarenheter. Bland andra Gunilla Luther-Lindqvist som besökte Hi9 och berättade om sitt arbete för att hjälpa människorna i flyktingläger i Turkiet och Grekland inom ramen för Nada Nord. Studiebesök till Vasa krigsveteranmuseum har också gjorts under året.

Under läsåret har lärare inom ämnesgruppen haft en unik möjlighet att fortbilda sig inom både historia och samhällslära vid en realämneshet som erbjudits av

Helsingfors universitet. Förutom nya insikter beträffande samhällsfenomen och lagstiftning har vi fått värdefull input från pågående akademiskt arbete inom specificering, källkritik och globalhistoria. Möten mellan kollegor runt om i Svenskfinland bidrog med givande inslag, däribland läroplansdiskussioner och bedömningsfrågor.

RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNINGSKUNSKAP

Under de obligatoriska gymnasiekurserna har vi strävat efter att utveckla vår religiösa läskunnighet genom bild och symbolanalys, kulturobjektanalys samt tema-arbeten kring centrala ritualer och olika religiösa samfund. De övriga kurserna har förverkligats inom Vi7-samarbete.

Livsåskådningskunskap för den som inte deltar i religionsundervisningen erbjöds inte som närstudier i gymnasiet detta år. De berörda studerande har haft möjlighet att ta Vi7-kurser administrerade av Korsholms gymnasium.

SAMHÄLLSLÄRA

Läsåret 2018-2019 har varit ett valår med både riksdagsval och Europaparlamentsval, vilket vi har låtit synas i undervisningen i samhällslära. Våra studerande har besökt riksdagen, chattat med riksdagskandidater och själva arrangerat en valdebatt inför Europaparlamentsvalet. Vi har gjort flera studiebesök och haft besök av flera samhällspåverkare i klassrummet.

Läsårstemat "Lust att lära och läsa" har vi valt att fokusera på factfullness då vi läser, för att citera Hans Rosling. Vi har jobbat mycket med källkritik och fakenews. Vi lyssnade bland annat på Jack Werner från Viralgranskaren då han besökte Vasa och vi har haft besök av YLE:s nyhetsskola i klassen. Studerande har själva arbetat med att både konstruera egna fakenews, samt avslöja sådana i våra massmedier. Vårt mål har varit att öka de studerandes läsmedvetenhet.

Under EnergyWeek deltog en gymnasiegrupp i ett Hackathon arrangerat av Vasa Entrepreneurship Society. De utmaningar som delgavs de studerande handlade om teknik och digitalisering. Samarbetspartners inom ramen för den två timmar långa tillställningen var bland annat Gambit Group och Vasa Elektriska. Utöver studerande från Vasa övningsskolas gymnasium fanns även representanter från tredje stadiets utbildningar och näringslivet på plats.

PSYKOLOGI

Årets läsårstema "lust att läsa och lära" har genomförts i ämnet psykologi på varierande sätt.

I samtliga fördjupade kurser har mångsidig litteratur som berör kursernas tema rekommenderats som inspirerande bredvidläsning. Inom samtliga kurser har de studerande även jobbat med fördjupande uppgifter var läsande av facklitteratur har utgjort en central del av lärande.

Studiebesök till FPV och ämnet utvecklingspsykologi inom kursen Psykologi 2 samt expertbesök av psykoterapeut Bo Mellberg inom kursen Psykologi 4 är några exempel på hur ämnet konkretiserats i undervisningen. Vidare hade de studerande en möjlighet att delta i en doktorsdisputation när Patrik Söderberg under hösten disputerade i utvecklingspsykologi. Tillfället var uppskattat av de studerande som nu fick en djupare inblick i den akademiska världen.

Abiturienterna hade även detta år en möjlighet att delta i kursen "Psykologi efter gymnasiet". Kursen är ett samarbete mellan Vi7-gymnasierna och även Pedersöre gymnasium och är en del av LUKE-projektet. Den hölls av tre studerande i psykologi vid Åbo Akademi, Ellen Wilenius, Janina Söderlund och Madeleine Andersson. Syftet med kursen är att gymnasiestuderande bekantar sig med hur psykologin ser ut efter gymnasiet på universitetsnivå.

Ett annat projekt som startats upp inom ämnet psykologi är projektet SYNAPS. Projektet är ett kreativt samarbetsprojekt mellan ämnet utvecklingspsykologi vid Åbo Akademi i Vasa och Vi7- gymnasiernas psykologilärare i Österbotten. SYNAPS står för Synergi av Psykologi vid Vi7- gymnasierna och Åbo Akademi, och är som namnet antyder ett samarbetsprojekt mellan gymnasienätverket Vi7- i Österbotten och Åbo Akademi. Projektet ordnar programpunkter i form av föreläsningar, workshops och seminarier för gymnasielever i Österbotten kring temat psykologisk teori och forskning. Programpunkterna delas in i temaområdena: konflikt och stress, motivation och mål, kropp och själ. Det första seminariet med temat "Relationer" hölls 13.4 vid Åbo Akademi i Vasa och hade över 50 gymnasie-studerande som deltog. Mera intressant information finns på projektets hemsida:

<https://blogs2.abo.fi/synaps/>

FILOSOFI

Årets läsårstema har varit "Lust att lära och läsa", vilket på många sätt kommit nära kärnan i ämnet filosofi. Filosofins frågeställningar, arbetssätt och metoder väcker de studerandes nyfikenhet samt stöder utvecklingen av ett kritiskt, självständigt och kreativt tänkande.

Vi har inom filosofin jobbat mycket med att vi via diskussioner och annat arbete lära oss ifrågasätta och att söka motiv och argument för uppfattningar. Dessa metoder stärker också färdigheten i att få ett bättre grepp om och ett mera kritiskt förhållningssätt till den information vi ständigt omges av. Kreativiteten gynnas av att i diskussioner kontinuerligt utmanas av frågeställningar som saknar enkla svar.

Förutom betoningen på diskussioner och övningar i att rationellt motivera uppfattningar, har vi bl.a. också bekantat oss med olika filosofiska texter och även utdrag ur originaltexter och på detta sätt tillgodogjort oss olika filosofiska perspektiv. Inom samhällsfilosofi

har vi analyserat och "läst" film och med hjälp av filmen reflekterat över etiska och samhällseliga utmaningar. Vi har i övrigt också i form av olika typer av grupparbeten och videopresentationer jobbat med många aktuella samhällseliga och etiska frågor.

HÄLSOKUNSKAP

Hälsokunskap är ett ämne som är som skapt för att väcka lusten att läsa och lära, det mesta som behandlas berör oss var och en personligen. Vårt mål har varit (och fortsätter att vara) att våra studerande ska se kopplingen mellan teorin och sig själva och också inse vilka möjligheter de har att vara aktiva aktörer inte bara när det gäller den egna hälsan utan också omgivningens.

I kurs 1 har vi fortsatt vi med ett personligt projekt för varje studerande, ett projekt där var och en väljer vilket hälsobeteende hen vill fokusera på, lära sig mera om och göra en liten förändring i. Vi har också uppmuntrat våra studerande att använda hälsorelaterade appar, telefoner och aktivitetsarmband, speciellt när det gäller det personliga projektet. Enligt gjorda utvärderingar är detta ett lyckat koncept, kursdeltagarna känner att de gör något som är viktigt för dem personligen.

Under de övriga kurserna tänker vi i större sammanhang, där har vi försökt betona hur man kan vara en aktiv aktör med tanke på hälsa och välmående i omgivningen och samhället och på så sätt bidra till en bättre värld.

I kurs 5 ligger å andra sidan fokus på studerandes egna individuella välmående och stresshantering, och vi arbetar i högre grad med konkreta verktyg. Genom självanalys och projektarbete får studeranden arbeta med både sina styrkor men också hjälpmedel för att stötta sina svagheter. För någon kan det innebära att skriva en tacksamhetsdagbok medan det för någon annan hjälper att installera en app för skärmanvändning. Kursen inkluderar även studieteknik.

I år övergick vi till Tabletkoulu-läromedlet också i kurs 1. I fjol införde vi Tabletkoulu i

kurs 2, medan kurserna 3 och 4 inte finns översatta till svenska ännu. Erfarenheterna skall ännu utvärderas innan läsåret är slut och ett avgörande fattas om nästa års läromedel. Kritisk läsning har varit aktuellt på många sätt, bl.a. av att varje lektion inletts med att någon eller några studerande redogjort för en hälsonyhet eller någon aktuell hälsoforskning. Det här har i sin tur lett till en vidare diskussion kring det aktuella ämnet och/eller kring olika sorters forskningsmetodik som används inom hälsoforskning, till utvidgning av stoffet och – får vi hoppas – till lust att läsa och lära mera.

Samtliga lärare som undervisar hälsokunskap i VÖS gymnasium deltog i år i en kurs i Psykisk förstahjäl, en innehållsrik och intressant fortbildning som ordnades tillsammans med Vi7

GYMNASTIK

Gymnastiken i gymnasiet är en viktig motvikt till de teoretiska studierna och medvetenheten kring rörelsens betydelse för inläringen och välmåendet är en allt mer aktuell discussionsfråga. Målet är att eleverna skall få utveckla sin fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. Gymnastikundervisningen skall även stärka gemenskapen bland de studerande.

Gymnastiken i gymnasiet är bred och närheten till stadens idrottsfaciliteter ger undervisningen möjlighet till mångsidigt utbud. De studerande har under året bland annat fått pröva på kickboxning, tennis, squash, racketball och klättring i Zip-parkens träd. De olika årstiderna ger också naturlig variation till undervisningen. En viktig del i kursuppläggningen har varit studerandenas egna önskemål. I kurs 3 har studerandena gjort träningsprogram och testat olika träningsappar.

Äldstes dans har som vanligt varit en av gymnastikens höjdpunkter under läsåret och i år dansade 110 studeranden till bland annat vackra valstoner och fartfylld polka. Kursen genererar förutom otaliga träningstimmar och finslipning en massa glädje och gemenskap som studerandena förhoppningsvis tar med sig som ett värdefullt minne från sin gymnasietid.

Studeranden har under året deltagit i skolidrottsförbundets tävlingar i fotboll och innebandy. Vårterminen avslutas sedvanligt med Stafettkarnevalen, denna gång i Esbo.

GRUPPHANDLENING

Årskurs 1

Detta läsår har vi testat ett nytt koncept för introduktionskursen i årskurs 1. Dels har kursen bytt namn och kallas för gymnasiekompetens och dels är själva upplägget ändrat på så sätt att kursen har löpt över två perioder istället för att hållas inom en period som tidigare. Syftet med att ändra formen för kursen var att vi vill minska på den stora mängd information, och möjligen stress, som våra nya ettor kanske upplever då skolan börjar. Positivt med detta har också varit att vi som grupphandledare under en längre tid kontinuerligt fick träffa våra studerande samlade i basgrupperna.

Innehållet i introduktionskursen var ungefär som tidigare. Våra studerande fick en möjlighet att träffa alla de nyckelpersoner som finns i vår skola, samt sådana personer som möjligen kan vara dem behjälpta och verkar utanför skolans väggar. Under kursens gång fick våra studerande bekanta sig med tutorerna, data-understödet, specialhandledningen, skolhälsovården, allmän internetetik samt yttre stödfunktioner såsom ungdomsstationen Klaara och Föregångarna.

Vi som fungerar som grupphandledare upplever att upplägget med en träff per vecka under två perioder istället för tre träffar under en period har varit till fördel. Enligt utvärderingen som våra studerande har gjort verkar detta koncept vara bra.

Under läsåret har vi också försökt oss på ett system med kontorstid. Detta betyder att vi som grupphandledare har avsatt en fast tid, en gång per vecka, under perioderna 3-5 där våra studerande i basgrupperna har haft möjlighet att komma och diskutera med oss. Under period 1-2 hade vi ingen kontorstid eftersom vi då ändå träffade våra grupper på veckobasis.

Utvecklingssamtal har även hållits med varje enskild elev under läsåret. Tidpunkten för dessa har till största delen varit under period 3 och 4.

Vi upplever att det första skolåret i det stora hela har gått bra. Stämningen har varit bra och det känns som att våra förstaklassister har fått en bra start på sin påbörjade högre bildningsresa.

Årskurs 2

Under året har arbetet med årskurs 2 gått ut på att stärka känslan av välbefinnande och samhörighet.

Årets stora satsningar i fråga om samarbete är de återkommande evenemangen: lucia och de äldstes dans med efterföljande middag. Dessa tillställningar har verkligen ytterligare stärkt årskursens samhörighet, både under processen och i fråga om slutresultatet.

Under läsåret har de studerande haft individuella samtal med grupphandledaren. Då har de haft möjlighet att diskutera studieteknik, studieplanering och framtid. Vi ser detta som ett viktigt led i den studerandes välmående. En fungerande dialog med hemmen är även

De äldstes dans 2019.

viktig. Under föräldraskvällen med hela årskursen diskuterades frågor som berör de studerandes hälsa och livskvalitet

Årkurs 3-4

Läsårets tyngdpunkt har legat på förberedelse

inför studentexamensskrivningarna och framför allt hur man lägger upp en vettig lässtrategi, inte tar för mycket stress, men ändå arbetar målmedvetet och effektivt.

Tack vare en mycket effektiv abi-kommitté så har abina lyckats skapa en samhörighet som

sträcker sig över gränsen mellan nationella gymnasiet och IB. De har ordnat gemensamma träffar med olika tema, haft många möten och ännu fler enkäter. Allt detta har bidragit till ett mycket sammansvetsat gäng abiturienter.

Bänkskuddardagen kom och gick och var en mycket trevlig tillställning för alla inblandade. Abiturienterna bjöd på sig själva och hade trevliga programpunkter åt ettorna och tvåorna, och en magnifik catwalk. Många föräldrar och lärarstuderande tog del av programmet.

Vänster uppe: Lucia 2018.
Vänster nere: ABI19..

Bänkskuddardagen 2019.

AMBASSADÖRSBESÖK 29.5.2019

Ambassadörer från 24 länder besökte Vasa och Vasa övningsskolas gymnasium onsdag 29.5.2019. Anders Fransén höll i trådarna för VÖSs del. Gymnasiekören uppträdde inledningsvis. I programmet ingick en paneldebatt kring finländsk utbildning (nedan t.h.). Ellen Boss och Frej Forsén avslutade med ett imponerande inlägg om vikten av ungdomars delaktighet.

ALLMÄN DEL 2

ADMINISTRATION

Vasa övningsskola

ledande rektor	Bernt Klockars
prorektor	Ulla Granfors till oktober 2018 / Elisabet Backlund-Kärjenmäki
ekonomisekreterare	Christopher Larsson till mars 2019 / Maria Isuls
personalsekreterare	Jenny Taxell-Emaus till april 2019 / Christopher Larsson, Anne Nummi
studiesekreterare	Maria Nisula
IT-support	Ulf Thors, Tarja Grahn-Björkqvist
IT-pedagog	Andreas Sundstedt

Grundläggande utbildning årskurserna F-9

Kyrkoesplanaden 11-13

rektor	Elisabet Backlund-Kärjenmäki
prorektor	Annika Lassus F-6
prorektor	Tommy Nordman 7-9
byråsekreterare	Gun Hinders till september 2018 / Katariina Smulter
expeditionsmästare	Ralf Stolpe, Oskar Magnusson
biblioteksbiträde	Helena Svarvar

Gymnasiet

Skolhusgatan 31

rektor	Ulla Granfors till november 2018 / Diane-Christine Blusi
prorektor	Diane-Christine Blusi till november 2018 / Henrik Lindgrén
byråsekreterare	Lena Engsbo
IB-byråsekreterare	Sabina Sundvall
expeditionsmästare	Patrik Backholm

Samarbetspartners

skolhälsovård	Vasa stad; skolhälsovårdare grundskolan Karin Ågrén-Hakala, gymnasiet Gunilla Gref
elev- och studerandevård	Vasa stad; skolkurator grundskolan Camilla Ahlroth-Enlund, gymnasiet Katja Andreasson, Anne Bogren, Jimmy Sandbacka, skolpsykolog grundskolan Emilia Kronqvist
bespisning	FazerAmica Oy
fastigheter	Finlands Universitetsfastigheter Ab
lokalvård	ISS

UNDERVISANDE PERSONAL

	Examen	Uppgifter
Ahlmark Kaj-Ove	PeM	klasslärare
Ahlmark Stina	PeM	textilslöjd
Alin Jan	PeM	matematik, datateknik, tutorlärare
Backholm Pamela	PeM	elevhandledning
Backlund-Kärjenmäki Elisabet	PeM	rektor, textilslöjd
Barck Jennie	FM	historia, samhällslära
Bernas Sandra	FM	modersmål och litteratur
Björklund Matilda	FK	tyska
Björkstrand Susanna	MuK	musik
Björnvik Elisabeth	NaK	biologi, kemi
Blomberg Satu	FM	engelska (IB)
Blusi Diane-Christine	FM	engelska, hälsokunskap, prorektor och tf. rektor i gymnasiet
Bonäs Johanna	FD	historia, samhällslära
Borgmästars Heidi	FM	finska
Bos Evgenia	PeK	barntädgårdslärare, förskolan
Broman Lars	PeM	teknisk slöjd, finska
Collander Annika	PeM	klasslärare
Crotts Frida	FM	franska, engelska
Degerman Linda	PeM	klasslärare
Domars-Brännkärr Katrina	FM	engelska, finska
Eriksson Hans	PeM	klasslärare
Fjällström Maria	PeM	textilslöjd
Forsdahl Carina	FM	kemi, biologi
Frank Michael	FM	tyska
Fransén Anders	FM	historia, samhällslära, filosofi
Friberg Henrik	PeM	klasslärare
Friman Thomas	GyM	gymnastik, hälsokunskap
Grahn-Söderström Lena	FM	speciallärare
Granfors Mathias	PeM	klasslärare
Granfors Ulla	FM	rektor, modersmål och litteratur
Hansen Jens Drud		economics (IB)
Hedvik Johanna	FM	matematik, fysik, kemi
Hiltunen Kasper	PeM	teknisk slöjd, finska
Hofman Joachim	FM	biologi, geografi
Holmgren Ann-Louise	FM	modersmål och litteratur
Holmsten Fred	PeM	klasslärare
Honga-Oksanen Hillevi	PeM	klasslärare
Horn Elisabeth	FM	engelska
Hyöty Jan		musik
Håkans Heidi	FM	biologi, geografi
Häggbloom Ann-Christin	FM	studiehandledning, IB-koordinator
Ingo Caroline	DI	kemi, fysik
Jansson Jan	MuM, PeL	musik
Keski-Nisula Anna-Lena	FM	modersmål och litteratur
Kilkanen Pia	PeM	förskolundervisning

Kronholm Ann-Marie	FM	matematik, fysik, kemi
Kull-West Gun-Britt	PeM	klasslärare
Ladvelin Moja	FM	modersmål och litteratur, ruotsi (IB)
Lasén Hillevi	FM	engelska
Lassus Annika	PeM	finska, speciallärare, prorektor F-6
Lax Mikael	TM	religion, psykologi, filosofi
Liljeblad Tina	FM	finska
Lindgrén Henrik	FM	matematik
Lithén Hans-Olof	FM	biologi, geografi
Lustig Pia	PeM	studiehandledning
Långgård Annika	PeM	klasslärare
Lähdesluoma Hanna	FM	engelska
Löf Åsa	FM	finska
Mitts Ben-Erik	PeM	teknisk slöjd
Nordman Tommy	PeM	huslig ekonomi, hälsokunskap, prorektor 7-9
Norrback Anna	TD, SpL	religion, psykologi, filosofi, livsåskådningskunskap
Norrby Markus	FD	fysik
Norrgård Jenny	PeM	specialundervisning
Norrmén Elisabeth	DI	kemi, hälsokunskap
Nyman Margita	FM	biologi, geografi
Oksanen Heimo	PeM	klasslärare
Palmberg Niklas	FD	matematik, fysik
Ramstedt Eva	GyM	gymnastik och idrott
Rimpilä Minna	PeM	klasslärare
Räihä-Jungar Johanna	PeM	klasslärare
Røj Stefan	FM	matematik, kemi
Røj Urrutia Maj-Louise	KoM	bildkonst
Rönn-Liljenfeldt Maria	PeM	specialundervisning, tjänstledig H18
Rönnqvist Maj-Len	PeM	specialundervisning
Salovaara Anne	FM	äidinkieli (IB)
Sandsten Johnny	PeM	musik
Sandås Pia	FM	franska
Skjäl Kristina	FM	modersmål och litteratur
Slotte Anna-Brita	PeM	klasslärare
Smedlund Lisette	KoM	bildkonst
Stenbacka Susanna	PeM	specialundervisning
Storgård Joel	FM	fysik, matematik
Strömbäck Emma	FM	fysik, matematik
Sundman Jessica	FM	biologi, kemi
Söderback Camilla	FM	matematik
Söderman Ann-Charlotte	FM	historia, samhällslära
Teir Jenny	PeM	klasslärare
Thors Linda	PeM	huslig ekonomi, hälsokunskap
Uppgård Anne	FM	specialhandledning

Valkeakari Pia	PeM	klasslärare
Vikström Johan	KoM	bildkonst, tjänstledig
Wilhelms Martina	PeM	klasslärare
von Wright Jockum	FD	fysik, matematik
Wulff Anna	PeM	klasslärare, tjänstledig
Åkerholm Katrina	FM	modersmål och litteratur
Åminne Hanna	PeM	förskolundervisning, tjänstledig
Österholm Ann-Louise	PeM	klasslärare

ELEVASSISTENTER

Granback Lena
 Laasanen Iida
 Lagström Maria
 Lövdahl Julia
 Omars Ann-Helen
 Sundin Andreas
 Welroos Joakim

CIVILTJÄNSTGÖRARE

Haglund Jesper
 Stefánsson–Högnäs Adam

PRAKTIKANT

Perich Pallaruelo Marta

STUDENTEXAMEN

Studenter vid Vasa övningsskola hösten 2018

Ekström Emma
Stolpe Antonia
Sundström Anna

Studenter vid Vasa övningsskola våren 2019

Ahlroos Emil	Jakobsén Nelly
Ahlskog Elliot	Jakobsson Erika
Ahläng Sofia	Johansson Robin
Ala Mathilda	Jungar Hilda
Back Hugo	Jåfs Matilda
Backholm Linnéa	Järv Anton
Backman Emma	Kaarto Heidi
Bendtsen Emely	Kajan Josefine
Berg Elin	Karhulahti Gabriella
Björkholm Alexandra	Kauppila Wilma
Björs Stephanie	Keski-Nisula Elias
Blom Emily	Klockars Rasmus
Broman Viggo	Kloo Walter
Brännbacka Elias	Koivisto Heidi
Do My	Kolehmainen Erica
Ekman Kevin	Koljonen Kevin
Ekman Linn	Koskela Vera
Engblom Frida	Koskinen Nathalie
Evars Fanny	Kujala Lucas
Gref Andreas	Kuula Elsa
Gullberg Manda	Ladvelin Oskar
Hagman Veronika	Lassander Robin
Hagnäs Matilda	Lassus Henna
Heimonen Victor	Ljungkvist Felix
Hägglund Ben	Löfqvist Elin
Hägglund Emilia	Martins Hägglund Bryan
Isaksson Edla	Mattila Elsa

Mitts Oskar

Morney Sofia

Mäkinen Erin

Mäkinen Oskari

Niska Kia

Niskanen Alexander

Niukkanen Nella

Nordbäck Sofia

Nygård Charlotta

Nyholm Sandra

Nylund Malva

Nylund Rasmus

Nyman Jonathan

Nyman Ylva

Närhi Jolanda

Näs Anton

Rabb Ida

Rosenblad Edit

Räihä William

Salo Matti

Sjövall Isabel

Smeds Hannah

Smeds Sofie

Sparf Emilia

Staffans Wilma

Sundell Sofia

Sundsten Robin

Svahn Nathalie

Södergård Hanna

Teirfolk Emil

Teirfolk Linus

Timmerbacka Emilie

Tuomela Julia

Tunér Wenla

Tunér Xenia

Turtonen Vera

Vest Anton

Viitanen Hilma

Vikström Rasmus

Virkama Benjamin

Öster Jennifer

Österberg Victor

Österholm Ida

Österman Emil

GYMNASIEDIPLOM

Avläggande av gymnasiediplomet är en verksamhet som överensstämmer med gymnasiets allmänbildande utbildningsuppgift. Diplombetyget är en bilaga till avgångsbetyget från gymnasiet och det antecknas i punkten tilläggsuppgifter.

Följande gymnasiestuderande har under året avlagt gymnasiediplom i olika ämnen:

Gymnasiediplom i bildkonst

Ahlskog Peter

Bezuhlova Alla

Holm Jonathan

Hägglund Linn

Häkkinen Emma

Karrenpalo Amanda

Marttila Maria

Nygård Linnéa

Rösgren Julia

Sand Amanda

Sandberg Filippa

Savolainen Leo

Ström Daniela

Urrutia Johan

Gymnasiediplom i musik

Ahlroos Emil

Ahläng Sofia

Berg Elin

Karhulahti Gabriella

Kloo Walter

Kolehmainen Erica

Morney Sofia

Teirfolk Linus

Tunér Wenla

Tunér Xenia

Österberg Victor

Gymnasiediplom i gymnastik

Kolehmainen Erica

Slutprov i muntlig kommunikation i modersmålet

Smeds Sofie

Intyg över muntlig språkfärdighet i engelska A-lärokurs

Björkholm Alexandra

Björkholm Catarina

Erkkilä Annina

Gustafsson Johan

Klemets Victor

Nickull Antonio

Nordenswan Caroline

Näs Anton

Savolainen Leo

Storbacka Victor

**Intyg över muntlig språkfärdighet i finska
A-lärokurs**

Björk Sam

Byholm Elias

Forsén Frej

Söderholm Hugo

Urrutia Johan

Åminne Andrej

**Intyg över muntlig språkfärdighet i finska
B-lärokurs**

Kajan Josefine

Marttila Maria

Nyman Ylva

Rabb Ida

Sundström Diana

Svahn Nathalie

STUDERANDE FÖR KLASSLÄRAREXAMEN 2018-2019

Avslutande praktik läsåret 2018
-2019 vid Vasa övningsskola F-6

Ahtola Jennifer	Seppä Wilma
Elenius Enina	Sjöholm Kaj
Eriksson Francine	Strang Emma
Granqvist Erika	Streng Daniela
Gustafsson Emilia	Svartström Jimmy
Hagnäs Christian	Törnqvist Nadja
Hakala Jennie	Unis Frida
Holmgård Felicia	Westerholm Cecilia
Holmström Victor	Vihtalahti Nea
Joffs Christian	Wikström Maria
Kallio-Kujala Paula	Wulff Fredrika
Kaskinen Erica	Ylimäki-Lindqvist Sofia
Lindroos Sofia	
Madsén Karin	
Nordman Ida	
Norkko Victor	
Nyberg Alexandra	
Olesen Laura	

STUDERANDE FÖR ÄMNESLÄRAREXAMEN 2018-2019

Modersmål och litteratur

Eklund Miranda

Kronqvist Johanna

Pettersson Rebecca

Finska

Hautamäki Anna

Kaleva Sofia

Wessberg Zara

Wide Johanna

Historia/Samhällslära

Fahllund Carl

Harkkila Elias

Tiippana Marcus

Främmande språk

Bazia Karolina

Dang Kathy

Gullblom Emil

Haga Tony

Hardy Marie

Högström Henry

Kullberg Robin

Lindgren Alexander

Lundström Jenna

Rinta-Marttila Ida-Lotta

Sandberg André

Sigfrids Simon

Silvennoinen iris

Vallenius Jasmin

Matematik/Fysik/Kemi

Berts Kim

Borg Emil

Eklund Ted

Enlund Christian

Högstrand Martin

Karlsson Sofia

Wasström Annica

Religion/Filosofi/Psykologi

Orre Sebastian

Snickars Joel

STIPENDIEFONDMEDEL

FONDER SOM TILLHÖR VASA ÖVNINGSSKOLA

Seminariefonder

Överförda från Skolstyrelsen till Åbo Akademi 01 08 1981

(fonderna förvaltade av Vasa övningsskola)

a Nykarleby seminariums fonder (Fondernas kapitaltillgångar 31.12.2018)

1	Margareta Björkvalls minne	5 306,92
2	Nykarleby seminariums jubileumsfond	8 731,83
3	Under krigen 1939-1944 stupade seminaristers minnesfond	14670,99
4	Hans von Schantz' matrikelfond	40 058,18
5	Oscar och Charlotta Rehnbäcks stipendiefond	13 960,96
6	Alexander II:s stipendiefond	7 268,90
7	Tecknings- och slöjdstipendiefonden	6 641,32
8	Musikstipendiefonden	5 604,72
9	Gymnastikfonden	7 164,83
10	Lektor Maria Castréns fond	5 147,42
11	Minnesfonden	4 431,69
12	Kamratskapsfonden	5 539,25
13	Lektor Torsten Korsströms fond	7 581,42
14	Lektor Maria Castréns 90-års dag	11 375,84
15	Direktör Nils Alarik Fougstedts stipendiefond	39 897,54
		183 381,84

Lyceifonderna

Överförda till Vasa övningsskola vid Vasa svenska flicklyceums och Vasa svenska lyceums in-
dragning till övningsskola 01 07 1974 (Förordning 433/31.05.1974)

a Vasa svenska flicklyceums fonder

1	Bodéns fond	7 577,09
2	Sylvia Maranders fond	23 222,47
3	Gymnastik- och hälsovårdsfonden	8 558,04
4	Modersmålsfonden	8 558,19
5	Fonden "För goda framsteg"	10 921,25
6	Tyska fonden	12 324,14
7	Musik och teckningsfonden	9 045,53
8	Mary Nyqvists fond	28 368,39
9	Jubileumsfonden	34 013,17
10	Matilda Sundholms fond	12 749,39
11	Amanda Lassus' fond	23 817,46
12	Studenternas fond	17 139,79
13	Selim Segerstams fond	14 240,79
14	Rektor Birgit Sovelius' fond	21 954,09
15	Venna Jakobssons fond	3 440,86
		235 930,62

b Vasa svenska lyceums fonder

1	De sammanslagna trivialskol-, gymnasie- och äldre lyceifonderna	42 849,60
2	Teologiestipendiefonden	23 672,13
3	Carl-Fredrik Wikmans minnesfond	55 701,21
4	1949 års historikfond	18 389,26
5	Arne Snellmans minnesfond	72 832,08
6	Carl Warghs minnesfond	7 403,26

7	Ingenjör Oscar Gros' fond	78 141,43
8	Herman och Maria Pellas minnesfond	17 181,49
9	Harald Bouchts minnesfond	97 360,76
10	Einar Spjuts stipendiefond	32 907,55
11	Fyra bröder Hasselblatts minnesfond	53 059,88
12	Gustavs A Hedbergs fond	5 674,94
13	A E W Nybergs musikfond	5 684,93
14	Skolrådet Ragnar Krooks minnesfond	18 245,35
15	Skolsköterskan Inga Hedes minnesfond	43 552,40
16	Teckningslärare Eva Willförs minnesfond	5 061,21
17	Karl Oscar Jakobssons fond	3 949,76
		581 667,21

Övningsskolfonder, donerade till Vasa övningsskola

1	Helsingfors Aktiebanks stipendiefond	17 270,73
2	Carl-Lennart Wests stipendiefond	13 837,23
3	Åsa Jerns konststipendiefond	15 507,36
4	Anna-Maria von Schantz' fond	6 028,25
5	Henrik Sabels fond	12 700,47
6	Björn Lindemans minnesfond	51 097,80
7	Rektor Hans Häggbloms stipendiefond	5 740,21
8	Rektor Pontus Lindbloms stipendiefond	22 840,30
9	Kerstin Sandéns fond	2 003,95
		147 026,26

Erik och Sylvi Feldts fond	781 614,17
----------------------------	------------

Summa 1 929 620,10

Donationer och fonder ej förvaltade av Vasa övningsskola

Forna Vasa Sv Flicklyceister rf	FF	2350,00
Svenska skolfonden i Vasa	SSF	200,00
Svensk-Österbottniska samfundet	SÖS	7000,00
Forna Wasalyceisters rf donation	FWL	2500,00
Iris och Thor Österholms fond	TÖ	500,00
Advokatbyrå Näsman & Båsk anb	ANB	100,00
Vasa elektriska	VEL	100,00
Aktiestiftelsen	AB	1750,00
Usf för bildkonst- och musikprogrammet	UfBKM	900,00
Nina Lidfors	NinaL	50,00
IB Support Association	IBSA	300,00
Finlands Röda Kors	FRK	100,00
Vapenbrödrabyns invånarförening -		
Jukolas byggare rf.	JBRF	50,00
	SUMMA	15900,00

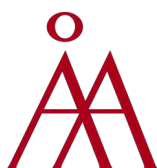
MEDDELANDEN

Följande läsår börjar måndagen den 12 augusti 2019.

Eleverna i åk F-6, Kyrkoeshplanaden 11-13, börjar kl. 9.00 och välkomnas av lärarna på skolgården. Skolskjutsarna fungerar fr.o.m. samma dags eftermiddag.

Eleverna i åk 7-9, Kyrkoeshplanaden 11-13 samlas i auditoriet kl. 9.00.

Gymnasiets studerande samlas i Estradan, Skolhusgatan 31, kl. 9.00.

Vasa övningsskola
ISSN 2669-879X
Vasa 2019